

#2/147 2026

ФАВОРИТ

УДАЧІ

У НОМЕРІ:

ЛАУРЕАТИ
РЕЙТИНГУ

«НАРОДНЕ
ВИЗНАННЯ –
ОДЕСИТ
РОКУ – 2025»

ФАВОРИТ
НОМЕРА

НАТАЛІЯ
ТКАЧУК

СОЛІСТКА ОДЕСЬКОГО ТЕАТРУ МУЗКОМЕДІЇ
ЗАСЛУЖЕНА АРТИСТКА УКРАЇНИ

ВІДДАЮЧИ, ТИ ОТРИМУЄШ БІЛЬШЕ

КОМАНДА БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ «ДОБРИЙ САМАРЯНИН»
НАДИХАЄ НА ДОБРІ СПРАВИ ВЛАСНИМ ПРИКЛАДОМ

**ДОБРИЙ
САМАРЯНИН**

GOOD.OD.UA

В історичному центрі Одеси вже понад три роки працює медичний центр, який є прикладом сучасного багатoproфiльного діагностично-лікувального закладу для дітей та дорослих. Головна особливість та перевага «Центр.Мед» – його багатoproфiльність і орієнтація на всю родину. Робота центру побудована за принципом «все включено»: від першої консультації педіатра для новонародженого до системного нагляду за здоров'ям дорослих.

Команда центру об'єднує кращих фахівців за понад 20 ключовими напрямками. Серед них: сімейна медицина, педіатрія, гінекологія, кардіологія, урологія, гастроентерологія, ендокринологія, неврологія, ортопедія та травматологія, фізична реабілітація, дерматологія та косметологія. Успіх лікування на 90% залежить від точності діагнозу, саме тому в «Центр.Мед» приділяють особливу увагу технічному оснащенню. Кабінети вузьких спеціалістів укомплектовані обладнанням експертного класу, що дозволяє лікарям проводити комплексні прийоми пацієнтів, під час яких виконується обстеження, діагностика поточного стану і одразу призначається лікування.

«Центр.Мед» активно співпрацює з Національною службою здоров'я України (НСЗУ). Отож, кожен українець може укласти декларацію з сімейним лікарем або педіатром центру та отримувати гарантований пакет медичних послуг безоплатно. Це сучасний стандарт державної допомоги у комфортних умовах приватної клініки: без черг, за попереднім записом та з персоналізованим підходом.

«ЦЕНТР.МЕД»:

НОВА ФІЛОСОФІЯ МЕДИЦИНИ ДЛЯ ВСІЄЇ РОДИНИ

ДО ПОСЛУГ ПАЦІЄНТІВ:

- **Власна лабораторія:** швидка та якісна задача аналізів без зайвого очікування.
- **Кабінет УЗД:** проведення ультразвукових досліджень усіх органів, включаючи доплер судин, УЗД серця, еластографію печінки та скринінг вагітних.
- **Функціональна діагностика:** ЕКГ та інші методи постановки діагнозу, виготовлення ортопедичних устілок для дітей та дорослих.
- **Денний стаціонар:** можливість отримати необхідні маніпуляції (крапельниці, ін'єкції) під наглядом медичного персоналу в комфортних умовах.

ФОРМАТ ДОПОМОГИ:

- **Очні візити:** затишна клініка в історичній частині Одеси.
- **Візна служба:** якщо стан здоров'я або обставини не дозволяють приїхати до центру, лікар завітає до вас. А візна бригада може провести забір аналізів, поставити крапельницю або організувати перевезення пацієнта.
- **Онлайн-консультації:** ідеальне рішення для тих, хто тимчасово виїхав за кордон, але хоче залишитися під наглядом довіреного лікаря.

ЖІНОЧЕ ЗДОРОВ'Я

Турбота про жінку в «Центр.Мед» охоплює всі етапи життя. Гінекологічне відділення спеціалізується як на дорослій, так і на дитячій та підлітковій гінекології. Лікарі успішно займаються лікуванням захворювань статевих систем, а також ендокринного безпліддя. Важливим аспектом є обстеження перед запланованою вагітністю, консультування майбутніх мам (до 12 тижня) та скринінг вагітних, а також підтримка здоров'я у клімактеричний період.

ДОГЛЯД ТА КРАСА

Окремою гордістю «Центр.Мед» є напрям естетичної медицини, косметології та дерматології. Тут ведуть прийом досвідчені дерматолог, трихолог, косметолог та масажисти. Завдяки експертизі та використанню сучасних протоколів лікування фахівці успішно вирішують як складні дерматологічні проблеми, так і завдання естетичної корекції. Чи то лікування захворювань шкіри, чи професійні косметологічні процедури для покращення стану обличчя та тіла – кожен пацієнт отримує індивідуальний план догляду.

Алла КЛИМЕНКО,

директор медичного центру «Центр.Мед», лауреатка рейтингу «100 успішних жінок Одещини»:

«Центр.Мед» – це команда, яка безмежно любить свою справу. Тут не призначають зайвих обстежень, суворо дотримуються міжнародних протоколів та роблять усе необхідне для того, щоб кожен пацієнт був здоровим і доглянутим!»

📍 м. Одеса, вул. Новосельського, 64

☎️ 067-104-0-103, 095-104-0-103

🌐 www.centrmed.com.ua

ПРАВОРИТ

УДІЛ

#147/2026

Ілюстрований журнал. Виходить з вересня 2006 року

Засновник ФОП Галчанський П.А.
Видавець ТОВ «Торговий Дім «Преса»
Ідентифікатор медіа R30-03868

Шеф-редактор Петро Галчанський

Головний редактор Галина Владимирська

Автори Галина Владимирська
Олег Суслов
Марія Гудима
Лілія Очереднюк
Валерій Романов
Марина Жигалюк
Вікторія Брухаль

Фото Анна Домбровська
Олег Владимирський
Олег Аратовський
Володимир Екимбашян
Ангеліна Тарасенко

Дизайнер Жанна Праведна

Коректура Ірина Станкова

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Передрук матеріалів (фото і текстів) без дозволу редакції заборонений.
Редакція може не поділяти думку авторів.
З питань розміщення реклами звертатися:

м. Одеса, Приморський бульвар, 14;

тел. (0482) 340-308

e-mail: Prezident@tvweek.Odessa.ua

<https://odessamedia.net>

Відповідальність за зміст реклами
несе рекламодавець.
Підписано до друку 17.3.2026 р.

Журнал розповсюджується
через роздрібну торговельну мережу,
службу кур'єрської доставки.
Відділ розповсюдження – Євген Настичук

Замовлення №

Тираж – 500 примірників. Ціна за домовленістю.

БУДЕМ ЖИТИ, ГЕТЬ ДУМИ СУМНІ!

Треба було, аби настало 155-річчя Лесі Українки, щоб про неї на повний голос заговорила Одеса – місто, у якому вона не раз бувала і деякий час жила, про яке вона докладно писала у своїх листах, яке її лікувало і надихало...

Після довгих років безрезультатних обговорень і суперечок відбувся, нарешті, конкурс на пам'ятник поетесі. Підсумки його не дуже втішні, більшість одеситів, здається, не в захваті від проєкту-переможця, але процес, як-то кажуть, пішов... А ще у місті відбулося чимало різних музичних, поетичних та художніх подій, присвячених життю Лариси Косач-Квітки і її творчості. З-поміж них на особливу увагу заслуговують два проєкти: фотовиставка Олени Мартинюк «Лісова: свобода бути собою» в UNION та пластично-поетичний перформанс «Нехай ніхто не плаче по мені» в Українському музично-драматичному театрі імені В. Василька. Обидва стали непересічними подіями у мистецькому житті Одеси, і про них ми пишемо у цьому номері журналу.

Щиро кажучи, у ці березневі дні якось забувалося, що народилася Леся Українка наприкінці лютого, 25-го

числа, бо сама її постать – і могутня поетична, і тендітна жіноча – дуже природно асоціюється з весною. Може, тому що добре пам'ятаємо оці її рядки: *«Гетьте, думи, ви хмари осінні! / То ж тепера весна золота! / Чи то так у жалю, в голосінні / Проминуть молодії літа? / Ні, я хочу крізь сльози сміятись, / Серед лиха співати пісні, / Без надії таки сподіватись, / Жити хочу! Геть, думи сумні!»* Чи ще й тому, що ці почуття і сподівання так співпадають з нашими настроями і думками нині, коли ми пережили страшну зиму і надихаємося першим весняним теплом та без надії сподіваємося на мирне життя?

«Буду жити! Геть, думи сумні!», – стверджує Леся. І саме такий настрій притаманний усім героям цього номера – нашим землякам і землячкам, які достойно роблять свою справу всупереч усілякому лихові, які не піддаються сумним думкам, які прагнуть жити повноцінно, натхненно і з надією у серці.

**З побажанням весняного настрою
Головний редактор журналу
Галина ВЛАДИМИРСЬКА**

ФАВОРИТ НОМЕРА

Наталія Тікачук:

«ТЕАТР ОПЕРЕТИ
МАЄ ДАРУВАТИ
ЛЮДЯМ НАСОЛОДУ
МУЗИКОЮ, РАДІСТЬ
І ВІДЧУТТЯ СВЯТА!»

СТОП. **10**

ПОДІЇ:

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕНЬ МОЛИТВИ
ЗА УКРАЇНУ В ОДЕСІ

СТОП. **8**

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЗБІРКИ «УНІВЕРСУМ
ПІД НАЗВОЮ ОДЕСА»

СТОП. **75**

БІБЛІОНІЧ У ОДЕСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ
НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ

СТОП. **44**

«ЗНІМОК РОКУ – 2025»:
ПЕРЕМАГАЮТЬ ВОЇНИ СВІТЛА!

СТОП. **82**

24 «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – 2025»

Підприємець року
Олександр СИВАК:
Новаторське мислення
і сучасний бізнес-підхід

КНП «Міська клінічна лікарня №11»:
Найсучасніші послуги в історичних стінах

Нана ХВІТІЯ:
«Ми діємо щиро, від усього серця!»

Одеський академічний театр ляльок – лауреат VII Всеукраїнського театрального фестивалю-премії «ГРА»:
Коли «Брехня» заслуговує на відзначення

Ансамбль «Чайка»
показав кращу концертну програму року

32 ІНТЕРВ'Ю НОМЕРА

Юрій КРУК:
«Одеса – українське місто зі своєю багатю історією»

38 ВІЧ НА ВІЧ

Хобарт ЕРЛ:
«Прагну досягти найкращого результату в кожному конкретному випадку»

48 ЛЕСЯ І ОДЕСА

У кадрі – Мавка з Русалкою Польовою

Пластично-поетичний перформанс
«Нехай ніхто не плаче по мені»

56 ТЕАТР

За «Брехню» буває нагорода!

60 ПРЕМ'ЄРА

Від «Канкану» щасливі всі!

Ромео і Джульєтта спокутують
гріхи людства

Одеська опера вражає
новим «Запорожцем»

76 ЗНАЙ НАШИХ

«Міс Україна 2025» **Валерія ЛІСОВСЬКА**
готується здобути титул Miss World

78 МИСТЕЦЬКИЙ ПРОСТІР

Молодь обирає помаранчевий

ПОДІЯ

РЕЙТИНГ «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – ОДЕСИТ РОКУ – 2025»

ЗНАЙОМИМО З ЛАУРЕАТАМИ

СТОП. **20**

ОДЕСА ДОЄДНАЛАСЯ ДО СПІЛЬНОЇ МОЛИТВИ ЗА УКРАЇНУ

24 ЛЮТОГО 2026 РОКУ В ОДЕСІ, ЯК І ПО ВСІЙ УКРАЇНІ, ПРОЙШОВ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕНЬ МОЛИТВИ ЗА УКРАЇНУ, ПРИУРОЧЕНИЙ ДО ЧЕТВЕРТОЇ РІЧНИЦІ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ. СПІЛЬНІ МОЛЕБНІ ЗВЕРШУВАЛИСЯ У МІСТІ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ОБЛАСТІ. В РІЗНИХ ЛОКАЦІЯХ ПРИСУТНІ ЄДНАЛИСЯ У МОЛИТВІ ВСЕВИШНЬОМУ ПРО МИР ТА ПЕРЕМОГУ, ПРО ВІЙСЬКО, ПРО ПОЛЕГЛИХ, ПРО СУСПІЛЬСТВО...

До спільної молитви за Україну, яка звершувалася в Міжнародному культурному центрі UNION, долучилися дипломати, іноземні гості, представники різних релігійних конфесій, громадських організацій, ветерани та влада міста. Попри відмінності у мові, культурі, вірі та традиціях, усіх об'єднало прагнення миру й мирного життя в рідній країні.

– Україна прагне миру, – наголосив начальник Одеської міської військової адміністрації Сергій Лисак. – Ми працюємо разом із міжнародними партнерами, щоб він був довготривалим і справедливим. Щоб війна зупинилася тут, в Україні. Щоб наші діти за-

ймалися відбудовою та розвитком, а не завершували те, що не завершили ми.

Національний день молитви було започатковано заради духовної підтримки народу України у війні та вшанування пам'яті захисників і захисниць, які віддали життя за свободу і незалежність України. Він став символом єдності та незламності, нашої віри в перемогу. □

РЕГІОНАЛЬНИЙ ІФТАР ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Антон Шалигайло, Рафат Чубаров, Февзі Мамутов і Юрій Димчогло

Військові вручають пам'ятні відзнаки Рафату Чубарову

ТРЕТІЙ РІК ПОСПІЛЬ В ОДЕСІ ПРОХОДИТЬ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІФТАР ПІВДНЯ УКРАЇНИ. ЦЯ ПОДІЯ, ІНІЦІЙОВАНА ГО «КРИМСЬКІ ТАТАРИ ОДЕЩИНИ» СПІЛЬНО З ІСЛАМСЬКИМ КУЛЬТУРНИМ ЦЕНТРОМ «АЛЬ-МАСАР» ТА ДУХОВНИМ УПРАВЛІННЯМ МУСУЛЬМАН УКРАЇНИ «УММА», ВЖЕ СТАЛА ДОБРОЮ ТРАДИЦІЄЮ.

Іфтар об'єднав людей різних національностей, культур, представників дипломатичного корпусу, обласної та міської влади, духовних лідерів, військових та волонтерів, що особливо важливо у час, коли Україна потребує єднання та бореться за свою свободу.

Почесними гостями заходу стали муфтії Духовного управління мусульман України «Умма» шейх Мурад Сулейманов та голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров.

Під час заходу 13 березня 2026 року військовослужбовці та волонтери отримали відзнаки від міської та обласної влади.

Перший заступник голови Одеської обласної ради Олег Радковський, вручаючи нагороди та відзнаки зазначив, що Одещина завжди була і залишається регіоном, де у мирі та взаєморозумінні живуть представники різних національностей, культур і релігій.

– Для мусульман усього світу Рамадан є особливим періодом духовного очищення, милосердя та взаємної підтримки, – ска-

Від імені облради нагороди вручив Олег Радковський

зав політик. – Сьогодні, у непростий для України час, особливо важливо зберігати єдність, підтримувати одне одного та спільно працювати задля миру і майбутнього нашої держави.

У свою чергу голова ГО «Кримські татари Одещини» Февзі Мамутов вручив подяки Одеській обласній військовій адміністрації, Одеській обласній раді, Одеській міській раді, ГО «Десяте квітня», представниці Уповноваженого Верховної ради України з прав людини в Одеській області Марії Поповій за підтримку міжкультурного діалогу та спільних ініціатив.

Довідка: Іфтар (розговіння) — це вечірній прийом їжі, який мусульмани здійснюють одразу після заходу сонця (на час молитви Магриб) під час священного місяця Рамадан. Відбувається щодня під час посту. ❏

ФАВОРИТ НОМЕРА

Лілія Очереднюк, Марія Гудима
Фото: Анна Домбровська,
Олег Владимірський, особистий архів

Наталія Ткачук:

«ТЕАТР ОПЕРЕТИ МАЄ ДАРУВАТИ
ЛЮДЯМ НАСОЛОДУ МУЗИКОЮ,
РАДІСТЬ І ВІДЧУТТЯ СВЯТА!»

КОЛОРАТУРНЕ СОПРАНО НАТАЛІЯ ТКАЧУК – СОЛІСТКА ОДЕСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО ТЕАТРУ МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ ІМЕНІ МИХАЙЛА ВОДЯНОГО. У ЇЇ РЕПЕРТУАРІ – ЯСКРАВІ ОПЕРЕТКОВІ РОЛІ ТА СКЛАДНІ ОПЕРНІ ПАРТІЇ. СПІВАЧКА ВИСТУПАЄ НА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СЦЕНАХ, АЛЕ ВОДНОЧАС ЗАЛИШАЄТЬСЯ ВІДДАНОЮ СВОЄМУ ТЕАТРУ. ПРО ТВОРЧИЙ ШЛЯХ, УЛЮБЛЕНІ РОЛІ, ОКРЕМІ ПРОЄКТИ ТА ГАСТРОЛІ – У НАШІЙ РОЗМОВІ.

– Наталіє, розкажіть, будь ласка, про свою родину.

– Я народилася у місті Рахові на Закарпатті. Мого батька звати Юрій, маму – Маргарита, маю брата Андрія. По маминій лінії в нашій родині були угорці, тому до трьох років я розмовляла угорською мовою. Цьому посприяло і те, що моя няня була угоркою. З трьох років я жила з батьками у Львові, адже вони там навчалися. Пізніше ми повернулися до Рахова, де я жила до закінчення школи. У нашій родині професійних музикантів до мене не було, переважали лікарі і вчителі. Але всі дуже гарно співали. Коли на свята ми збиралися всією родиною, то завжди співали пісні, колядки. Саме тоді, мабуть, і народилася моя любов до музики.

Я заміжня. З моїм чоловіком Олексієм маємо двох синів: старший – Валентин і молодший – Кирило. А ще у нас є загальний улюбленець – мальтійська болонка Лаккі.

– У якому віці ви вирішили стати співачкою?

– Усвідомлено я вирішила займатися співом у десятому класі, десь у 16 років. Але ще з восьми років займалася танцями і дуже любила сцену. Після школи я вступила до Львівського музичного училища (нині це музичний коледж) і закінчила його

з червоним дипломом. Там я навчалася у педагога по вокалу заслуженої артистки України Марії Василівни Галій.

Після цього вступила до Одеської консерваторії, яка нині має статус Національної музичної академії. У консерваторії моїм педагогом була заслужена артистка України професор Валентина Володимирівна Олейникова.

Мої педагоги були ученицями легендарної співачки, народної артистки УРСР Ольги Благовидової, тому я мала щастя навчатися у представниць знаменитої одеської вокальної школи.

– Як ви зробили свій творчий вибір і чому обрали саме театр музичної комедії?

– Я закінчила академію як оперна співачка. І коли переді мною постало питання – йти в оперу чи в театр оперети, почала замислюватися, де зможу краще реалізувати себе. Ще під час навчання я почала працювати з Галиною Володимирівною Жадушкіною, яка викладала в академії та свого часу була солісткою Театру музичної комедії. На четвертому курсі на мене звернув увагу диригент Аркадій Певцов. Він сказав, що бачить мене у ролі Аделі з оперети Штрауса «Летюча миша» і почав запрошувати до театру.

У 2009 році я прийшла до Музкомедії на прослуховування. Але саме тоді дізналася, що чекаю на другу дитину, тому одразу почати роботу не змогла. Попри це я приходила до театру на заняття і продовжувала працювати над партіями. А в 2010 році вже стала солісткою. Моя перша роль на сцені Музкомедії – Лізонька з оперети Імре Кальмана «Маріца». А коли згодом у театрі відновлювали оперету Йоганна Штрауса «Летюча миша», я виконала роль, про яку мріяла ще в музичній академії, – Аделі. На цю роль мене вводила заслужена артистка України Ауріка Ахметова і дуже мені допомогла у роботі над нею. Взагалі «Летюча миша» – моя улюблена вистава.

– Які ще вистави вам особливо близькі у вашому репертуарі в Театрі музичної комедії?

– Дуже люблю спектаклі «Фіалка Монмартру» та «Циганський барон». Тут складні арії, є що співати. Подобаються ролі Тосі з оперети «Біла акація», Оксани з мюзиклу «Ніч перед Різдрвом». А особливе місце посідає оперета «Польська кров». Щоб поставити цю виставу, до нашого театру приїхав з Чехії зі своєю командою режисер Мартін Отава. Ми з ним були знайомі раніше, і він вирішив працювати над цією постановкою саме зі мною. Ми багато працювали над образом і характером героїні. Це була дуже цікава і відповідальна робота.

З акторської точки зору мені дуже цікава роль Клодін у виставі «Канкан». За кордоном я виконую партію Цариці ночі, а тут перевтілююся у легковажну парижанку. У цьому і є особлива привабливість нашої професії – можливість щоразу ставати зовсім іншою.

Найближчим часом ми підготуємо нові музичні проекти, які обов'язково сподобаються глядачам. Зокрема, це «Шерше ля фам», де зібрані популярні номери з оперет Імре Кальмана. Виставу ставить народний артист України Володимир Фролов у співпраці з режисеркою Галою Реут.

– У «Принцесі цирку» в образі Мабель ви постаєте справжньою цирковою акробаткою, ваша пластика вражає. Як це вдається?

– Режисер і балетмейстер Георгій Ковтун, який ставив цю виставу, дуже вимогливий до пластики. Я все життя займаюся хореографією, гімнастикою, фітнесом, щоранку – велотренажер, кардіотренування, однак я ніколи не робила переворотів, не сідала на шпагат... А Ковтун сказав: «Будеш, зможеш». Ми з моїм партнером по виставі Сашком Владиченком багато окремо тренувалися і потім це демонстрували режисерові. А якби здійснилися плани Ковтуна поставити це в Одеському цирку, я мала б ще й літати на трапеції...

Коли кажуть, що у дорослому віці неможливо навчитися сідати на шпагат, можу заперечити: можливо, хоча це й вельми непросто. У «Канкані» ми з Іриною Ковальською сідаємо на шпагат. Якщо артист чогось не вмів, вихід один: вчитися. Тим більше, коли є плани показати себе в Європі, де до наших артистів ставляться особливо прискіпливо.

– Ви постійно виступаєте на сценах європейських театрів. З чого почалися ваші виступи за кордоном?

– Одного разу концертмейстер Наталія Ізуграфова почувала мене у виставі «Фіалка Монмартру», де я виконувала роль Віолетти, і запитала: «Чому ти не співаєш оперні вистави? У тебе великий і гарний голос. Давай почнемо вчити оперні партії». Саме вона познайомила мене з коучем у Празі – Оленою Но-

сковою, яка надалі допомагала мені у творчих справах. У 2017 році в Одеській обласній філармонії відбувся мій сольний концерт, який підготувала пані Олена. Диригував італійський маєстро Енріко Довіко.

Саме з оперним репертуаром у 2018–2019 роках я почала гастролювати в європейських театрах як запрошена співачка. Першою виставою стала опера Моцарта «Чарівна флейта», де я виконувала партію Цариці ночі. Пізніше були «Ріголетто» Верді – партія Джильди, «Богема» Пуччіні – партія Мюзетти, «Lucia di Lammermoor» Доницетті – партія Лючії...

– Розкажіть про ваш бенефіс «Містерія», який відбувся у листопаді 2024 року, але досі згадується глядачами. Чи не шкодуєте, що таку велику шоу-програму готували лише задля одного показу?

– Я планую повторити цю програму, адже не всі змогли її побачити. Над програмою разом зі мною працювали режисер Деніс Рудой, балетмейстер Віталій Кузнецов та заслужена артистка України Ауріка Ахметова. Я запросила до участі в концерті двох солістів нашого театру – тенора Володимира Токарчука та баритона Івана Ковальова. У них прекрасні голоси! У концерті

“ «САМЕ З ОПЕРНИМ РЕПЕРТУАРОМ У 2018–2019 РОКАХ Я ПОЧАЛА ГАСТРОЛЮВАТИ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТЕАТРАХ ЯК ЗАПРОШЕНА СПІВАЧКА. ПЕРШОЮ ВИСТАВОЮ СТАЛА ОПЕРА МОЦАРТА «ЧАРІВНА ФЛЕЙТА», ДЕ Я ВИКОНУВАЛА ПАРТІЮ ЦАРИЦІ НОЧІ».

також брав участь чудовий дитячий хор «Забава». Маєстро Юрій Літовко поставив перед нами цікаві музичні завдання. У програмі поєдналися барокова музика, класична опера, танго, мюзикл і навіть рок. Усе виконувалося під живий оркестр, і це було справді неймовірно гармонійне ціле.

Окрім бенефісу відбувся ще один важливий для мене концерт. 12 грудня 2025 року я виступала у Великому залі Одеської філармонії з Національним одеським філармонійним оркестром під орудою відомої української диригентки, народної артистки України Оксани Мадараш. Це був гала-вечір світової оперети: «Принцеса цирку», «Фіалка Монмартру» і таке інше. У концерті також брав участь соліст Музкомедії Іван Ковальов.

– Цікаво, як ставляться до вашого артистичного амплуа ваші сини?

– Вони обидва у нас – творчі особистості. Старший за власним бажанням навчився грі на гітарі, обидва слухають гарну сучасну музику, навіть пробують зводити музичні треки на комп'ютері. Вони завжди приходять на мої прем'єрні вистави і дуже підтримують мене. Їм подобається, як я працюю, і це дуже приємно.

Однак своє професійне життя сини не пов'язують з музичним мистецтвом. І я цьому рада. Кожній людині важливо прислухатися до себе і зрозуміти, яка справа тобi до душі. Старший син хоче пов'язати своє життя з бізнесом, а молодший ще

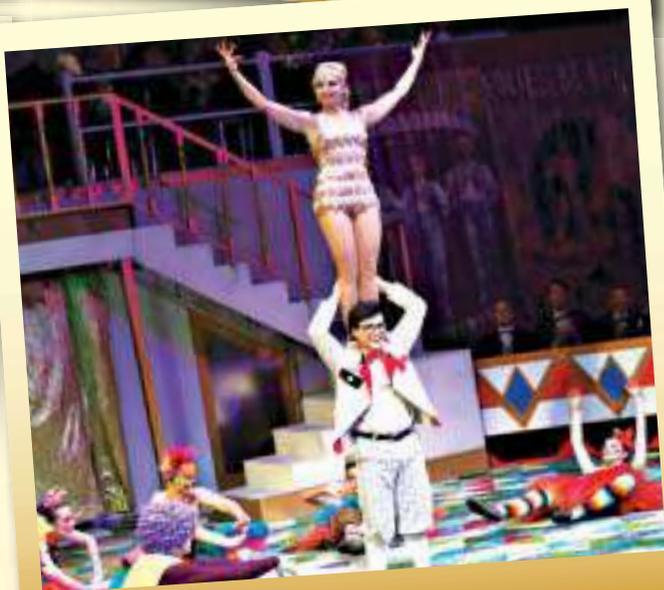
«Циганський барон»

«Принцеса цирку»

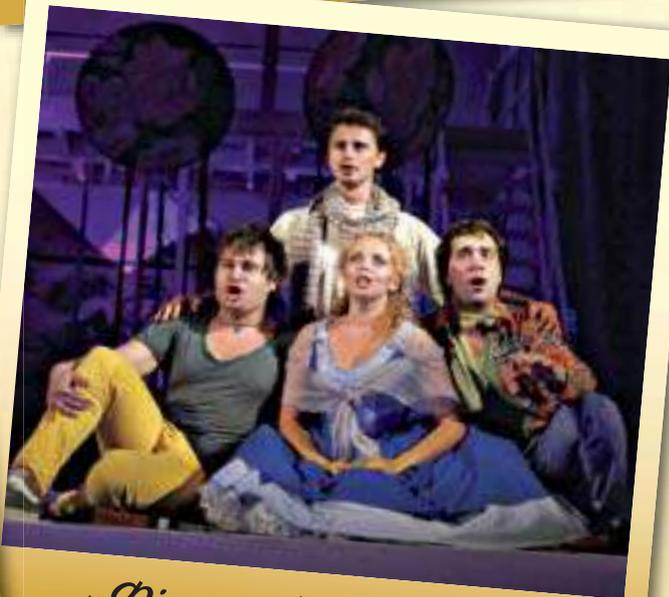
«Ніч у Венеції»

«Принцеса цирку»

«Фіалка Монмартру»

«Фіалка Монмартру»

«Польська кров»

«Ріголетто»

«Польська кров»

Сольний концерт у філармонії

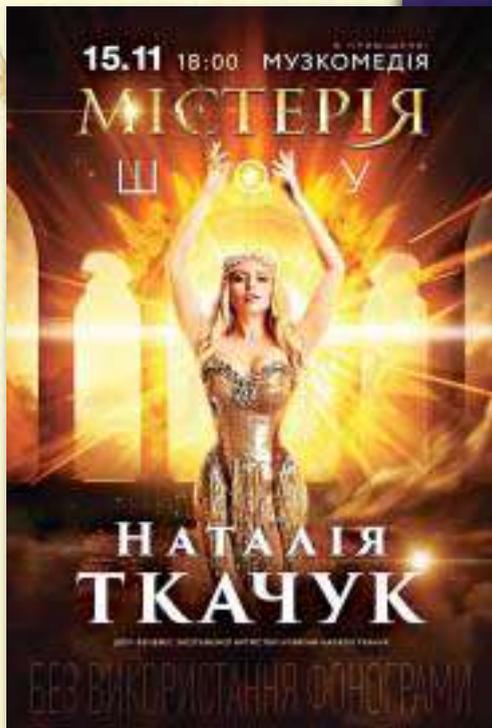

«Польська кров»

Сольний концерт у філармонії

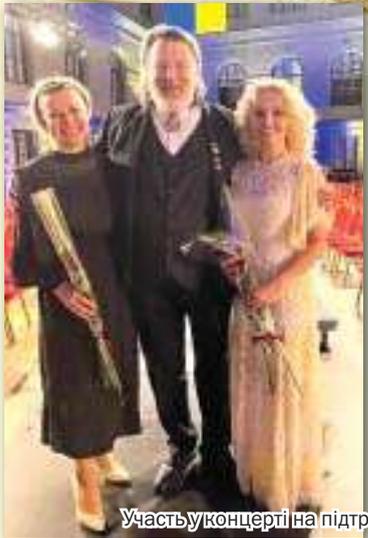
визначається – у нього є час на те, щоб зробити свій вибір.

– Знаю, що днями ви вирушаєте на гастролі до Нідерландів.

– Так, диригент Ігор Чернецький запропонував мені поїхати з Одеською оперою на гастролі та виконувати партію Мюзетти в опері Пуччіні «Богема». У сучасному світі артист має бути мобільним – виступати там, де його чекає глядач. Для мене це ще й можливість побачити нові театри та міста і виконати одну з моїх улюблених партій у європейській постановці.

А після повернення на мене чекають нові репетиції в Одеському театрі музичної комедії імені Михайла Водяного. Я вдячна його керівництву – директорці та художній керівниці Олені Григорівні Редько, головному режисеру Володимирі Івановичу Подгоринському та головному диригенту Вадиму Михайловичу Перевознікову – за довіру, підтримку і можливість реалізовувати творчі ідеї на рідній сцені. Саме завдяки такій високопрофесійній та відданій своїй справі команді народжуються нові вистави і нові ролі, відбуваються незабутні театральні події. Театр оперети має дарувати людям насолоду музику, радість і відчуття свята! ❀

Участь у концерті на підтримку України за кордоном

Після вечора оперети в Одеській філармонії з Оксаною Мадараш і Іваном Ковальовим

Волонтерська концертна бригада артистів Музкомедії

“ «У СУЧАСНОМУ СВІТІ АРТИСТ МАЄ БУТИ МОБІЛЬНИМ — ВИСТУПАТИ ТАМ, ДЕ ЙОГО ЧЕКАЄ ГЛЯДАЧ».

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ МЕДІА ХОЛДИНГ

НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ

ОДЕСИТ РОКУ '2025

«НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – ОДЕСИТ РОКУ»

ПРЕДСТАВЛЯЄ ЛАУРЕАТІВ 2025 РОКУ!

ЮВІЛЕЙНИЙ, 25-Й РЕЙТИНГ «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – ОДЕСИТ РОКУ» ПІДВОДИТЬ ПІДСУМОК РОКУ, У ЯКОМУ ГЕРОЇЗМ МАВ РІЗНІ ФОРМИ. ЛАУРЕАТАМИ СТАЛИ ТІ, ЧИЯ ДІЯЛЬНІСТЬ У 2025 РОЦІ МАЛА РЕАЛЬНИЙ ВПЛИВ – НА БЕЗПЕКУ, СТАБІЛЬНІСТЬ, ЕКОНОМІКУ, ГУМАНІТАРНУ ПІДТРИМКУ, КУЛЬТУРУ, ОСВІТУ, СПОРТ І МІЖНАРОДНУ СПІВПРАЦЮ. ВІЙСЬКОВІ ТА РЯТУВАЛЬНИКИ, КЕРІВНИКИ РЕГІОНУ Й УПРАВЛІНЦІ, ЕНЕРГЕТИКИ Й ПІДПРИЄМЦІ, ГРОМАДСЬКІ ДІЯЧІ, МЕДИКИ, МИТЦІ, ОСВІТЯНИ, СПОРТСМЕНИ – КОЖЕН ІЗ НИХ ПРАЦЮВАВ НА СВОЄМУ ФРОНТІ, АЛЕ ВСІ РАЗОМ ВОНИ СКЛАЛИ ЄДИНУ СИСТЕМУ СТІЙКОСТІ ОДЕЦЩИНИ.

РЕЙТИНГ «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – ОДЕСИТ РОКУ» – ЦЕ НЕ ПРОСТО ПЕРЕЛІК ДОСЯГНЕНЬ ЧИ НАГОРОД. ЦЕ ФІКСАЦІЯ ЧАСУ, СВІДЧЕННЯ ТОГО, ХТО САМЕ ТРИМАВ МІСТО Й РЕГІОН У НАЙСКЛАДНІШИХ УМОВАХ, ХТО ЗБЕРІГ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ, ЛЮДЯНІСТЬ І ВІРУ, КОЛИ ЦЕ БУЛО ОСОБЛИВО НЕПРОСТО. САМЕ ТАКІ ПРИКЛАДИ ФОРМУЮТЬ МОРАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ СУСПІЛЬСТВА Й ДАЮТЬ РОЗУМІННЯ, НА КОГО МОЖНА РІВНЯТИСЯ.

ДЛЯ ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОГО МЕДІА ХОЛДИНГУ ЯК ЗАСНОВНИКА ТА ОРГАНІЗАТОРА ПРОЄКТУ ЦЕЙ ЮВІЛЕЙНИЙ РІК МАЄ ОСОБЛИВЕ ЗНАЧЕННЯ. ПРОТЯГОМ 25-РІЧЧЯ РЕЙТИНГ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ВІДКРИТОЮ ГРОМАДСЬКОЮ ПЛАТФОРМОЮ ДОВІРИ, ДЕ ГОЛОВНИМ КРИТЕРІЄМ Є РЕАЛЬНИЙ ВНЕСОК У ЖИТТЯ МІСТА, РЕГІОНУ ТА КРАЇНИ. І СЬОГОДНІ, ЯК НІКОЛИ, ВАЖЛИВО ГОЛОСНО НАЗИВАТИ ІМЕНА ТИХ, ХТО СВОЄЮ РОБОТОЮ НАБЛИЖАЄ ПЕРЕМОГУ ТА ЗБЕРІГАЄ МАЙБУТНЄ.

«ВДЯЧНІСТЬ ТА ШАНА ОДЕСИТІВ»

**Оперативне командування
«ПІВДЕНЬ»**

Командувач військ
ОК «Південь» –
генерал-майор ЗСУ
Михайло СИДОРЕНКО

«ЗА МИСТЕЦЬКУ ПАТРІОТИЧНУ ПЕРЕМОГУ НА СВІТОВОМУ РІВНІ»

**ОРКЕСТР ВІЙСЬКОВО-
МОРСЬКИХ СИЛ ЗСУ**

Переможець Міжнародного фестивалю
військових оркестрів The Royal Edinburgh
Military Tattoo-2025. Худ. керівник – Любомир
СУКЕННИК; диригент – Максим КАЛІШУК

«ЗА ВІДВАГУ ТА ПЕРЕМОЖНІ ДІЇ НА ЧОРНОМУ МОРІ»

Олексій НЕЇЖПАПА

Командувач ВМС ЗСУ,
віцеадмірал Військово-Морських
Сил ЗСУ

«ЗА НАДАННЯ ШИРОКОГО СПЕКТРУ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ НА ВИСОКОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ РІВНІ»

**КНП «Міська клінічна
лікарня №11»
Одеської міськради**

Ген. директор – Заслужений лікар
України Микола ТУРЧИН

«ЗА ЕФЕКТИВНЕ КЕРУВАННЯ ОБЛАСТЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»

Олег КІПЕР

Голова Одеської обласної
державної адміністрації, началь-
ник Одеської обласної військової
адміністрації

«ЗА ПІДТРИМКУ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ РЕГІОНУ У ВОЄННИЙ ЧАС»

**Одеська регіональна
дирекція УГВ**

Керівник – Олег ШКРАМКО

«ЗА СТІЙКІСТЬ ТА ПРОФЕСІОНАЛІЗМ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»

**ДТЕК «Одеські
електромережі»**

Генеральний директор –
Дмитро ГРИГОР'ЄВ

«ЗА ПРОФЕСІЙНІ ЗДОБУТКИ У ГРАНТОВІЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

**Комунальна установа
«Грантовий офіс «ОДЕСА 5Т»**

Директорка – Таміла АФНАСЬЄВА
(депутатка Одеської обласної ради,
голова Одеської обласної Ради миру)

«ЗА СТРАТЕГІЧНУ ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКО- АВСТРАЛІЙСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА»

Катерина АРГІРУ

Голова Союзу українських
організацій Австралії, почесний
консул України в Сіднеї

«ПІДПРИЄМЕЦЬ РОКУ»

Олександр СИВАК

Засновник
і генеральний
директор
Торгового дому «Strateg»

«КРАЩИЙ РЕСТОРАННО- ПЛЯЖНИЙ ЗАКЛАД СЕЗОНУ»

**Екопляж-ресторан
KARMA**

Засновниці – Олена Нейкова
і Кристина Ісмаїлова

«ТВОРЧЕ ДОСЯГНЕННЯ РОКУ»

**Одеський академічний
обласний театр ляльок**

(директор – Йосип МЕРКОВИЧ)

Вистава «Брехня» – переможець
Всеукраїнського фестивалю-
премії «ГРА» 2025 (режисер-
постановник – Денис ГРИГОРУК)

«ЗА МАСШТАБНИЙ ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ, СОЦІАЛЬНУ ТА ГУМАНІТАРНУ ПІДТРИМКУ ГРОМАДЯН В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»

**ГО «Ліга Справедливості
та Закону»**

Засновниця і голова –
Нана ХВІТІЯ

«КРАЩА КОНЦЕРТНА ПРОГРАМА 2025 РОКУ»

**Академічний ансамбль
української музики, пісні
та танцю «Чайка»**

Одеська обласна філармонія
ім. Давида Ойстраха
(директорка – Галина ЗІЦЕР).
Художній керівник і диригент
ансамблю – Андрій ЧОРНИЙ

«КРАЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ДИТЯЧИЙ ЗАКЛАД У СФЕРІ КУЛЬТУРИ»

**Одеська мистецька
школа №7**

Директорка –
Оксана ГРИГОР'ЄВА

«ЗА ВИСОКІ СПОРТИВНІ ДОСЯГНЕННЯ ПРИ НЕСЕННІ СЛУЖБИ У ЛАВАХ ДСНС»

Вікторія РАТНИКОВА

Сержант служби цивільного захисту. Майстер спорту
міжнародного класу. Чемпіонка Першого чемпіонату
Європи з пожежно-прикладного спорту (Болгарія,
2025 р.) у складі збірної ДСНС України

«ГОРДІСТЬ ОДЕСИ»

Григорій БАКЛАНОВ

Актор театру та кіно,
Заслужений артист України

«ЗА ВИСОКІ СПОРТИВНІ ДОСЯГНЕННЯ»

Олександр СЛЕСАРЄВ

Чемпіон Європи серед молоді
(U – 19) у ваговій категорії понад
90 кг. У жовтні 2025 року здобув
звання «Найкращий юний
спортсмен місяця в Україні»

«ПРОДЮСЕР РОКУ»

Олександр КОЗИР

Генеральний продюсер
медіахолдингу
«Козир Діджитал»,
Заслужений журналіст України

«ЗА ВОЛЮ ДО ПЕРЕМОГИ»

Крістіна КІНЯЙКІНА

Заслужений майстер спорту
України, член національної збірної
команди з легкої атлетики серед
осіб з інвалідністю. На XXV літніх
Дефлімпійських іграх 2025 року
(м. Токіо) здобула дві золоті, дві
срібні та одну бронзову медаль

ПІДПРИЄМЕЦЬ РОКУ ОЛЕКСАНДР СИВАК

НОВАТОРСЬКЕ МИСЛЕННЯ І СУЧАСНИЙ БІЗНЕС-ПІДХІД

СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС – ЦЕ ІСТОРІЯ ХАРАКТЕРУ, СТІЙКОСТІ ТА ВМІННЯ СТВОРЮВАТИ НОВЕ ТАМ, ДЕ ІНШІ ЗУПИНЯЮТЬСЯ. СЬОГОДНІ В УКРАЇНІ ПІДПРИЄМЦІ НЕ ПРОСТО ПРАЦЮЮТЬ, ДОЛАЮЧИ ЧИСЛЕННІ СКЛАДНОСТІ ВОЄННОГО ЧАСУ, – ВОНИ ФОРМУЮТЬ ЕКОНОМІКУ МАЙБУТЬОГО, ПІДТРИМУЮТЬ ЛЮДЕЙ І ПЕРЕОСМИСЛЮЮТЬ РОЛЬ ЛОКАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА. САМЕ ТАКИМ Є ОЛЕКСАНДР СИВАК – ЛАУРЕАТ РЕЙТИНГУ «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – ОДЕСИТ РОКУ – 2025» У НОМІНАЦІЇ «ПІДПРИЄМЕЦЬ РОКУ».

STRATEG ЯК СЕРЕДОВИЩЕ РОЗВИТКУ І НАРОДЖЕННЯ НОВИХ НАПРЯМІВ

Уже понад 19 років компанія Strateg, засновником і керівником якої є Олександр Сивак, залишається прикладом сталого виробничого розвитку. Подолано шлях від невеликого підприємства до одного з найбільших виробників настільних ігор, творчих наборів і продуктів для дітей в Україні. За час діяльності компанії створено систему, що забезпечує не лише стабільність виробництва, а й масштабування: відкриваються нові виробничі напрями, модернізуються цехи, розширюється команда, спрямовуються інвестиції в технології та інфраструктуру. Саме така філософія – стабільність, системність, віра у власні сили та увага до людей – створила середовище, у якому народжуються нові ідеї.

МАСШТАБ, СТІЙКІСТЬ І ПАТРІОТИЧНА ЛІНІЙКА

У найскладніший для країни час повномасштабної війни компанія не знижувала темпів виробництва і постійно народжувала обсяги. Асортимент сьогодні – тисячі артикулів настільних ігор і наборів для творчості, включно з унікальними магнітними продуктами та м'якими іграшками. Компанія системно працює з найбільшими мережами країни та виходить на міжнародні маркетплейси, зокрема Amazon, паралельно розширюючи офіси в ЄС та США.

Окремий фокус – патріотичні ігри. З початку повномасштабного вторгнення Strateg випустив понад 200 нових ігор і продав близько двох мільйонів патріотичних. Серед хітів – «Ой, у лузі червона калина», «Економіка України», «Все буде Україна», «Доброго вечора, ми з України», «Карти, мемчики та котики». Усі ігри, що випускаються, – україномовні; попит підтримують і закордонні ринки, куди компанія активно експортує. Попри воєнні ризики, виробництво працює без зупинок, а компанія забезпечує стабільність постачання по всій країні та за кордон.

Для Олександра Сивака виробництво – це передусім люди. Їхня щоденна робота, уважність до деталей і відповідальність за результат формують компанію зсередини. Він добре розуміє ці процеси й постійно тримає зв'язок із командами, які стоять за кожним продуктом.

ЗАРОДЖЕННЯ БРЕНДУ ОДЯГУ «SYVAK»

Від історії компанії Strateg невіддільна історія нового бренду, який отримав назву

«Syvak». Це український бренд одягу, що виріс зі швейного напрямку: компанія виготовляла текстильні елементи для ігрових наборів. Від виготовлення ігрових деталей – до створення лаконічного етнічного одягу: це приклад того, як творчість і стратегічне бачення працюють разом. Поступово швейний цех перетворився на простір, де виробнича точність поєдналася з творчим підходом і дизайнерським мисленням. Тут продовжують цінності Strateg: мінімалізм, відповідальність, повага до процесу та ручної праці, увага до людини й деталей.

Назва ж «Syvak» стала природним рішенням. Уже не абстрактний стиль, а прізвище, за яким стоїть людина – засновник і керівник компанії-виробника Олександр Сивак. Це не про персоналізацію – це про відповідальність. Прізвище як назва бренду працює як підпис під якістю, а бізнес – як продовження особистості.

ДНК БРЕНДУ: СТИЛЬ, ЗМІСТ І ВІДЧУТТЯ УКРАЇНИ

Перші моделі «Syvak» – це унісекс-футболки з виразними етнічними акцентами. Родзинкою бренду стало вдале поєднання автентичних візерунків, традиційних технік і сучасного лаконічного дизайну. Саме це стало основою його стилістичної впізнаваності.

Цей одяг не декларує ідентичність – він дає змогу носити її природно, щодня і без пафосу. Тут культурний код проявляється не стільки через орнамент, скільки через стан, зміст і внутрішню гідність. Кожна деталь продумана: від тканини та крою – до посадки й графічного рішення. Унікальні принти створюються професійними дизайнерами, які черпають натхнення з багатої української культурної спадщини, але інтерпретують її в сучасному ключі. Повний цикл виробництва всередині компанії забезпечує контроль якості, стабільність процесу та технологічну дисципліну. У період, коли українська мода переживає оновлення, «Syvak» стає частиною ширшого руху – повернення до власної естетики без наслідування чужих

трендів. Це історія про гордість, простоту й автентичність.

УКРАЇНСЬКА КРАФТОВА МАНУФАКТУРА

Під брендом «Syvak» також розвивається авторська лінійка прикрас з вати ручної роботи – унікальна колекція, в якій оживає старовинне ремесло. Кожна фігурка створюється майстрами вручну – з увагою до деталей, натхненням і теплом людських рук. Прикраси з вати «Syvak» – це не серійне виробництво, а майстерна робота, що поєднує традиції та сучасну естетику. У кожному виробі відчувається характер і душа автора. Такі прикраси стають частиною святкових колекцій і повертають нас у часи, коли новорічні прикраси берегли десятиліттями, передаючи з покоління в покоління.

Крафтова лінійка стала природним продовженням філософії бренду: зберігати українську ідентичність через речі, зроблені з душею, і водночас втілювати її у нових формах у сучасному світі.

НАСТУПНІСТЬ ТА КУЛЬТУРА РОЗВИТКУ

В основі управлінської діяльності Олександра Сивака лежить синергія досвіду та сучасного підходу. Цей принцип довів свою ефективність в історії успіху Strateg та «Syvak».

Сьогодні його продовжує нове покоління. Микола Сивак, старший син Олександра Вячеславовича, долучився до стратегічного розвитку компанії і додав в управління сучасне бачення. Це не просто передача досвіду, а співпраця двох шкіл мислення – традиційної та новаторської. Сила традиції поєднується з прагненням до оновлення.

STRATEG&PSYCHOLOGY – НОВИЙ НАПРЯМ ДЛЯ СУЧАСНОГО СВІТУ

Напрямок Strateg&Psychology з'явився завдяки ініціативі Миколи Сивака, який розпочав і підтримує його розвиток. Продукти проєкту створюються за участі практикуючих психологів і дизайн-команди. Їх відзначають за простоту у

застосуванні та глибину впливу. Завдяки поєднанню наукового підходу й естетики Strateg&Psychology стає містком між творчістю та наукою, між самопізнанням і практичними змінами у житті. Особливу увагу в проєкті приділено сугестивно-проєктивній арттерапії, яка допомагає знизити рівень стресу, сприяє розвитку креативності та формує відчуття контролю над життям навіть у складні моменти. Цей напрямок відповідає сучасному запиту суспільства.

Тут створюють інструменти, що сприяють глибокому самоусвідомленню, відновленню ресурсу та розвитку стійкості до стресу. Це, зокрема, трансформаційні ігри, карткові практики та методики самопізнання, орієнтовані на розширення мислення й розвиток навичок саморегуляції, арттерапевтичні картини, мандали й психологічні ігри, побудовані на сугестивно-проєктивній методиці: роботі з образами, підсвідомими реакціями та внутрішнім сприйняттям.

МЕЦЕНАТСТВО – ВНУТРІШНЯ ПОТРЕБА І СПРОМОЖНІСТЬ

Олександр Сивак не вперше відзначається оргкомітетом рейтингу «Народне визнання – Одесит року». За підсумками діяльності у 2022 році він став лауреатом у традиційній престижній номінації «Меценат року».

Благодійність – добра ознака діяльності очолюваних ним підприємств. Компанія навіть встановила два національних рекорди, у 2019 та 2020 роках, коли подарувала дітям по понад сто тисяч настільних ігор та наборів для творчості. І, звісно, з початком повномасштабної ворожої агресії ТД «Стратег» постійно робить подарунки дітям, які постраждали від воєнних дій, з родин військових, вихованцям дитячих будинків... Ось і в кінці 2025 року, у переддень Різдва Олександр Сивак взяв партнерську участь у благодійній акції, яку організувала депутатка Одеської облради, голова Одеської обласної Ради миру Таміла Афанасьєва. Тоді на святкову виставу до Одеської опери було запрошено дві тисячі дітей.

Читайте повну розповідь про ТД «Стратег», Олександра Сивака і його команду у 146-му номері журналу «Фаворит удачі» за посиланням: <https://odessamedia.net/obzor-pressy/favorit-udachi-zhurnal/favorit-146>

📍 м. Одеса, вул. Желябова, 4
☎️ +38 095 3801173
✉️ Office@strateg.ua

ЗНАМЕНИТА ЛІКАРНЯ № 11 НА СЛОБІДЦІ:

НАЙСУЧАСНІШІ ПОСЛУГИ В ІСТОРИЧНИХ СТІНАХ

КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МІСЬКА КЛІНІЧНА ЛІКАРНЯ № 11» ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ ВИСОКИМ СТАНДАРТОМ НАДАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ТА ВИСОКОСПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ І ШИРОКИМ СПЕКТРОМ МЕДИЧНИХ НАПРЯМІВ, ВКЛЮЧАЮЧИ ЕКСТРЕНУ МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ, ХІРУРГІЧНІ ВТРУЧАННЯ, ДІАГНОСТИКУ ЗА СУЧАСНИМИ МЕТОДАМИ, А ТАКОЖ РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ПРОГРАМИ. ЗДАТНІСТЬ ЛІКАРНІ ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ КОМПЛЕКСНІ ТА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНІ МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ ВИЗНАЧАЄ ЇЇ КЛЮЧОВУ РОЛЬ У ПІДТРИМЦІ ЗДОРОВ'Я МЕШКАНЦІВ ОБЛАСТІ. ЩОРІЧНО АМБУЛАТОРНУ ДОПОМОГУ ТУТ ОТРИМУЄ БЛИЗЬКО 190 ТИСЯЧ ПАЦІЄНТІВ. ПРИ ЦЬОМУ СТАЦІОНАРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ПРОЛІКОВУЄ ПОНАД 20 ТИСЯЧ ПАЦІЄНТІВ, ВИКОНУЮЧИ ФУНКЦІЇ ЛІКАРНІ ІНТЕНСИВНОГО ЛІКУВАННЯ ЗАВДЯКИ СВОЇЙ БАГАТОПРОФІЛЬНОСТІ Й ОСНАЩЕНОСТІ.

УСЕ ЦЕ СТАЛО ПЕРЕКОНЛИВОЮ ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ МІСЬКОЇ КЛІНІЧНОЇ ЛІКАРНІ № 11 ЛАУРЕАТОМ РЕЙТИНГУ «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – ОДЕСИТ РОКУ» У НОМІНАЦІЇ «ЗА НАДАННЯ ШИРОКОГО СПЕКТРУ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ НА ВИСОКОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ РІВНІ».

СЛАВНА ІСТОРІЯ – ДОСТОЙНЕ ПРОДОВЖЕННЯ

У 70-х роках ХІХ століття тодішній міський голова Микола Новосельський почав активно просувати ідею будівництва лікарні для одеситів. Громада її підтримала, і лише за два роки було збудовано ціле медичне містечко із 10 просторих двоповерхових корпусів. Архітектором став Владислав Домбровський, а для будівництва лікарні обирали найкращі матеріали, деякі навіть доставлялися з-за кордону. Нова і найсучасніша на той час лікарня почала працювати у 1902 році.

Сьогодні МКЛ № 11 є багатoproфільним закладом, що складається з відділень інтенсивної терапії, гінекологічного, хірургічного, гнійно-септичного, нейрохірургічного, щелепно-лицьового, терапевтичного, відділення отоларингології – «голова-шия», інсультного центру, центру травматології з чотирьох відділень, консультативно-діагностичних центрів №1 і №2. Важливою подією для пацієнтів стало відкриття просторого сучасного прийомного відділення з безбар'єрним доступом.

БАГАТОПРОФІЛЬНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ДОПОМОГА

За програмою медичних гарантій обслуговування населення заклад має договір з Національною службою здоров'я України за напрямками гострого інсульту, інфаркту, хірургічної допомоги (абдомінальна і судинна хірургія, нейрохірургія, політравма, гінекологія, хірургія одного дня, ендоскопія тощо), амбулаторної та стаціонарної реабілітаційної допомоги, психологічної допомоги. Лікарня має вищу акредитаційну категорію, сертифікат європейського зразку щодо відповідності системи управління якістю національного стандарту ДСТУ ISO серії 9000.

Щорічно в КНП «Міська клінічна лікарня № 11» ОМР виконується понад 11000 хірургічних втручань. У їхній структурі формують «трійку лідерів» операції на кістково-м'язовій системі, ЛОР-органах, на органах травлення та черевній порожнині. Пацієнтам з ЛОР-хворобами за потреби надається хіміотерапевтичне лікування.

Здійснено заходи зі збільшення частки амбулаторної медичної допомоги шляхом впровадження альтернативних методів надання такої допомоги, розширення спектру амбулаторних досліджень з акцентом на новітні технології. У відділенні екстреної медичної допомоги амбулаторна допомога надається цілодобово.

Воєнне сьогодні, звісно, поставило перед колективом нові завдання. Тут надають високопрофесійну сучасну допомогу пацієнтам з ушкодженням внаслідок бойових дій, і на сьогодні таких уже понад півтори тисячі. Також проліковано 828 переселенців.

КАРДІОЛОГІЧНИЙ НАПРЯМ – ВИМОГА ЧАСУ

А у 2025 році було відкрите нове відділення – кардіології та кардіохірургії. Надання висококваліфікованої медичної допомоги пацієнтам із серцево-судинними захворюваннями є важливим напрямом роботи багатoproфільної кластерної лікарні.

Двоповерхову будівлю відділення повністю відремонтовано з використанням сучасних матеріалів і технологій. Особливу увагу при проведенні ремонтних робіт приділено дотриманню умов безбар'єрного доступу. На вході облаштовано зручний пандус згідно з вимогами ДБН, двері та санвузли пристосовані до потреб людей на кріслах колісних. Також для зручності переміщення встановлено сучасний медичний ліфт, якого раніше не було в корпусі.

У відділенні облаштовано комфортні маломісні палати, а рентгенхірургічний блок та операційні оснащені найсучаснішим обладнанням для надання високотехнологічної медичної допомоги пацієнтам із серцево-судинними хворобами. Створені умови для проведення протезування клапанів серця, аортокоронарного шунтування, хірургії магістральних судин, коронарографії, стентування, гібридних операцій на серці та інших видів лікування за сучасними протоколами. У подальшому наявність власної кардіохірургічної служби забезпечить можливість впроваджувати на базі лікарні напрям трансплантології, що є одним з провідних трендів розвитку сучасної медицини в Україні.

КОЛИ НА ЧОЛІ – ШАНОВАНИЙ ПРАКТИКУЮЧИЙ ЛІКАР

році. Він пройшов шлях від санітара до головного лікаря і генерального директора. Зараз Микола Іванович успішно поєднує керівну адміністративну роботу з практикою лікаря-травматолога. У 2013 році М. І. Турчин отримав Почесне звання «Заслужений лікар України», він входить до числа переможців рейтингу лікарів Південного регіону «Топ лікар».

Під керівництвом Миколи Турчина заклад невпинно розвивається: з'являються нові напрями надання медичної допомоги, удосконалюється матеріально-технічна база, провадиться інформатизація медзакладу. В рамках проєкту Президента України «Велике будівництво» у закладі проведено капітальний ремонт приміщень та відкрито відділення екстреної медичної допомоги (ВЕМД), зокрема травм пункту, кабінетів рентгенографії, КТ і УЗД, ізолятору, ургентної операційної, медикоспортувальна зона, зони деконтамінації.

У закладі розробляються адаптовані стандарти сервісного обслуговування пацієнтів при наданні стаціонарної медичної допомоги та надання додаткових немедичних послуг.

Лікарня є важливою клінічною базою для кафедр Одеського державного медичного університету, використовується для підвищення кваліфікації лікарів і середнього медичного персоналу, а також для навчання лікарів-інтернів. Багато уваги генеральний директор і керований ним колектив приділяють підвищенню кваліфікації власного медичного персоналу шляхом безперервного професійного навчання та розвитку, впровадженню нових сучасних технологій і методів лікування. У лікарні надають допомогу 297 лікарів, з яких 143 мають вищу кваліфікаційну категорію, а 21 лікар має наукову ступінь; 417 медичних сестер, з яких 247 мають вищу категорію; 223 молодшого медичного персоналу. ■

З 2017 року Одеську міську лікарню №11 очолює один з найвідоміших і найшанованіших в Одесі фахівців медичної галузі – заслужений лікар України, професор Одеського національного медуніверситету, ортопед-травматолог вищої категорії Микола Іванович ТУРЧИН.

Микола Турчин почав працювати в знаменитій лікарні на Слобідці ще під час навчання в медичному інституті у 1990

САМЕ ТАКИЙ ВИСОКОПРОФЕСІЙНИЙ КОЛЕКТИВ, ЯКИЙ ВИКОРИСТОВУЄ ПЕРЕДОВІ ТЕХНОЛОГІЇ І ПРАЦЮЄ НА СУЧАСНІЙ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІЙ БАЗІ, ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДОСТУПНУ ТА ЯКІСНУ МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ ТИМ, ХТО ЇЇ ПОТРЕБУЄ. І РІВЕНЬ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ПАЦІЄНТІВ ПОСЛУГАМИ МІСЬКОЇ КЛІНІЧНОЇ ЛІКАРНІ № 11 НЕВПИННО ЗРОСТАЄ!

НАНА ХВІТІЯ: «МИ ДІЄМО ЩИРО, ВІД УСЬОГО СЕРЦЯ!»

ВІДОМА ГРОМАДСЬКА ДІЯЧКА І ПРАВОЗАХИСНИЦЯ НАНА ХВІТІЯ Є ЗАСНОВНИКОМ ТА ГОЛОВОЮ ГО «ЛІГА СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА ЗАКОНУ», ЩО СТАЛА ЛАУРЕАТОМ РЕЙТИНГУ «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – ОДЕСИТ РОКУ 2025» У НОМІНАЦІЇ «ЗА МАСШТАБНИЙ ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ, СОЦІАЛЬНУ ТА ГУМАНІТАРНУ ПІДТРИМКУ ГРОМАДЯН В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ». А 7 СІЧНЯ НОВОГО 2026 РОКУ НАНА ХВІТІЯ ПРЕЗЕНТУВАЛА НОВУ ГРОМАДСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ «МІЖНАРОДНА ГРУЗИНСЬКА ДІАСПОРА «САКАРТВЕЛО», В ЯКІЙ СТАЛА ПРЕЗИДЕНТКОЮ І СПІВЗАСНОВНИЦЕЮ.

– Ми з 2016 року займалися боротьбою з корупцією та злочинністю, соціальною підтримкою і правовим захистом нужденних, – розповідає Нана Хвїтія. – Проводили безкоштовні правові консультації з різних за масштабом і складністю питань. З початку повномасштабної війни наша організація активно допомагає переселенцям, інвалідам, сім'ям загиблих, військовослужбовцям та пораненим хлопцям, що перебувають на лікуванні. Багато військовослужбовців зверталися стосовно виплат, які затримуються або взагалі ігноруються, тому цим питанням ми також займалися, щоб досягти справедливості для всіх.

Водночас я зробила наступний крок і стала ініціатором створення нової громадської організації – «Міжнародна грузинська діаспора», де я також співзасновник і президент. Будемо прагнути залучити міжнародних партнерів і масштабувати діяльність. А весь накопичений досвід буде базою для подальшого розвитку. Вдячна кожному за довіру, підтримку та шлях, який ми пройшли. Усе важливе буде тривати на новому рівні.

Один з напрямів діяльності «Міжнародної грузинської діаспори «Сакартвело» – об'єднання грузинів по всьому світу і в Україні, зміцнення дружби між грузинським і українським народами, а також сприяння збереженню грузинської культури, мови і традицій.

– Разом ми маємо бути голосом правди, підтримки і взаємодопомоги, – говорить пані Нана. – Грузини одними з перших підтримали Україну в 2014 і в 2022 роках. І нині воїни Грузинського легіону відстоюють її незалежність ціною свого життя. Я дуже ціную, що створення «Міжнародної грузинської діаспори «Сакартвело» підтримав і вітав легендарний командир «Грузинського легіону в Україні» Мамука Мамулашвілі, який вийшов на зв'язок онлайн під час презентації в Одеській національній науковій бібліотеці, яка символічно відбулася у день, коли грузини в усьому світі святкують Христе Шоба – Різдво.

Ще один постійний напрям громадської діяльності Нани Хвїтія – допомога дітям військовослужбовців і з багатодітних родин, інвалідам та сиротам. Саме тому вона взяла участь у великій благодійній акції «Різдвяне диво в Одеській опері», організованій 20 грудня 2025 року Одеською обласною Радою миру на чолі з депутаткою обласної ради Тамілою Афанасєвою.

– Ми займаємося усім цим не заради подяк, визнання чи вигоди, – наголошує Нана Хвїтія. – Ми робимо це щиро, від усього серця. Плануємо розширити наш вплив та будемо прагнути зроби ще більше заради наших захисників та майбутнього України, яка ще з юних років стала для мене другою батьківщиною. ❗

Йосип Меркович з нагородами рейтингу

КОЛИ «БРЕХНЯ» ЗАСЛУГОВУЄ НА ВІДЗНАЧЕННЯ!

ЗА ПІДСУМКАМИ VII ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО ФЕСТИВАЛЮ-ПРЕМІЇ «ГРА» (GREAT REAL ART, GRA) У НОМІНАЦІЇ «ЗА НАЙКРАЦЬ ТАНЦЮВАЛЬНУ ВИСТАВУ І ВИСТАВУ ФІЗИЧНОГО ТЕАТРУ» ПЕРЕМІГ СПЕКТАКЛЬ ОДЕСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО ОБЛАСНОГО ТЕАТРУ ЛЯЛЬОК «БРЕХНЯ». ЦЯ ПЕРЕМОГА ТИМ БІЛЬШ ЗНАЧУЦЬА, ЩО ФЕСТИВАЛЬ 2025 РОКУ ЗІБРАВ 135 ЗАЯВОК З РІЗНИХ РЕГІОНІВ КРАЇНИ І СТАВ РЕКОРДНИМ ЗА ДИНАМІКОЮ Й ГЕОГРАФІЄЮ УЧАСНИКІВ.

Одеський академічний театр ляльок – один з найстаріших лялькових театрів України, був заснований в 1932 році і має велику славу історію. Понад 40 років театр працював на вул. Пастера, 60, але в 1988 р. у зв'язку з прийняттям закону про повернення статусу культовим будівлям, будинок передали релігійній громаді. Театр ляльок переселили на Пастера, 15 – у будівлю, зовсім непристосовану ні для прийому глядачів, ні для постановки вистав. Майже 25 років театр працював у приміщенні, де протікав дах, було відсутнє фойє, не було гардеробу, гримерок, приміщень для цехів і адміністрації... Попри це колектив і за цих умов зберігав та навіть розвивав унікальний вид театрального мистецтва.

Ситуація почала різко змінюватися з 2008 року, коли директором театру було призначено Й. М. Мерковича. Його зусиллями розпочався капітальний ремонт будівлі з повною внутрішньою реконструкцією. Разом з цим заслужений діяч мистецтв України Йосип Меркович здійснював свій вимріяний творчий проєкт: тут почали створювати вечірні вистави для дорослих. Отож, обидві мрії, на перший погляд – фантастичні, цей закоханий у театр чоловік втілює у життя.

Сьогодні Театр ляльок зачудовує не лише своїм казковим фасадом, неповторним інтер'єром і затишним глядацьким залом. Він унікальний своїм репертуаром, який складається з десятків вистав, різних за стилем і жанром, створених за творами українських і зарубіжних авторів. Серед них – майже 20 спектаклів для дорослих, чимало з яких відзначені різними мистецькими нагородами. Кожна з цих вистав – це завжди неабияка подія в театральному житті Одеси. Нещодавно, уже після відзначеної премією «Брехні», тут відбулася гучна прем'єра ще однієї класичної п'єси – «Носороги» Ежена Йонеска у постановці того ж режисера – Дениса Григорука. ❏

Денис ГРИГОРУК,
режисер
пластичної
вистави
«Брехня»
(для сайту
Інтент):

– Ми взяли за основу класичний твір – п'єсу «Брехня» Володимира Винниченка. І цю драматичну історію передали у пластичній формі. Це особливість нашої постановки, і в Одесі за останній час я не можу пригадати саме пластичної за формою вистави. А сама тема – незмінно актуальна, бо у багатьох людей траплялася та ситуація, яку ми відтворюємо на сцені. Мистецтво змінюється, вистави стають іншими, і це нормально, так і має бути. Але разом з тим воно загалом будується на трьох речах: кохання, зрада, смерть. І ми все це показали у пластичній формі під звучання сучасної музики. Я завжди любив етюди без слів, бо дія – це головне. Не буде дії – не буде вистави.

АНСАМБЛЬ «ЧАЙКА»

ПОКАЗАВ КРАЩУ КОНЦЕРТНУ ПРОГРАМУ РОКУ

ПІД ЧАС ВІДКРИТТЯ 178-ГО ФІЛАРМОНІЙНОГО СЕЗОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ФІЛАРМОНІЇ ІМЕНІ ДАВИДА ОЙСТРАХА АКАДЕМІЧНИЙ АНСАМБЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ, ПІСНІ Й ТАНЦЮ «ЧАЙКА» ПОДАРУВАВ СЛУХАЧАМ НОВУ МАСШТАБНУ ПРОГРАМУ, В ЯКІЙ ОРГАНІЧНО ЗЛИЛИСЯ ТРАДИЦІЇ ТА ДУША УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ З ЕНЕРГІЄЮ ТА ЗАВЗЯТТЯМ МОЛОДОСТІ. ЦЕЙ НОВИЙ ТВОРЧИЙ ЗДОБУТОК ЗАСЛУЖЕНОГО КОЛЕКТИВУ, ТА ЩЕ Й У ВАЖКИХ УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ, БЕЗУМОВНО, ЗАСЛУЖИВ БУТИ ВІДЗНАЧЕНИМ РЕЙТИНГОМ «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – ОДЕСИТ РОКУ» У НОМІНАЦІЇ «КРАЩА КОНЦЕРТНА ПРОГРАМА РОКУ 2025».

Того вечора у залі панувала атмосфера справжнього свята. Браво всім артистам за майстерність і щирість! А особливо щедрі оплески заслужив художній керівник ансамблю і диригент Андрій Чорний, який, лише рік тому очоливши славетний колектив, надав йому нового свіжого та яскравого звучання. Більш сучасно, колоритно і різнобарвно зазвучав оркестр, додалися сучасні пісні, з'явилися нові танцювальні номери, до того ж – з новітньою складною хореографією (для вирішення цього завдання були запрошені провідні хореографи з одеських театрів,

зокрема – добре відомий глядачам Павло Івлюшкін, заслужений діяч мистецтв України). А початок дійства – то взагалі окрема містична і могутня вистава у виставі!

Публіка стоячи вітала тривалими оваціями творчий колектив, його керівника і директорку філармонії Галину Зіцер з безумовним успіхом. Талановиті артисти продовжують творити музичну історію Одеської обласної філармонії, яка восени 2026 року відзначатиме своє 95-річчя. Немає сумніву, що під час святкування цього творчого ювілею ансамбль «Чайка» знову вразить нас своєю програмою! ❗

ЮРІЙ КРУК:

«ОДЕСА – УКРАЇНСЬКЕ МІСТО ЗІ СВОЄЮ БАГАТОЮ ІСТОРІЄЮ»

ЮРІЙ КРУК, ДЕПУТАТ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ, ГОЛОВА ПОСТІЙНОЇ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ТРАНСПОРТНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ, МОРЕГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ ТА ЦИФРОВОГО

РОЗВИТКУ, ЗНОВУ ЗАКОНОМІРНО СТАВ ЛАУРЕАТОМ РЕЙТИНГУ «ХТО НАБЛИЖАЄ ПЕРЕМОГУ:

100 ВПЛИВОВИХ ОДЕСИТИВ». ВІН – ДОБРЕ ЗНАНИЙ У КРАЇНІ ОДЕСЬКИЙ ПОЛІТИК І ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ. НЕЗАЛЕЖНО ВІД ПОСАДИ, ЯКУ ОБІЙМАВ У ТОЙ ЧИ ІНШИЙ ЧАС, ЮРІЙ ЮРІЙОВИЧ ЗАВЖДИ БУВ СЕРЕД НАЙВПЛИВОВІШИХ ОДЕСИТИВ.

Нагадаємо: Ю. Ю. Крук очолював порти «Південний» і «Чорноморськ», обіймав посаду віцемера Чорноморська, був першим керівником Одеської районної державної (військової) адміністрації (власне, створював цю нову владну структуру), обирався кілька разів депутатом Одеської міської ради.

Наприкінці минулого року ми зустрілися з Юрієм Круком, щоб поговорити про підсумки 2025-го, почути його думку про визначальні події в житті Одещини, країни загалом та про шляхи розвитку нашого регіону і України після війни.

Розпитували співрозмовника удвох Галина Владимірська і Олег Суслов – головні редактори журналу «Фаворит удачі» і газети «Вечірня Одеса». Інтерв'ю почали з питання про депутатську діяльність.

– Чи є задоволення результатом роботи постійної комісії, яку ви очолюєте? Чи всіх цілей вдалося досягнути?

– По-перше, треба відразу уточнити: у зв'язку з військовим станом роль обласної ради і її постійних комісій відповідно відкоригувалися. Тому що практично всі владні повноваження перейшли до обласної військової адміністрації. Перед усім – це прийняття бюджету, цільових програм, які зараз затверджуються розпорядженням начальника обласної військової адміністрації.

Але це не означає, що депутати обласної ради залишилися поза зоною відповідальності. Ми займаємося стратегічним плануванням розвитку Одещини. Так, члени нашої профільної комісії виходять з ініціативами по тих напрямках, за які відповідають, – транспортно-комунікаційна інфраструктура, морегосподарський комплекс, цифровий розвиток. До речі, практично всі пропозиції нашої комісії були враховані при розробці Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одещини, яку обговорювали на останній у 2025 році сесії Одеської обласної ради.

Інша річ – і про це я теж говорив на сесії облради, – що напрямки розвитку повинні не тільки декларуватися, а й мати бюджетну підтримку. Адже програми, які закладені в стратегічних напрямках розвитку області, потребують комплексного фінансування, в тому числі із залученням коштів державного бюджету.

– Але війна, яка триває майже чотири роки, відкладає реалізацію багатьох проєктів мирного часу на невизначений час...

– Тут немає протиріччя: в центрі уваги бюджетного процесу має бути військовий напрям і все, що пов'язане з безпековою складовою. Але є невідкладні проблеми і поточні питання тилу. Так, Одеська область складається з 91 громади. Наприклад, на останньому у минулому році засіданні нашої комісії розглядалися питання контролю над пільговим проїздом ветеранів у громадському транспорті та інші транспортні питання. В цілому депутати обласної ради займаються програмними напрямками, а їх реалізацією – обласна військова адміністрація як виконавчий орган.

– А яке завдання залишається для вас невиконаним і чи плануєте ви його закрити в наступному році?

– Повторюсь: станом на сьогодні я не працюю у виконавчій вертикалі влади. Тому як депутат обласної ради можу зараз ініціювати вирішення проблемних питань.

Так, актуальним залишається питання транспортно-дорожнього сполучення на підходах до міста Чорноморська та Чорноморського порту. Ситуація в цьому напрямку ще більше ускладнилась після ракетного удару по залізничному мосту в Олександрівці, було припинено сполучення по автодорозі М27, яка з'єднує Одесу з Чорноморськом. Тож ця ситуація потребує комплексного вирішення. Цьому питанню були присвячені декілька засідань нашої постійної комісії.

Також є два незавершених проєкти, до яких я маю безпосередній стосунок. Вони, без сумніву, були б реалізовані,

якщо б не війна. Перший – це мостовий перехід через Сухий лиман. Основні роботи були виконані ще у 2017—2018 роках. Потрібні відносно невеликі гроші, щоб роботи по будівництву мостового переходу завершити. Другий незавершений проєкт – залізничне сполучення Одеса – Чорноморськ. Реалізувати його ми почали ще до повномасштабної війни. Проєкт досі залишається актуальним, він на стадії проєктування, його включили у Стратегію соціально-економічного і культурного розвитку Одеської області на 2026 рік. Повторюсь – швидкість реалізації проєктів безпосередньо залежить від фінансування.

– У час війни морегосподарський комплекс, як виявилось, – це зона підвищеної турбулентності. Які проблеми були найскладнішими: логістика, безпека, кадри, інвестиції?

– У вашому питанні закладена відповідь. Під час війни все виявилось дуже важливим, актуальним і надто складним: логістика, безпека, кадри, інвестиції. Найважчий час був на початку війни, коли фактично зупинилася робота портів Великої Одеси. До речі, тоді на державному рівні відчували стратегічне значення дунайських портів.

“ «У зв'язку з військовим станом практично всі владні повноваження перейшли до обласної військової адміністрації. Але ми займаємося стратегічним плануванням розвитку Одещини. Члени нашої профільної комісії виходять з ініціативами по тих напрямках, за які відповідають, – транспортно-комунікаційна інфраструктура, морегосподарський комплекс, цифровий розвиток».

Та ключовою подією став запуск українського морського коридору, або «зернового коридору». Спочатку практично всі фахівці галузі сумнівалися, що це можливо. Але завдяки нашим Збройним Силам, перед усім – Військово-морським силам, а також тогочасному керівництву галузі і міжнародним партнерам амбіційний проєкт вдалося втілити у життя. Запуск «зернового коридору» став для української економіки наче ковток кисню. Питання для України тоді дійсно стояло так: бути чи не бути? Я дуже радий, що ми знайшли правильну відповідь на це питання.

Щодо кадрів: на моє глибоке переконання такою специфічною галуззю, як морська, мають керувати фахівці. Не хочу коментувати деякі призначення, але, наприклад, на керівних посадах Адміністрації морських портів повинні бути люди, які мають відповідний фах і досвід.

Тема залучення інвестицій дуже обмежена ризиками війни. Хоча підготовчі процеси мають відбуватися. Але, на мою думку, сьогодні не на часі оголошувати якісь концесійні проєкти. В тому числі це стосується порту Чорноморськ. Збирати концесійні

Капітан Станіслав Незавітін – людина легендарна на морському транспорті. Свою книгу спогадів з-поміж перших він подарував Юрію Круку, з яким працював багато років...

На сесії обласної ради з Сергієм Гриневецьким

Юрій Крук увійшов в історію Одещини як перший керівник новоствореної Одеської районної державної (військової) адміністрації

Поїздка до Херсона відразу після звільнення міста з допомогою місцевим незламним жителям

пропозиції – так. Але переходити у практичну площину, на мій погляд, доцільно тільки тоді, коли на українську землю повернеться мир. Тоді з'явиться реальна ринкова ціна, а від бажаючих інвестувати гроші в український морегосподарський комплекс відбою не буде.

– Уточнює запитання про морську транспортна логістику. Як би ви описали її роль у розвитку регіону і країни в цілому?

– Морська транспортна логістика є ключовим фактором для розвитку не тільки регіональної економіки, а й національної загалом. Через морські порти проходить більша частина українського експорту. Надходження від експортних поставок вітчизняної продукції фактично формують доходну частину державного бюджету. Одеська область є центром морської транспортної логістики країни, це формує визначальну економічну роль нашого регіону у розвитку країни.

А якщо згадати, що Одещина має унікальну концентрацію військової складової, якої немає в жодному регіоні країни, – це головна база Військово-морських сил, ОК «Південь», повітряне командування, то зрозуміло, яке стратегічне значення має наша область для країни.

– Юрію Юрійовичу, якщо спробувати охарактеризувати 2025 рік одним словом у контексті вашої роботи, яке це слово і чому?

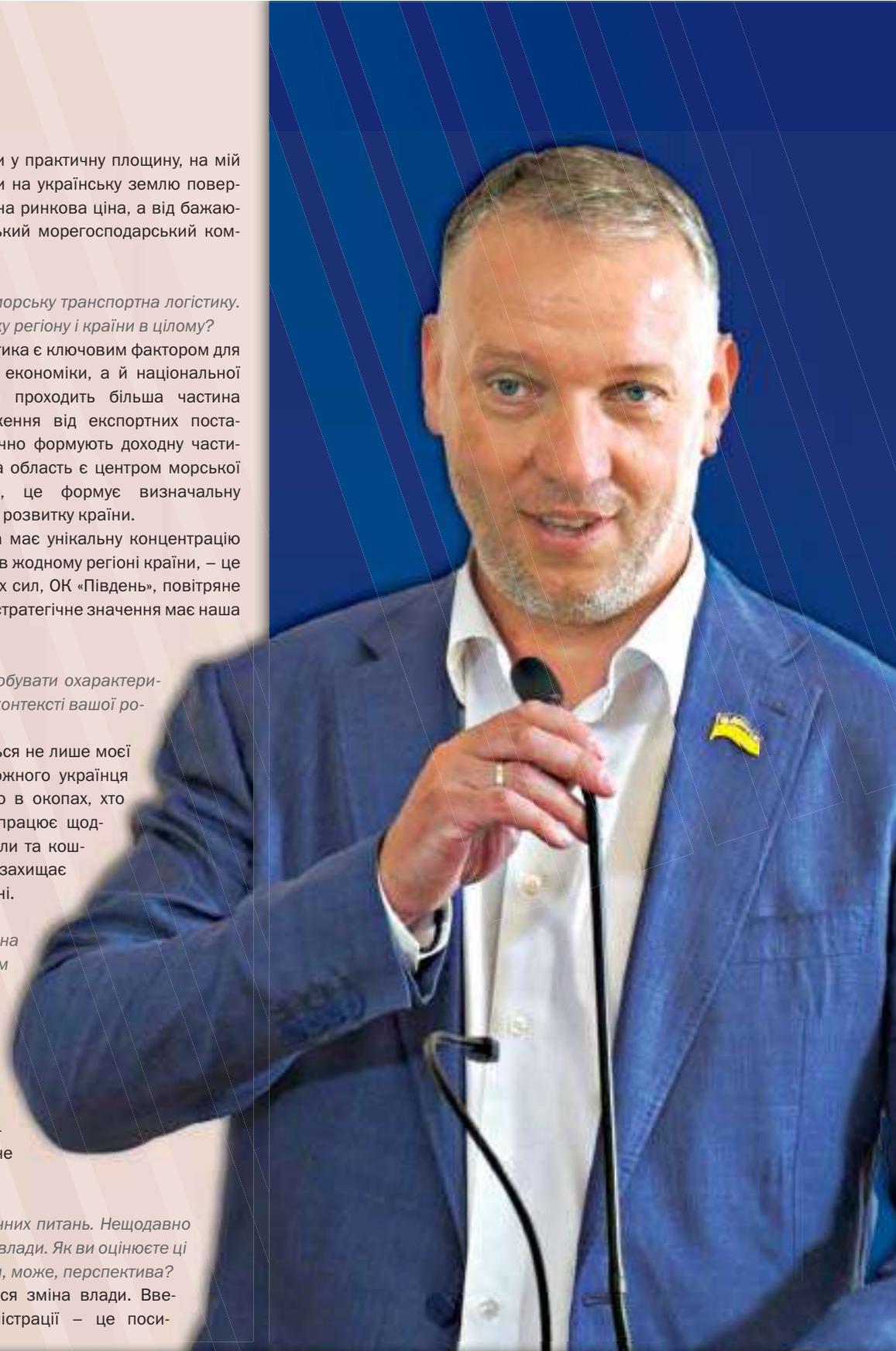
– Стійкість! Це слово стосується не лише моєї роботи, а й усієї держави та кожного українця – тих, хто боронить нашу землю в окопах, хто сьогодні в тилу, під шахедами, працює щодня на своїй роботі, хто віддає сили та кошти волонтерській діяльності, хто захищає нашу Україну на міжнародній арені.

– Але все одно психологічна втома дається взнаки. Що вам допомагає відновлюватись і працювати далі в такому шаленому темпі?

– Особливого секрету немає. Мабуть, як у багатьох: спілкування з друзями, спорт і, безумовно, родина. У мене четверо дітей, і їхнє майбутнє є для мене дуже важливим!

– Перейдемо до блоку політичних питань. Нещодавно в Одесі фактично відбулася зміна влади. Як ви оцінюєте ці зміни? Це виклик, шанс, ризик, чи, може, перспектива?

– Я не вважаю, що відбулася зміна влади. Введення міської військової адміністрації – це поси-

«МОРСЬКА ТРАНСПОРТНА ЛОГІСТИКА Є КЛЮЧОВИМ ФАКТОРОМ ДЛЯ РОЗВИТКУ НЕ ТІЛЬКИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ, А Й НАЦІОНАЛЬНОЇ ЗАГАЛОМ. ЧЕРЕЗ МОРСЬКІ ПОРТИ ПРОХОДИТЬ БІЛЬША ЧАСТИНА УКРАЇНСЬКОГО ЕКСПОРТУ. НАДХОДЖЕННЯ ВІД ЕКСПОРТНИХ ПОСТАВОК ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРОДУКЦІЇ ФАКТИЧНО ФОРМУЮТЬ ДОХОДНУ ЧАСТИНУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ. ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ Є ЦЕНТРОМ МОРСЬКОЇ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ КРАЇНИ, ЦЕ ФОРМУЄ ВИЗНАЧАЛЬНУ ЕКОНОМІЧНУ РОЛЬ НАШОГО РЕГІОНУ У РОЗВИТКУ КРАЇНИ».

З Олександром Усиком

лення президентської вертикалі, що цілком логічно в умовах повномасштабної війни та загроз, що сьогодні існують. Але міська рада та виконком продовжують працювати, секретар ради виконує обов'язки мера. Посилення вертикалі під час війни додає відповідальності – у цьому нічого поганого. При цьому очільник міської військової адміністрації пан Лисак відразу зазначив, що всі основні рішення щодо життєдіяльності міста, в тому числі і прийняття бюджету громади, буде виносити на загальне обговорення і прийняття депутатами міської ради. І це дуже правильно: навіть в умовах війни треба зберегти елементи демократичного управління.

Що стосується справжньої зміни влади, то вона відбудеться на наступних виборах, коли одесити будуть обирати мера міста. Щодо ситуації навколо Геннадія Труханова – це питання вирішуватиметься в судовому порядку.

– Ви тривалий час є членом політичної сили «Довіряй ділам». Чи змінилося ваше сприйняття політичного ландшафту Одеси в світлі останніх подій?

– Я залишаюся членом партії «Довіряй ділам» – єдиної регіональної партії, яка відстоює інтереси одеситів. Якихось кардинальних змін я не бачу. Фракції партій і в Одеській обласній раді, і в міській раді конструктивно працюють. Я довгий час очолював Одеську районну державну адміністрацію, тобто працював в команді президента. Тому про які зміни у ставленні до партії «Довіряй ділам» може йти мова? Нас обрали мешканці Одещини, ми працюємо на них.

Ще раз повторюю. Партія «Довіряй ділам» об'єднує патріотів нашого міста та регіону, це регіональна партія, вона була створена одеситами для відстоювання інтересів саме одеситів. Є навіть такий термін – «одесизм». Це про нас.

– Хто сьогодні є реальним центром впливу в Одесі та області?

– Насамперед – військові. Завдяки їм ми взагалі працюємо та живемо. Ключові рішення з безпеки приймають сили оборони. У цивільній сфері – очільники обласної та міської військових адміністрацій, районних адміністрацій. Вертикаль влади визначає політику, бюджети та програми.

Велику роль відіграють голови громад. Користуючись нагодою, хочу подякувати всім головам 22 громад Одеського району, з ким мені довелося працювати на посаді очільника Одеської районної державної адміністрації. Жоден з голів громад не виїхав у перші місяці повномасштабної війни, всі працювали і працюють на місцях, реагують на наслідки обстрілів, тримають інфраструктуру. До речі, це теж про стійкість.

– Ваше ставлення до питання культурної спадщини міста та області?

– Це дуже болюче питання. Я думаю, ніхто не може мене звинуватити в якихось поглядах не проукраїнських. Але я одесит. І впевнений, що питання демонтажу пам'ятників сьогодні не варто порушувати. У нас і так достатньо є питань, які можуть роз'єднати суспільство. Тому абсолютно правильно було зроблено, коли закрили пам'ятник Пушкіну. Поки триває війна, всі

суперечливі питання слід відкласти. Дискутувати будемо, коли настане мир.

Що ж стосується самого Пушкіна як особистості і творчої постаті, то на відміну від багатьох українських міст, де він ніколи не був, але йому стоять пам'ятники, в Одесі поет був, жив більше року і прославив наше місто в світовій літературі. Це – наша історія. Чому ми повинні віддавати її ворогу?

Одеса – це українське місто зі своєю багатою історією. Тут живуть люди різних національностей, які завжди знаходять спільну мову. Ми пишаємось архітектурою Одеси, пам'ятками, історичним центром. Тому повинні думати, як залучати кошти на збереження історичного центру міста, як повернути сюди туристів і круїзні лайнери після настання миру. До речі, не забуваймо, що історичний центр міста внесли до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

– Як нині відрізняється ситуація в регіоні від початку повномасштабного вторгнення?

– Ситуація кардинально покращилася. В перші місяці війни ми працювали практично цілодобово. На всі прильоти – вдень, вночі – я виїжджав особисто. Укриттів не було. Вчилися на ходу. Одеса була на першій лінії фронту, ворожі кораблі стояли на рейді, існувала колосальна загроза морського десанту. Вирішальною подією першої фази війни став, на мій погляд, день 14 квітня 2022 року, коли нашим військовим вдалося відправити на дно крейсер «Москва».

Велика подяка тим, хто організовував відсіч ворогу у перші дні війни. Це, насамперед, Герой України Андрій Трохимович Ковальчук, який тоді був командувачем ОК «Південь», командувач Військово-Морських Сил віцеадмірал Олексій Леонідович Неїжпапа, командувач Повітряного командування «Південь» Дмитро Володимирович Карпенко, Едуард Михайлович Москальов – на той час командувач ОСУВ «Одеса». Також командувач оперативного-тактичних угруповань «Дунай» бригадний генерал Володимир Павлович Отрощенко. Коли ворог почав атакувати Одесу дронами, саме генерал Отрощенко налагодив дуже серйозну роботу по їх збиттю спеціально створеними мобільно-вогневыми групами. Ну і, звичайно, полковник Максим Михайлович Марченко, який очолював Одеську обласну військову адміністрацію і з яким мені випала честь працювати разом, в одній команді, займаючись забезпеченням цивільної складової в життєдіяльності Одеського району. Взагалі-то велика подяка всім Силам оборони, які тоді і зараз захищають наш регіон від ворога.

Зараз виклики інші – удари по енергетиці, цивільній інфраструктурі. Ворог порушує всі правила війни, якщо у війни є правила, полює на цивільних. Війна виснажує. Тому, з одного боку, зараз ситуація набагато краща, ніж у перші місяці повномасштабного вторгнення, з точки зору безпосередньої загрози для Одещини, а з іншого – керівництво країни стоїть на порозі непростих рішень щодо компромісів у завершенні війни.

– Якщо б вам сьогодні довелося виступати в Європарламенті, то яку тезу про Україну ви б виголосили?

– Теза одна: ну що, ви впевнились, що ми з вами в одному човні? І ще одне запитання: чому Україна досі не в Євросоюзі? Це наша мета з часів Майдану 2014 року, адже українці повстали саме через те, що мріяли влитися в європейську сім'ю, і нам це обіцяли. І зараз Україна захищає від божевільного ворога не тільки себе, а і Євросоюз. Тому членство нашої країни в ЄС залишається пріоритетом. Хотілося б, щоб це рішення було прийняте найближчим часом.

– Чи є якісь уроки, які ви винесли за роки війни особисто для себе?

– Головний урок – розуміння цінності миру. Згадайте, як ще нещодавно ми посміхалися, коли наші дідусі та бабусі казали: аби не було війни. Зараз ми зрозуміли вагомість цих слів. Так, передчуття війни було. Але уявити собі не могли, що ворог вирішить спробувати взагалі знищити Україну, стираючи з лиця землі цілі міста та вбиваючи мирне населення.

Тому є розуміння майбутнього: ми повинні зробити так, щоб уже більше ні в кого не виникало думки піти на нас війною.

– Мирне майбутнє Одещини: які галузі та проєкти будуть ключовими для відновлення регіону через п'ять років після війни?

– Три основні напрями: транспортна та морська логістика (морегосподарський комплекс), агропромисловий комплекс і туризм. Цим галузям необхідно приділяти основну увагу як на рівні громад і області, так і держави, адже вони формують лівову частину доходів регіону і роблять відчутний внесок у бюджет країни. Додамо, що Одещина залишилася єдиним регіоном на морському узбережжі, де можна побудувати систему реабілітації для наших військових. Тому завдання на перші роки після війни: всіляко сприяти розвитку ключових напрямів

“ **«МИ ПИШАЄМОСЬ АРХІТЕКТУРОЮ ОДЕСИ, ПАМ'ЯТКАМИ, ІСТОРИЧНИМ ЦЕНТРОМ. ТОМУ ПОВИННІ ДУМАТИ, ЯК ЗАЛУЧАТИ КОШТИ НА ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИЧНОГО ЦЕНТРУ МІСТА, ЯК ПОВЕРНУТИ СЮДИ ТУРИСТІВ І КРУІЗНІ ЛАЙНЕРИ ПІСЛЯ НАСТАННЯ МИРУ. НЕ ЗАБУВАЙМО, ЩО ІСТОРИЧНИЙ ЦЕНТР МІСТА ВНЕСЛИ ДО ВСЕСВІТНЬОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО».**

регіональної економіки через залучення інвестицій, у тому числі від іноземних партнерів.

Особливу увагу, на мій погляд, треба приділити Придунав'ю і Бессарабії в цілому. Колись багато зусиль для розвитку регіону доклав мій батько, народний депутат України кількох скликань Юрій Борисович Крук. Під час війни Придунав'я довело, що це – стратегічний регіон, який на початку вторгнення врятував національний експорт. Після завершення війни треба зробити все, щоб люди, які живуть у Бессарабії, не відчували себе на окраїнах держави, а мали всі можливості для повноцінного комфортного життя. А це – завершення проєкту створення об'їзної дороги довкола Паланки, реалізація енергетичного проєкту «Новоодеська – Арциз», побудова мостів через Дністровський лиман та Дунай, масштабні екологічні й аграрні проєкти.

– Ми всі мріємо про Перемогу. Як ви вважаєте, Україна її здобуде?

– А ми вже перемогли! Ми перемогли ворога, адже не дали йому реалізувати свої загарбницькі плани, які він готував багато років. І це зробили наші славетні професійні Збройні Сили і прості українці, які стали на захист країни.

Але мир нам потрібен на наших умовах, вони стануть фундаментом для побудови нової України – відновленої, заможної та рівноправної в єдиній європейській сім'ї. ❏

ВІЧ НА ВІЧ

Валерій Романов
Фото: особистий архів Хобарта
Ерла, Олег Владимірський

На сцені Одеської обласної філармонії ім. Давида Ойстраха

Хобарт ЕРЛ:

«ПРАГНУ ДОСЯГТИ
НАЙКРАЩОГО РЕЗУЛЬТАТУ
В КОЖНОМУ КОНКРЕТНОМУ
ВИПАДКУ»

Після виконання Альпійської симфонії Р. Штрауса. В оркестрі було 13 волторністів!

ХОБАРТ ЕРЛ – ПЕРШИЙ АМЕРИКАНЕЦЬ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ, УДОСТОЄНИЙ ЗВАННЯ «НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ». І В ЦЬОМУ «ВИННА» ОДЕСА! АДЖЕ СВОЄ ВИСОКЕ ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ ВІН ОТРИМАВ ЗА ЯСКРАВУ, ПЛІДНУ ТА УСПІШНУ РОБОТУ ХУДОЖНІМ КЕРІВНИКОМ І ГОЛОВНИМ ДИРИГЕНТОМ НАЦІОНАЛЬНОГО ОДЕСЬКОГО ФІЛАРМОНІЙНОГО ОРКЕСТРУ. ЗАВДЯКИ ТВОРЧИМ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИМ ЗУСИЛЛЯМ ХОБАРТА ЕРЛА, ОДЕСЬКИЙ ОРКЕСТР ГАСТРОЛЮЄ ПО ВСЬОМУ СВІТУ, ВИСТУПАВ У БАГАТЬОХ ПРЕСТИЖНИХ КОНЦЕРТНИХ ЗАЛАХ ЄВРОПИ ТА СВІТУ, А СЕРЕД НАЙВИЩИХ ДОСЯГНЕНЬ – КОНЦЕРТИ У КАРНЕГІ-ХОЛІ (НЬЮ-ЙОРК), КЕННЕДІ-ЦЕНТРИ (ВАШИНГТОН), МЮЗІКФЕРАЙН (ВІДЕНЬ), ЗАЛ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ООН. ЧИ ЦЕ НЕ ЧУДОВИЙ ПРИКЛАД КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ТА ПРОПАГАНДИ ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ І МУЗИКАНТІВ!

Перераховувати особисті творчі здобутки самого диригента можна довго. Окрім спільних досягнень з Національним Одеським філармонійним оркестром, це і диригування багатьма відомими оркестрами та участь у різних музичних фестивалях, це і численні концертні та студійні записи на різних лейблах. А ще – у його концертних програмах охоче бере участь багато знамих музикантів та вокалістів.

Свого часу Хобарт Ерл здобув чудову освіту. У 1983 закінчив з відзнакою музичний факультет Принстонського університету (США) як композитор і диригент. Продовжував навчання у Віденській вищій школі музики та виконавського мистецтва в класі диригування професора Карпа Естерайхера. Стажувався на міжнародних диригентських майстер-класах у Фердинанда Ляйтнера (Зальцбург, Австрія), Отта-Вернера Мюллера (США), Леонарда Бернштейна і Сейдзі Озави (Тенглвуд, США, 1987). От-

римав виконавський диплом кларнетиста в Лондонському музичному Триніті-коледжі.

У 1987 – 1991 роках він засновує Віденський ансамбль американської музики / Нью-Йоркський ансамбль віденської музики та керує колективом, з яким виконав маловідомі твори композиторів зламу ХІХ-ХХ століть, здійснив понад 10 світових прем'єр творів сучасних композиторів у Відні, Нью-Йорку, Лос-Анджелесі, Вашингтоні та записав два компакт-диски з творами американських композиторів.

А надалі, з 1991 року, Хобарт Ерл віддав перевагу спільній діяльності з Одеським філармонійним симфонічним оркестром, історія якого сягає ще 1894 року, коли був створений перший міський оркестр. Гідно оцінивши високий професійний рівень колективу та віддавши належне самій Одесі, маестро Ерл зробив головний у своєму творчому житті вибір, і всі ці роки успішно

і переконливо доводить правильність такого кроку – і собі, і керованому ним колективу, і публіці.

Наша бесіда з Хобартом Ерлом – про різні аспекти роботи диригента, керований ним оркестр, одеську публіку і про багато чого іншого. І це була дуже цікава розмова!

– Що найголовніше у роботі диригента, художнього керівника великого оркестру?

– У будь-якому оркестровому виконанні диригент є головним каталізатором темпу, оркестрового балансу, фразування, прозорості та формування всієї концепції структури виконання.

У випадку, коли диригент є художнім керівником оркестру протягом тривалого часу, його найважливішим завданням є створення почуття традиції (в ідеалі, гарної) у стилі гри оркестру. Це може бути простою ідеєю, але насправді це дуже тонкий процес, що складається з безлічі різних елементів.

– А що найцікавіше?

– За довгі роки моєї роботи як художнього керівника і також запрошеного диригента оркестрів у різних країнах з різними менталітетами, мені завжди було цікаво спостерігати за тим, як протікає творчий процес, тому що він ніколи не буває однаковим. З одним оркестром потрібен один психологічний підхід, з іншим – зовсім інший, щоб досягти подібних музичних результатів.

У будь-якому випадку завжди цікаво спостерігати, коли виникає відчуття, що музиканти починають думати в одному ключі і отримують задоволення від участі в процесі, реагуючи не тільки на те, що робиш ти як диригент, а й на самих себе і своїх колег. Знову ж таки, проста концепція, але насправді дуже деталізована і абсолютно непередбачувана. Коли все це спрацьовує, диригенту приносить величезне задоволення спостерігати за цим – особливо коли після всієї роботи сам виступ стає особливим. І ніколи немає гарантії, що так і буде, тому що, незалежно від того, як відбуваються репетиції, жодний виступ не буває таким самим, як інший.

– Ви часто виступаєте в амплуа конферансьє, і це створює довірливішу атмосферу в залі, а що це для вас?

– Конферансьє – це голосно сказано. Я іноді жартував на деяких святкових концертах, оскільки одесити народ товариський, а іноді, якщо ми грали щось дуже незрозуміле для загальної публіки, то я починав з якоїсь розповіді чи вступу, щоб допомогти слухачам увійти в цю музику.

– У чому ваш фірмовий стиль як диригента?

– Це не мені судити, а тим, хто спостерігає за моєю роботою. Якщо озирнутися назад, я пам'ятаю, як музиканти казали мені, що коли я дирижую, їм якимось чином вдається почути всю партитуру загалом. Це звучить як щось зовсім просте, але я сприймаю це як комплімент. Причина в тому, що це мета сама по собі, і я завжди намагаюся цього досягти, хоча мені дуже важко судити, чи вдалося. Так, можливо, я фанатик балансу (а баланс оркестру надзвичайно важливий для того, щоб слухачі і самі музиканти могли краще вловити потік музики), і так, можливо, я дуже зосереджений на тому, щоб переходи були органічними, кульмінаційні моменти були чітко виражені, а кінцівки добре підготовлені.

Але ніщо з цього не гарантує, що слухачі на іншому кінці відчують це, і немає жодної гарантії, що кожен слухач відчуває це однаково, бо прослуховування – це цілком суб'єктивний досвід.

– Які твори сьогодні становлять «родзинку» репертуару оркестру?

– Ви ж маєте на увазі Одеський оркестр? Це дуже гарне питання. За довгі роки мого перебування у цьому місті були різні періоди, коли акцент робився на різному репертуарі. Наприклад, у 90-х ми багато грали симфонії Малера, і цей репертуар був тоді зовсім новим для оркестру. Нещодавно я був здивований, коли спільні друзі познайомили мене з одним лікарем з Києва, який є великим меломаном, і виявилось, що він вважає виконання шостої симфонії Малера, яку ми дали в Києві багато років тому, незабутнім. Як я завжди говорю музикантам, ніколи не знаєш, хто сидить у залі і яке враження може справити на них ваше виконання.

В інший період, близько 10 років тому, акцент був зроблений на симфоніях Сібеліуса, і ми вперше виконали в Одесі майже всі. До речі, я вибрав другу симфонію Сібеліуса для нашого виступу у Берлінській філармонії під час Берлінського фестивалю Berliner Musikfest.

Я був радий, коли запрошений диригент написав мені, як йому сподобався «французький звук» оркестру у виконанні французької музики, яку він диригував, адже ми багато років старанно працювали над цим. І зовсім недавно, після багаторічної перерви, ми повернулися до Брукнера і по-особливому представили четверту симфонію Брукнера під час війни у чудовому римо-католицькому соборі у центрі Одеси.

Думаю, можна з упевненістю сказати, що виконання «Альпійської симфонії» Ріхарда Штрауса, яке відбулося нещодавно, надовго залишиться в пам'яті усіх, хто грав і слухав.

– Ви суворий начальник, не прощаєте музикантам помилки?

– Я вже сказав, відповідаючи на ваші попередні запитання, що приділяю увагу деталям усіх елементів структури виконання. І думаю, ви почуєте від музикантів, що я дуже суворий.

Що стосується помилок музикантів, то це абсолютно поверхневий елемент, оскільки ми всі люди і всі можемо помилятися. А щодо прощання помилок, то все залежить від того, про які помилки йде мова. Я завжди розповідаю, що якщо певного моменту під час самого концерту щось пішло не так, дуже важливо відразу ж постаратися забути про це, оскільки це може справити руйнівний вплив на вас і на всіх навколо вас.

– Ви організуєте фестиваль. Навіщо вам цей зайвий клопіт, що він вам дає?

– Я вважаю, що ідея відновити вперше з 2021 року щорічний фестиваль, який я заснував, була дуже важливою, вона піднімає дух і музикантів, і публіку у дуже важкий час. Як я сказав у відеоролику, який кілька тижнів тому зняв під час репетиції у повній темряві на сцені, під час відключення електроенергії: «Музика триває!».

І ми були дуже раді прийняти як гостей наших колег із Києва та Львова, які є справді висококласними камерними оркестрами. Фестиваль також дав нам унікальну нагоду представити «Квартет для кінця часів» Месіана, що був написаний композитором, який перебував у полоні під час Другої світової війни. Твір довелося навіть повторити двічі в один день, оскільки було багато охочих його почути.

– Що для вас творчий розвиток як диригента?

– Немає сумнівів, що диригенти згодом стають більш зрілими. Є щось у процесі мислення за диригентським пультом, що розвивається з роками. Зате диригування – це також дуже індивідуальна форма мистецтва, і немає двох диригентів, які розвивалися б однаково. В цілому фізично диригенти змінюються з віком, тому, можливо, визначення творчого розвитку полягає в умінні поєднувати фізичне та розумове так, щоб і те, й інше розвивалося у позитивному ключі.

“

**ЧИКАГО
ТРИБ'ЮН:**

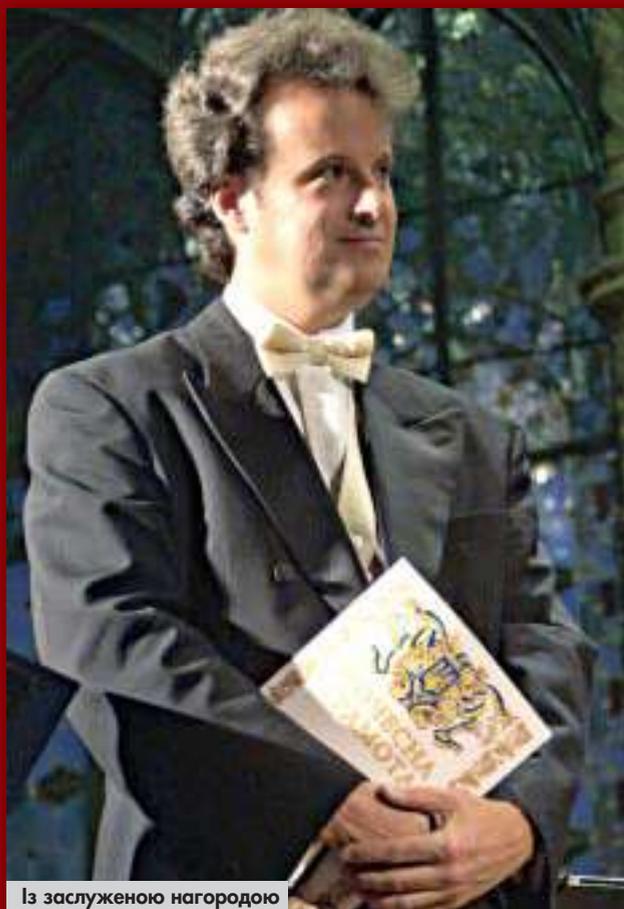
«ТЕХНІКА
ДИРИГУВАННЯ
ЕРЛА ПОМІТНО
НАГАДУЄ ТЕХНІКУ
КАРЛО МАРІІ
ДЖУЛІНІ – ПЛАВНА,
ГРАЦІОЗНА
ДО БАЛЕТНОЇ
ВИРАЗНОСТІ, АЛЕ
ПРИ ЦЬОМУ ТОЧНА.
(І ПАМ'ЯТЬ У ЕРЛА
НЕПОГАНА: ВІН
ДИРИГУВАВ УСІМ
КОНЦЕРТОМ БЕЗ
ПАРТИТУРИ.)»

“

**DIE PRESSE,
ВІДЕНЬ:**

«ЕРЛ ДОМІГСЯ ВІД
СВОГО ОРКЕСТРУ
СИМФОНІЧНОГО
НАТИСКУ, ЯКИЙ
ЗМІТАВ УСЕ НА
СВОЄМУ ШЛЯХУ
ДО ОСТАННЬОЇ
НОТИ ЦЬОГО
ДОВГОГО І
НАПРУЖЕНОГО
ТВОРУ».

«ДРУГИЙ ІЗ ДВОХ
НОВОРІЧНИХ
КОНЦЕРТІВ
ПОКАЗАВ, ЩО ЕРЛ
ТА ЙОГО ОРКЕСТР
ПРАКТИЧНО
ДОВЕЛИ ДО
ДОСКОНАЛОСТІ
ІДІОМУ
ВІДЕНСЬКОГО
ВАЛЬСУ».

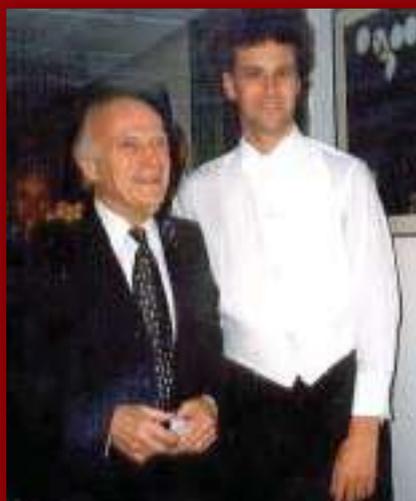
Із заслуженою нагородою

2000 рік. З Президентом США Біллом Клінтоном

Концерт під відкритим небом біля Одеської опери

З геніальним скрипалем і диригентом Ієгуді Менухінім

Людмила Монастирська і Національний Одеський філармонічний оркестр

Виступ оркестру під орудою Хобарта Ерла у Берліні

– Про що ви мрієте, чого прагнете?

– Якщо говорити про Одесу, то я мрію про те, щоб велика зала філармонії була повністю відреставрована відповідно до рекомендацій легендарного акустика Рассела Джонсона, викладених у його звіті 1996 року, адже якщо це буде зроблено, то, як сказав цей видатний чоловік, у нас з'явиться концертний зал, який «зможє суперничати з великими концертними залами Європи». На жаль, жителі Одеси досі не усвідомлюють важливість таких слів, сказаних легендарним акустиком.

Звичайно, під час війни така реставрація може здатися нездійсненною мрією, тому, гадаю, нам потрібно сподіватися на справедливий і міцний мир, який дозволить оркестру продовжити той чудовий розвиток, який ми спостерігали в роки, що безпосередньо передували 2022-му. І загалом, мої прагнення залишаються незмінними: незалежно від того, яким оркестром я дирижую, прагну зробити все можливе, щоб досягти найкращого результату в кожному конкретному випадку.

– Який свій результат ви вважаєте найкращим?

– Про це не мені казати. Це питання до моїх глядачів загалом.

– Ви граєте яскраву роль у розвитку сучасної музичної Одеси, а як оцінюєте її рівень сьогодні?

– На це питання важко відповісти, бо у воєнний час усе перевертається з ніг на голову. І мені складно оцінювати загалом, оскільки я не можу говорити про місто за межами свого оркестру. Але я можу сказати, що рівень виконання, продемонстрований у концертах оркестру на YouTube, які ми продовжуємо публікувати навіть зараз, говорить сам за себе.

З 2022 року я регулярно повертаюся до Одеси, Києва та Львова, щоб давати концерти, але війна торкнулася і мене особисто, бо мій сімейний будинок на окупованій території на лівому березі Дніпра в Херсонській області був зруйнований, і нам довелося евакуювати мою літню тещу, яка зараз перебуває в Німеччині в поганому стані здоров'я.

Певні люди у Сполучених Штатах попросили мене виступити з доповіддю, і це переросло у цілий цикл лекцій та відеопрезентацій за кордоном під назвою «Україна. Музика у воєнний час», які включають численні відеозаписи моїх виступів з 2014 року по теперішній час. Ці лекції мають міждисциплінарний характер і не обмежуються музикою. Вони слугують не лише для підвищення міжнародної поінформованості про маловідомі аспекти української історії, а й для ознайомлення з тим, як українські артисти та виконавці адаптуються до життя у воєнний час, а також – як сама музика трансформується для слухача у світлі поточних подій. На даний момент відбулося 19 заходів у різних містах по обидві сторони Атлантики та в Азії, включаючи Берлін,

Маямі, Нью-Йорк, Франкфурт, Вашингтон, Лондон, Кельн, Лос-Анджелес, Бонн і Сеул (Південна Корея), а також у таких престижних вищих навчальних закладах, як Єльський, Кембриджський, Каліфорнійський, Сент-Ендрюський та Оксфордський університети.

Щодо мого оркестру в Одесі, то деякі люди поїхали за кордон на початку війни, але інші повернулися, і в нас з'явилися нові молоді музиканти. Маю сказати, в Одесі зберігається великий інтерес до класичної музики, і глядачі зараз як ніколи потребують наших концертів. Загалом, коли настає лихоліття, люди більше звертаються до мистецтва.

– Одна з країн, яка особливо щиро і послідовно підтримує Україну у протистоянні ворожій агресії, – це Естонія. Ваш оркестр грав і, як я знаю, ще гратиме музику естонських композиторів. А що вас приваблює в музиці Арво Пярта?

– Так, у найближчому майбутньому я з нетерпінням чекаю на виконання його «Cantus in memoriam Benjamin Britten» («Пісня пам'яті Бенджаміна Бріттена»). Музика Пярта контрастує із шумом та видовищністю сучасного світу. Її чистота і простота створюють медитативний, майже очищаючий досвід – те, чого ми всі зараз дуже потребуємо за цих неспокійних часів.

Я також хотів би сказати, що Естонія посідає особливе місце у моїй особистій історії. Під час навчання, коли я відвідував майстер-класи з диригування в Голландії разом з моїм шановним колегою Пааво Ярві, я і уявити не міг, що з часом відомий естони-американець зіграє таку важливу роль у моїй подорожі на схід із Відня. Я говорю про Ааду Альпере, який уже багато років є почесним консулом Естонії в Атланті, штат Джорджія. Під час падіння залізної завіси він був представником Соса-Кола в Австрії і відкрив усі філії корпорації у Східній Європі. Під його керівництвом Соса-Кола Austria стала одним із головних спонсорів мого камерного оркестру у Відні, з яким я вперше приїхав до Радянського Союзу у 1990 році.

– І насамкінець нашої бесіди ще одне запитання. Доволі часто нині у ваших концертах бере участь суперзірка сучасної світової оперної сцени Людмила Монастирська. Розкажіть про цей ваш творчий альянс, як з нею складається ваша співпраця?

– У нас з Людою один менеджер у IMG Artists, і так виходить, що ми зробили багато проєктів, де вона вперше співала і я вперше диригував. Усі ці роки – і зараз під час війни – вона обрала собі постійне місце проживання в Україні. Тому, звичайно, ми часто працюємо разом, чому я дуже радий. Вона дуже працелюбна, відкрита для нових ідей, тому на прохання українського композитора Едуарда Резача ми зараз з нею готуватимемо його новий твір на вірші Ліни Костенко «Up in Flames». ❀

“

А ось як відгукнулася про свою роботу з Хобартом Ерлом і одеським оркестром Людмила МОНАСТИРЬСКА:

– Я дуже щаслива, що знайома з цією людиною, з цим великим і видатним маестро, який ніколи не зупиняється на досягнутому. У якого ми всі вчимося, як треба працювати, як треба любити свою справу, як треба бути супер професіоналом, і який завжди запрошує мене в різні дуже цікаві проєкти. Нещодавно саме в Одесі я мала честь виступати в реквіємі композитора Габрієля Форе, бути частиною цього прекрасного твору, якраз під орудою маестро Хобарта в розкішному величому костелі в Одесі. Минулого року ми з маестро Ковалем робили в Одеській філармонії різдвяний концерт за участю оркестру Хобарта Ерла. Цей оркестр – супер професійний колектив завдяки Ерлу, який за тридцять з лишком років творчої професійної діяльності в Одесі просто вивів цей колектив на найвищий рівень. Його дуже поважають в Одесі, в Україні і за кордоном теж. Оркестр Ерла є гордістю України, однією з її візитівок. Не лише одесити, а й кияни та львів'яни, дніпряни та харків'яни щасливі працювати з Хобартом. Усі хто має таку честь – долучитися до цього великого маестро та його прекрасного колективу – щасливі з цього. Багато років йому та його колективу, нехай процвітає, і мирного неба нашому улюбленому місту Одеса!

СВЯТКОВА ДАТА

Влада Галіна
Фото: Сергій Гуменюк,
Олег Аратовський

«Бібліоніч» у ОННБ:

СВІТЛО ВІД СЕРЦЯ ДО СЕРЦЯ

Гендиректорка ОННБ
Ірина Бірюкова радо
зустрічає гостей

14 ЛЮТОГО – ЦЕ НЕ ЛИШЕ ДЕНЬ ЗАКОХАНИХ, А Й МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ДАРУВАННЯ КНИЖОК. І З ЦІЄЇ НАГОДИ ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ВЖЕ ВСЬОМЕ ЗАПРОСИЛА ОДЕСИТИВ ТА ГОСТЕЙ МІСТА НА СВОЮ ТРАДИЦІЙНУ «БІБЛІОНІЧ». ЦЬОГОРІЧНА ПОДІЯ ВІДБУЛАСЯ ПІД НАТХНЕННИМ ГАСЛОМ «СВІТЛО В НАШИХ СЕРЦЯХ».

Незважаючи на постійні обстріли і блекаути, світло у серці кожного з нас творить спільну силу і стійкість та єднає у любові і взаємній підтримці. Тож цього суботнього вечора панувала особливо тепла і дружня атмосфера у найстарішій в Україні публічній книгозбірні, яка стала простором для творчих зустрічей та майстер-класів, знайомства з новими книжками, звучання живого поетичного слова та музики, для залучення до роздумів про наше ментальне здоров'я у важкі часи, для благодійності та збагачення новими знаннями і щирими емоціями.

О 17-й годині гостей зустрічали персонафіковані Поет та його Муза, тут же, у фоє, вабили до себе перші фотозони (а загалом їх було ще чимало!). Гарний настрій і усмішку для світлин було забезпечено ще й музикою: її створював студент Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової Віталій Непомнящий, саксофоніст і вокаліст, уже добре відомий в Одесі попри свою молодість, адже є лауреатом численних міжнародних і регіональних конкурсів.

Тим, кого це зацікавило і хто заздалегідь записався, бібліотека запропонувала побувати у «Бібліосутінках»: вперше відбулася ексклюзивна екскурсія старовинною будівлею у світлі

Співробітники бібліотеки в образах Поета і Музи

Виступає Ансамбль «Мозаїка»

Грає Віталій Непомнящий

У фотозоні «Steps of life»

Моменти ексклюзивної екскурсії «Бібліосутінки»

«Портрет у світлі кохання» від художниці Єліни Жукової (справа)

Бібліоквест від Романа Маузера

Вистава «Сніг у Флоренції»

літариків. Охочих здійснити подорож затемненими залами та лабіринтами каталогів і зануритися у таємничу атмосферу виявилось більше, ніж було заплановано для такого формату, і поступово натовп зростав і зростав, адже це була унікальна можливість відчутти енергетику нічної книгозбірні, яка зазвичай прихована від очей відвідувачів...

Однак ця цікава частина програми була далеко не єдиною, що порадувала гостей.

Чудові емоції подарував Ансамбль народних інструментів «Мозаїка» Одеської обласної філармонії імені Давида Ойстраха. Цей колектив завжди вражає позитивною енергетикою та обдарує любов'ю до музичної спадщини України. Українські народні інструменти хоч і є частиною національної культури, та сьогодні не менш актуальні, ніж сотні років тому, адже органічно звучать у виконанні як народної музики, так і сучасних музичних творів різних жанрів. «Мозаїка» – яскравий приклад використання всіх можливостей народних інструментів. Талановиті, майстерні, красиві – хлопці і дівчата нікого не залишили байдужим: підспівували і підтанцювали всі!

Театрально-поетичним акцентом вечора стала вистава на двох акторів «Сніг у Флоренції» за поемою Ліни Костенко у виконанні Олексія Кочетова і Юлії Петрусевичюте (вона ж – режисер-постановник). Музейна зала відділу рідкісних видань ОННБ ледве вмістила всіх охочих насолодитися філософською поезією нашої геніальної сучасниці, і наостанок слухачі щедро віддячили акторам оплесками.

Паралельно цим подіям відбувалося чимало інших. Літературну складову доповнив салон буріме «La lumi re de la po sie». Активну молодь зібрав на свій бібліоквест блогер Роман Маузер. А найменші гості могли отримати трохи знань з англійської, дивлячись англомовні мультфільми.

Важливою соціальною частиною програми став психологічний практикум «Лист вдячності та любові до себе», який провели регіональна координаторка програми ментального здоров'я «Ти як?» в Одеській області Анна Величко і клінічна психологиня Юлія Єрмакова.

Чимало цікавого відбувалося у головному читальному залі: відвідувачі знайомилися з книжковою експозицією «У світлі слова: мелодія кохання» та виставкою печворку «Зшиті сенси» мисткині Наталії Чайчук; брали участь у вікторинах та долучалися до майстер-класів по відновленню улюблених книжок, по виготовленню флікерів-закладок, витинанок і декоративних виробів у стилі Степового південного розпису.

У цій же великій залі відкрився вернісаж одеських художників «Коли серце світить» під егідою Міської художньої галереї (куратор – заслужений художник України Михайло Пархоменко). До експозиції ввійшли роботи як відомих українських митців, так і молодих авторів.

Образотворчу складову доповнила художниця Єліна Жукова, яка протягом вечора створювала для бажаючих «Портрети у світлі кохання».

Упродовж усього вечора діяла благодійна акція «Подаруй бібліотеці нову сучасну українську книжку» і ярмарок «Ми – разом!» на підтримку Збройних Сил України. За участі читачів, партнерів та креативної команди бібліотекарів на благодійних локаціях заходу було зібрано 16000 гривень. Уся сума була перерахована до БФ «Повернись живим», який забезпечує українських

Салон літературного буріме

У головній читальній залі творчістю захопилися і діти, і дорослі!

Наталія Чайчук і її «Зшиті сенси»

Психологічний практикум «Лист вдячності та любові до себе»

військових необхідним обладнанням, технікою та засобами захисту.

А ще впродовж вечора можна було зробити чимало світлин у гарних тематичних фотозонах, зокрема – навіть у спеціально збудованій червоній телефонній будці на зразок тих, що є у Лондоні, і відвідати бібліокав'ярню...

Словом, цікаво й піднесено емоційно було всім і кожному,

хто того вечора прийшов на гостини до Одеської національної наукової бібліотеки. Співробітники книгозбірні доклали до цього багато зусиль та умінь, виявили неабияку креативність і натхнення та ще раз довели, що бібліотеки сьогодні – це місце не лише для читання і зберігання знань, а й значна соціальна і культурна складова життя міста. І, звісно, таке свято неможливо створювати без світла у серцях. ❀

У КАДРІ –

Мавка
з русалкою
польовою

СВЯТКУВАННЯ 155-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ОДЕСІ БУЛО ВІДЗНАЧЕНЕ НЕ ПОЗБАВЛЕНОЮ МІСТИКИ (ЯК, ВЛАСНЕ, І ЇЇ «ЛІСОВА ПІСНЯ») МИСТЕЦЬКОЮ ПОДІЄЮ: В МІЖНАРОДНОМУ КУЛЬТУРНОМУ ЦЕНТРІ UNION РОЗМІЩЕНО ФОТОПРОЄКТ ОЛЕНИ МАРТИНЮК «ЛІСОВА: СВОБОДА БУТИ СОБОЮ». ЦЕ НАПРОЧУД КРАСИВЕ Й ЦІЛІСНЕ МИСТЕЦЬКЕ ВИСЛОВЛЮВАННЯ ПРО СВОБОДУ ЯК ВНУТРІШНІЙ ВИБІР, ПРО ПРАВО ЗАЛИШАТИСЯ ЖИВИМ У СВІТІ, ЩО ПОСТІЙНО СПОКУШАЄ КОМПРОМІСАМИ. ПОДІЯ ВІДБУЛАСЯ У МЕЖАХ КУЛЬТУРНОЇ ІНІЦІАТИВИ ODESA-ID, ІДЕЮ ЯКОЇ ПІДТРИМАВ НАЧАЛЬНИК ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ СЕРГІЙ ЛИСАК.

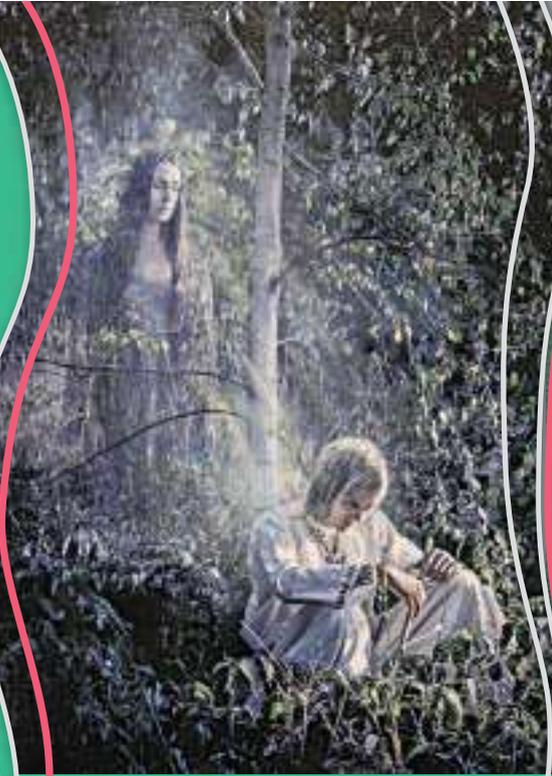

Юлія Пивоварова, Олена Мартинюк і Олена Павлова

Олена Мартинюк, Заслужена художниця Міжнародної федерації фото-мистецтва (FIAP), призерка, переможниця, дипломантка та лауреатка численних міжнародних і вітчизняних виставок, звертаючись до філософського ядра драми «Лісова пісня» Лесі Українки, немов про себе говорить. Адже вона від початку повномасштабного вторгнення покинула комфортну московську студію і повернулася до рідного міста, до матері та сина. Втілювати свої мистецькі задуми у середовищі тих, хто хоче «врятувати Одесу», стало для неї неприйнятним. І ось уже чотири роки вона плідно працює у рідному місті та активно вливається в загальний культурний процес.

Проект «Лісова: свобода бути собою» реалізовано спільно з Одеським академічним українським музично-драматичним театром імені Василя Василька. Акторів для участі у зйомках залучила Юлія Пивоварова, директорка – художня керівниця театру, а кураторкою проєкту стала радниця Одеського міського голови на громадських засадах Олена Павлова.

– Наші прекрасні актори не боялися озер, фонтанів, жаб, диких собак, а довірилися мисткині, – розповідає завідувачка літературно-драматичною частиною «васильківців» Світлана Бондар. – Гримери, костюмери – всі були задіяні, бо ж творили драму-феєрію! І я бачила, як глядачі впізнавали у цих фотокартинах щось своє.

Олена Мартинюк каже, що херсонські жаби після аварії на Каховському водосховищі припливли морем, натерпілися лиха, то чого ж їх боятися. Навпаки, чуйні одесити врятували їх, доправили до Ботанічного саду Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, де вони мешкають у фонтані. Цей фонтан під час зйомок перетворився на ставок, куди безстрашно занурювалися Русалка (Уляна Самолюк) і Той, що греблі рве (Сергій Корнейко). А от кого справді злякалися, так це чорного пса, який несподівано приєднався до знімальної групи у Дюківському парку. Адже відомо, що в такій подобі до людського світу може приходити нечистий, та й герой «Лісової пісні» Лукаш перетворювався на вовчулаку. Тоді якраз знімали Мавку (Тамара Лукаш), яка сумувала на могилі дядька Лева (народний артист України Ігор Геращенко, який втілював цей образ, саме у цьому кадрі не був задіяний), тож сюжет спонукав до побоювання. Але все обійшлося. Був у проєкті й справжнісінький вовк, якого знайшли в зоопарку та відзняли без проблем: хижак там народився і до людей звик.

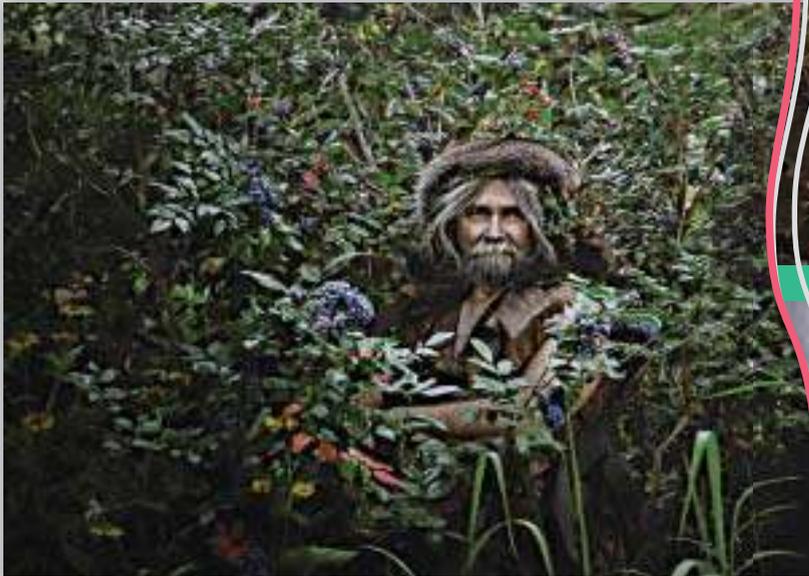
Красень Лукаш (Ярослав Бабіч) щиро зрадив, коли під час позування до нього прилетіла бабка, а до Мавки зліталися метелики. Ще до акторів повсячас приєднувалися коти. Зйомки тривали від весни до початку зими, і сили природи відчутно прагнули мистецької взаємодії, долучаючись до творчого процесу. Певно, інакше й бути не могло з цим сюжетом.

– Де вже точно була містика, так це у кадрах із Русалкою Польовою, – зізнається Олена Мартинюк. – Коли ми спохопилися, на полях не залишилося стиглого колосся, одна стерня. Насилу знайшли клаптик поля за Нерубайським, сплели для Анастасії Лук'янової віночок з волошок, посадили її у жито і відзняли. Наступного дня і це колосся зникло. Пощастило.

Олексій Агоп'ян в образі Куця знімався з Русалкою не в ставку, а у студії. А потворних Злиднів авторка зробила зі своєї мами Олени Ткаченко, яка дуже хотіла зніматися, хоч би й у кошлатій перуці та з жахливим гримом. Ірина Бесараб знімалася в образі приземленої жіночки Килини, на яку Лукаш проміняв поетичну, проте непрактичну Мавку...

Організатори планують провести також читання та демонстрацію тримірника книги з цими ілюстраціями. Для подальшого просування проєктів між Департаментом міжнародного співробітництва, культури та маркетингу Одеської міської ради та Одеським академічним українським музично-драматичним театром імені Василя Василька було підписано меморандум про співпрацю. Виконуючий обов'язки директора департаменту Федір Стоянов зазначив, що для реалізації культурних проєктів потрібно об'єднуватися та йти до спільної загальної мети. ❏

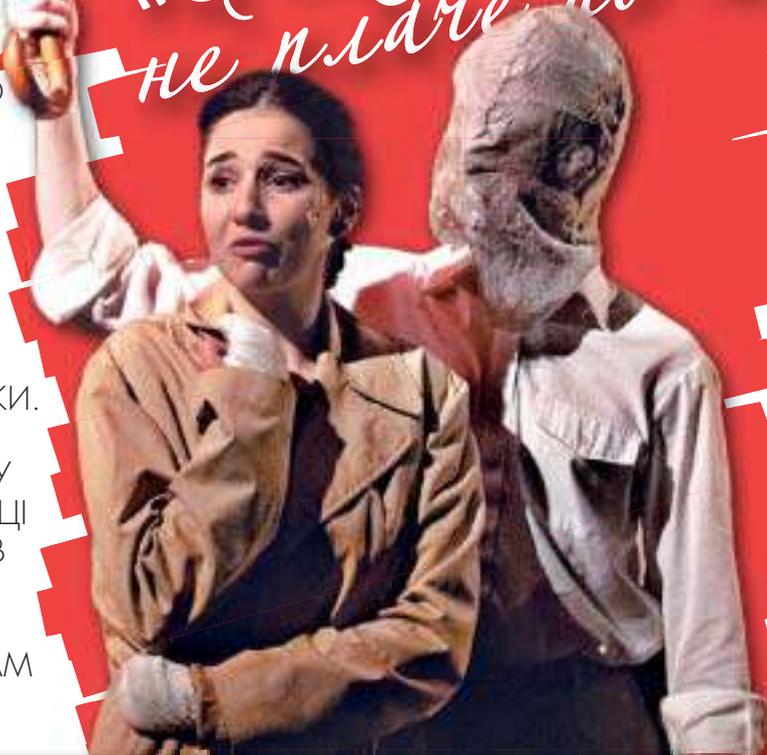
ЕРОТИЧНА, ПРОТЕ НЕПРАКТИЧНА:

ЗБИРАЄМО ОБРАЗ

В ОДЕСЬКОМУ АКАДЕМІЧНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОМУ ТЕАТРІ ІМЕНІ ВАСИЛЯ ВАСИЛЬКА ВІДБУЛИСЯ ПОКАЗИ ПЛАСТИЧНО-ПОЕТИЧНОГО ПЕРФОРМАНСУ «НЕХАЙ НІХТО НЕ ПЛАЧЕ ПО МЕНІ» У ФОРМАТІ «ГЛЯДАЧ НА СЦЕНІ». ЦЕ ЩЕ ОДИН ЗНАЧНИЙ ВНЕСОК ОДЕСИТІВ У СВЯТКУВАННЯ 155-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ. ПОДІЯ ВІДБУЛАСЯ ЗАВДЯКИ РЕЖИСЕРОВІ Й ХОРЕОГРАФУ ДЕНИСУ ГРИГОРУКУ, АВТОРЦІ ТЕКСТІВ НА ОСНОВІ ЛИСТІВ ТА СПОГАДІВ, ЗАВЛІТЦІ «ВАСИЛЬКІВЦІВ» СВІТЛАНІ БОНДАР ТА ІНШИМ АВТОРАМ НЕЗВИЧАЙНОЇ ВИСТАВИ...

*«Нехай ніхто
не плаче по мені»*

Одразу зауважимо: хто очікує на вичерпну розповідь про видатну українську письменницю, хай краще змиритися з тим, що жінка взагалі (ну не усіяка, звісно) – багатомірною особистістю, а наша Леся – й поготів. Наразі в Лесиному образі бачимо шістьох актрис, але й це – не остаточна кількість, якби метою театру була саме така вичерпна розповідь. Важливішим було торкнутися найніжніших душевних струн поетеси, розповісти трохи про родинні обставини, дівочі секрети, сердечні переживання, адже Леся була привабливою та чуттєвою жінкою попри слабке здоров'я.

Неможливо уявити на сцені васильківців подібну виставу без участі заслуженої артистки України Галини Кобзар-Слободюк. Ця актриса не вперше за свою творчу біографію постає в образі Лесі Українки, вона напрочуд мелодійно й досконало декламує її вірші, уособлюючи зрілу письменницю, яка дивиться на саму себе вже трохи відсторонено й зачудовано. Це той вік і стан душі, коли вже є сили й бажання пригорнути саму себе, і цю хворобливу дівчинку, і змучену нерозділеним коханням дівчину, і розчаровану жінку, яка приймає виважене рішення вдовольнитися небагато чим. «Жити хочу! Геть думи сумні!», – виголошує ця Леся з акцентом на слові «геть», чарівному українському слові, яке не потребує додаткових дієслів...

...На темній сцені – одразу п'ять втілень Лесі, Лариси Косач, тобто – Ольга Максимів, Катерина Полякова, Богданна Шуманська, Марія Буймович, Тамара Лукаш. Одягнуті лаконічно та поза контекстом епохи: біла сукня-комбінація, плащик, черевики зі шкарпетками; хвороба позначена наявністю бинтів на руці, на нозі (реквізит і костюми Оксани Тарнавської). Також на сцені присутні валізи, віденські стільці та чорні парасольки з підсвіткою зсередини. З усім цим дівчата танцюють під музику Дмитра Белункіна, часом застигаючи в красивих мізансценах. Поза плакальниці зі спущеним пишним волоссям, що вкриває постаті актрис. «Нехай ніхто не плаче по мені», бо лише сама Леся знає, як і чому має оплакати власну долю. Вона була цілком еротичною та доволі непрактичною, зовсім як прославлена нею Мавка, не пристосована до життя у світі людей. Це і стає домінантою перформансу.

Усі чоловічі образи втілює один актор – Сергій Корнейко. Реплік він не виголошує, обличчя ховає за маскою, яка робить його схожим на персонажів картин Магрітта. Батько, брат, перше Лесине кохання, друге, третє нерозділене... Всі ці чоловіки замасковані, і лише коли

Світлана БОНДАР

на сцену виходить Климентій Квітка, персонаж набуває обличчя. Кльоня – вінчаний чоловік Лесі, музикант і трохи, як зараз кажуть, аб'юзер, бо через його зневажливе висловлювання про тих, хто продовжує грати на інструменті, не володючи ним справді майстерно, дружина припинила музикувати. Втім, у виставі про це ані слова, про все одразу не розкажеш...

– Відомо, що Леся мала абсолютний слух і дуже рано опанувала інструмент, але вона не просто грала на фортепіано – вона любила імпровізувати, – каже Світлана Бондар. – Проте мелодій, на жаль, не записувала, не вчила напам'ять, навіть не намагалася їх повторити. До речі, навіть Олена Пчілка, яка була вибагливою і досвідченою в музиці, високо цінувала ці прояви доньчиного таланту. Про композиторський талант Лесі говорила й улюблена вчителька гри на фортепіано Ольга О'Коннор – піаністка, українка ірландського походження, перша дружина Миколи Лисенка. Маючи таку підтримку, Леся в дитинстві мріяла стати професійною піаністкою. Та операція на руці перекреслила цю можливість. І все ж, попри хвору руку, вона продовжувала грати. Грала довго. Більше для себе. Аж до знайомства зі своїм чоловіком Климентієм Квіткою.

Також Леся Українка професійно займалася малюванням і на початку 1880-х років навіть навчалася в приватній художній школі Миколи Мурашка в Києві.

А ще про неї можна говорити як про нудистку, бо дівчинкою в батьківському обійсті, в Колодяжному, приймала сонячні ванни оголеною просто на даху веранди, це давало сили боротися з хворобою (можна тільки уявити, який ефект подібна сцена справила б у виставі!).

Але годі про те, чо́го у перформансі нема і не має бути, глядач і так знайде чимало цікавого, ба, навіть прекрасного. З виставами про відомих персон є велика проблема – різниця між ними і виконавцями, але коли скласти образ, наче мозаїку, з кількох талановитих і палких актрис, можна відчути близькість Лесі Українки. Розбіжність не заважатиме. ■|

«Життя
хочу!
Тетю
души
судити!»

ТЕАТР

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

ОДЕСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ
ТЕАТР ЛЯЛЬОК СТАВ
ЛАУРЕАТОМ VII
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО
ТЕАТРАЛЬНОГО ФЕСТИВАЛЮ-
ПРЕМІЇ «ГРА»: СПЕКТАКЛЬ
«БРЕХНЯ» З ЙОГО РЕПЕРТУАРУ
ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ ГЛЯДАЧІВ
ПЕРЕМІГ У НОМІНАЦІЇ
«НАЙКРАЩА ТАНЦЮВАЛЬНА
ВИСТАВА І ВИСТАВА
ФІЗИЧНОГО ТЕАТРУ». КОЖНА
ПЕРЕМОГА ОДЕСИТИВ
У ЦЬОМУ ФЕСТИВАЛІ
ЗАВЖДИ Є БАЖАНОЮ
ТА РАДІСНОЮ ПОДІЄЮ,
МАРКЕРОМ ПРЕСТИЖУ В КОЛІ
ПРОФЕСІОНАЛІВ.

ЗА «БРЕХНЮ» БУВАЄ НАГОРОДА!

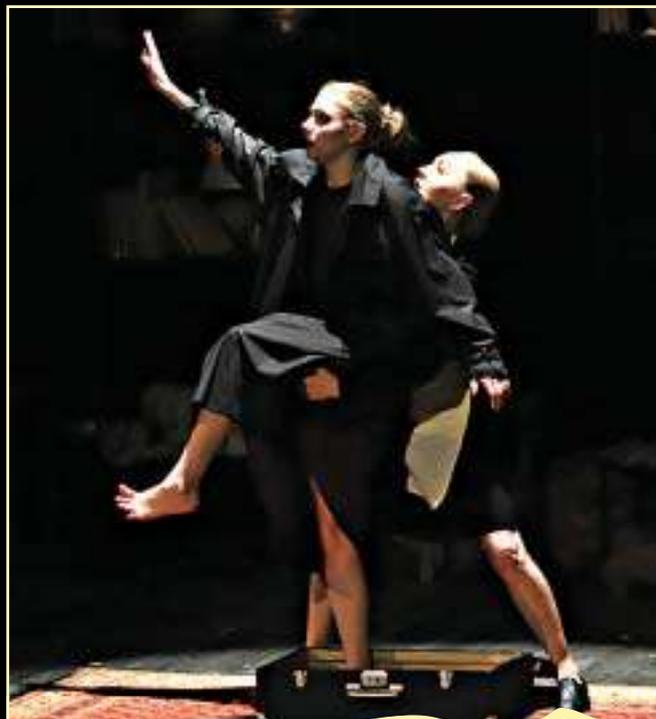

Високого визнання «Брежня» зазнала цілком закономірно, хоча драматург багато в чому міг би бути здивований. У будь-якому випадку, вистава для багатьох стане приводом прочитати драму Винниченка, написану у 1910 році.

Звісно, час спливає, треба шукати нові відмічки до старого комоду. В одеській версії персонажі майже не розмовляють, лунають лише кілька реплік та жаб'яче квакання: режисер Денис Григорук поставив пластичну драму. Андрій Сусько за-

безпечив художнє оформлення вистави. Як це виглядає? Молода ресурсна жінка (Анастасія Ігнатович) поховала себе у похмурій старомодній оселі, де з неї по черзі знущаються три чоловіки (Валерій Стрілець, Іван Цуркан та Олександр Бог-

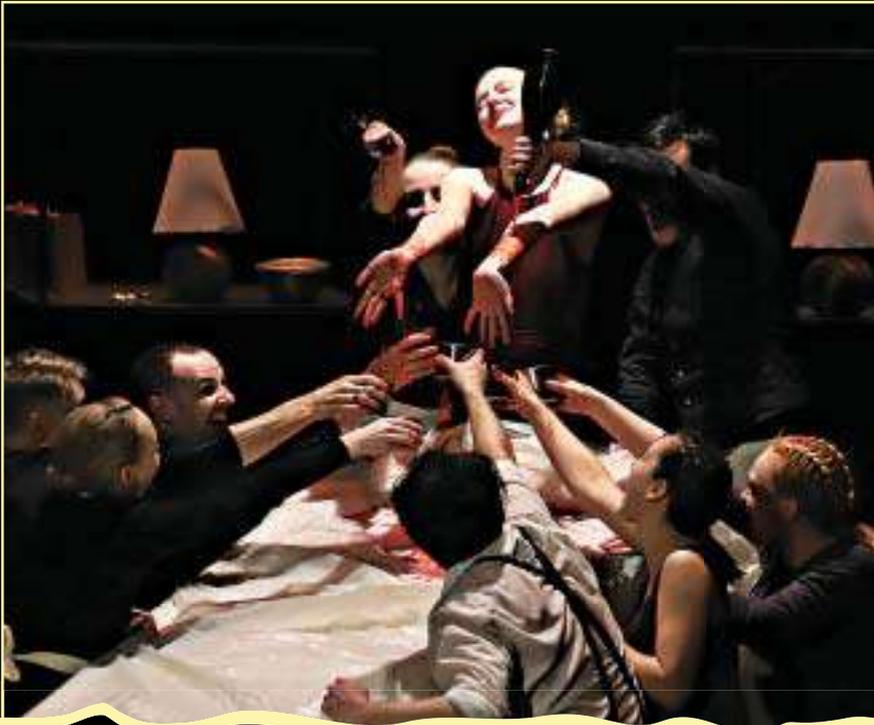
данович), перегодовані її увагою. Кожен з них врешті-решт її відштовхує, а один ще й багатозначно помахує стосиком листів – певно, шантажує. Оселею носяться інші персонажі, одягаючи маски, – здається, слуги (є ще хтива парочка, яка весь час виявляє готовність до злягання). Ці інші скрепочуть, немов жаби, очевидячки, засуджують героїню за її дурнувату надмірну і непотрібну жертвність.

Дамочка впивається вином, яке тече по її руках, а далі приєднується до трапези біля спільної на всіх каструлі. Чоловіки ж обіймаються зі служницями.

Як це прописано в лібрето нашої пластичної драми? «Наталія – головна героїня, зґвалтована своїм першим коханням – Іваном Стратоновичем, виходить заміж за Андрія Карповича. Андрій – зручний, непримітний хімік-експериментатор,

що справді її кохає... Але Наталія все ще продовжує хворі стосунки з Іваном, а не хворі стосунки у неї починаються, коли вона знаходить заспокоєння зі ще таким юним, але романтичним Антіном Михайловичем. Розлучатися вона не збирається, тому що жаль залишити бідного Андрія». Зґвалтування на сцені ми не бачимо, воно відбулося задовго до описуваних подій (або ж так красиво

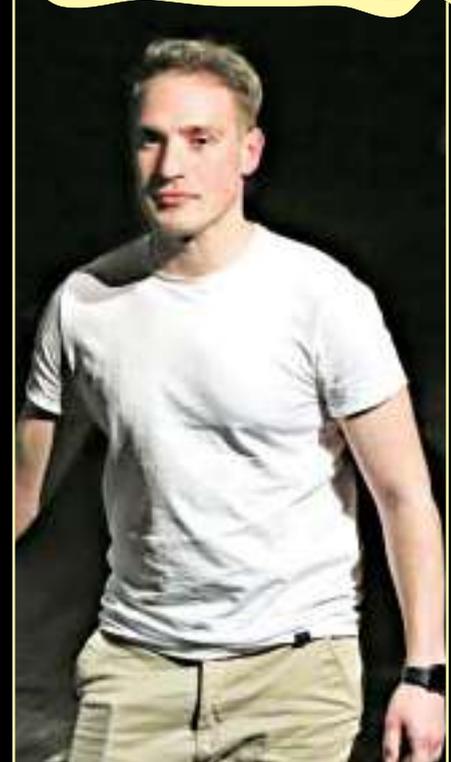
станцювали, що можна сприйняти як любовний діалог).

Як це у Винниченка? Наталія Павлівна присвячує себе чоловікові-невдачі та його родичам, знаходячи відряду у любовних стосунках із Тосем, якого вона видає за кузена. Заробляє на життя уроками, поки Андрій Карлович з Іваном Стратоновичем займаються експериментами. Вважає, що брехня, коли вона

робить людей щасливими, має право на існування. Іван Стратонович, до речі, ніякий не гвалтівник і не перше кохання Наталії Павлівни. Так, він закоханий у неї і деякий час шантажує листами Тося, домагаючись любові, але відмовляється від таких ганебних намірів, бо людина загалом чесна, трохи схибив, з ким не буває.

Словом, одесити представили своє прочитання класика. Але тим і цінне

творіння справжнього митця, що, відштовхуючись від першоджерела, кожен інтерпретатор власним шляхом прямує до нових берегів. У нашому випадку це вистава з ознаками обережного, м'якого фемінізму, а доля героїні примушує згадати влучний народний вислів: «Брехнею світ пройде, та назад не вернешся». До речі, фінал таки трагічний, у цьому з Винниченком наш театр погоджується... ❏

Всеукраїнський театральний фестиваль-премія «GRA» («GreatRealArt») був започаткований у 2018 році Національною спілкою театральних діячів України і проходить щорічно. «GRA» – це єдина в Україні театральна премія національного масштабу, яка щороку визначає найкращі вистави країни за прозорою системою відбору. Фестиваль не лише відзначає досягнення театрів, а й підтримує їх у часи викликів, демонструючи незламність українського мистецтва. Цьогоріч «GRA» вкотре підтвердила свою вагомість: кількість заявок стала рекордною за всю історію премії – майже 140, з яких до участі було допущено 135 вистав.

ПРЕМ'ЄРА

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

ВІД «КАНКАНУ» ЩАСЛИВІ ВСІ!

ОСТАННЬОЮ ПРЕМ'ЄРОЮ 2025 РОКУ В ОДЕСЬКОМУ АКАДЕМІЧНОМУ ТЕАТРИ МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ ІМЕНІ МИХАЙЛА ВОДЯНОГО СТАВ «КАНКАН» КОУЛА ПОРТЕРА НА ЛІБРЕТО ЕЙБА БЕРРОУЗА. ГУЧНА ПРЕМ'ЄРА МЮЗИКЛУ ВІДБУЛАСЯ НА БРОДВЕЇ У 1953 РОЦІ, АЛЕ ЧАС НЕ МАЄ ВЛАДИ НАД ЦИМ ТВОРОМ. В ОДЕСЬКІЙ ПОСТАНОВЦІ У ПЕРЕКЛАДІ СЕРГІЯ АРКУШІ ПЕРСОНАЖІ РОЗМОВЛЯЮТЬ МІЖ СОБОЮ УКРАЇНСЬКОЮ, А СПІВАЮТЬ АНГЛІЙСЬКОЮ, ЯК НАПИСАНО В ОРИГІНАЛІ.

У театрах, де успішно йдуть мюзикли, завжди міцне художнє керівництво. Головний диригент маестро Вадим Перевозніков тримає чудовий темп оркестру, хору та солістів. Режисер Володимир Подгородинський, беззаперечний лідер, визнаний колективом та публікою, цього разу поставив виставу про свободу самовиявлення. І у цій свободі звичайні пралі, які танцюють канкан, подібні до своїх кавалерів, невизнаних геніїв Монмартру, чий мистецькі витвори значно поступаються мистецтву хореографії, що його опанували пластичні парижанки. Важлива деталь: дія відбувається наприкінці XIX століття, коли

канкан ще засуджується суспільством, і наші пралі-танцівниці відповідають-таки за свою «непрстойну поведінку» в залі суду.

Епоха модернізму, зародження радіо, кіно і кабаре, але жінки все ще перуть руками, заробляючи цим на життя. А опісля трудової днини несамовито танцюють у кабаре, задираючи прегарні ніжки, та купують вино своїм коханим, невизнаним геніям Монмартру. Богема створює чудернацькі картини та неоковирні скульптури – як це продати?

Скульптор-невдаха Борис (лауреат міжнародних конкурсів вокалістів Олександр Кабаков) вирішує скористатися цікавістю

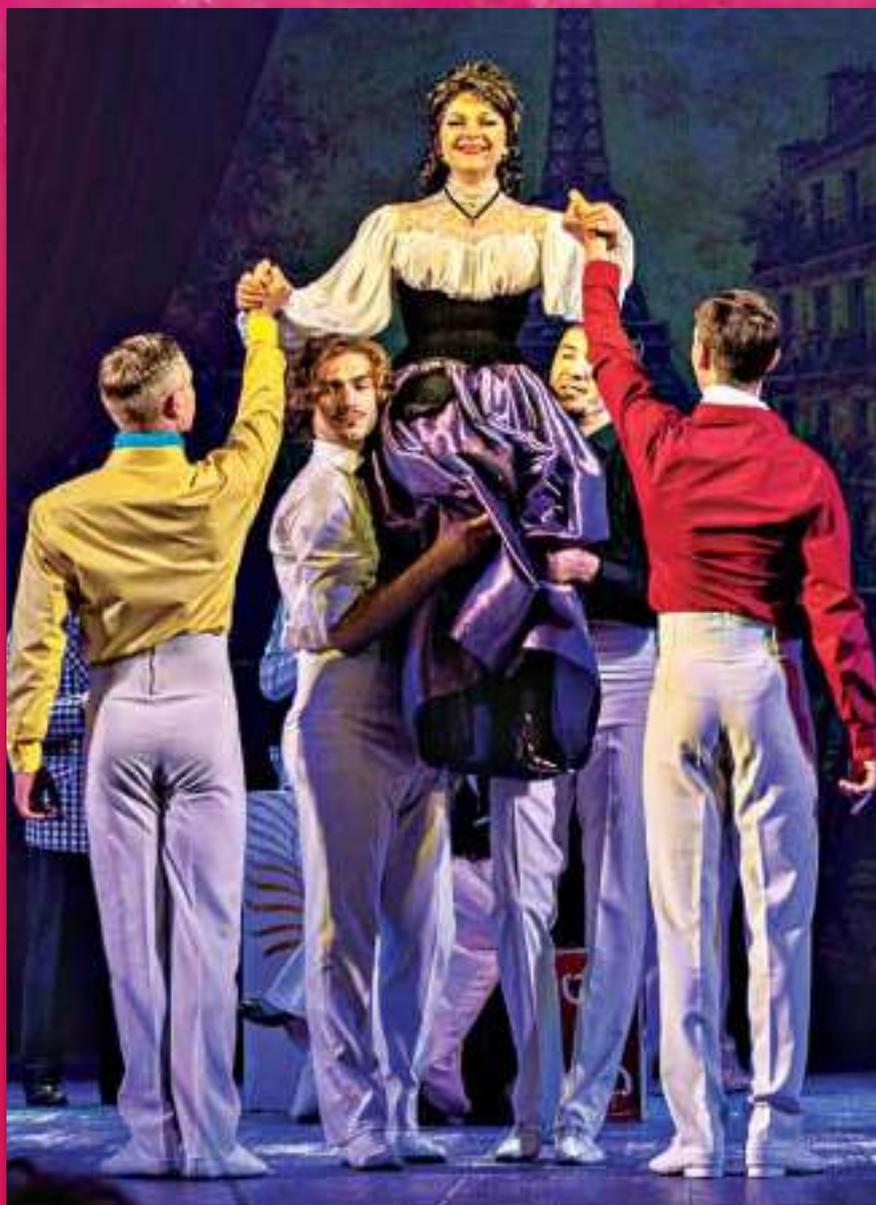
провідного газетного критика до своєї подружки, гарненької пралі. Заслужена артистка України Наталія Ткачук грає свою Клодін справжньою француженкою, яка любить, насамперед, себе та розкіш, і для неї важливіше, що впливовий Гілер Жуссак (Михайло Ігнатів) одягне її, немов лялечку!

У нашому суспільстві вже не так прислухаються до думки критиків, а шкода. Жуссак майстерно тролить Бориса, опублікувавши статтю про «недостатнє володіння матеріалом» і власне «повне розчарування», а після кумедної дуелі обіцяє все

виправити рецензією протилежного змісту, аби продалися всі істукани... Слідкуйте за реакцією поціновувача мистецтва месьє Поля Бар'єра (заслужений артист України Сергій Мільков), і у вас не залишиться сумнівів у тому, що богемний планктон, хоч і веде цікавий і необтяжливий спосіб життя, навряд чи досягне успіху.

У залі суду, де танцівниць шлетять за розпусну поведінку, надто шаленіє молодий і амбітний суддя Арістід Форест'є (заслужений артист України Володимир Кондратьєв), він ладен розо-

Успішний творчий дует: Володимир Подгородинський і Вадим Перевозніков.
На другому плані серед артистів - Станіслав Зайцев (зліва) і Віталій Кузнецов (справа)

рити мадемуазель Симону Пісташ (заслужена артистка України Ірина Ковальська), хазяйку кабаре. Вона заносить його ім'я до довжелезного списку потрібних людей, питаючи, чим може зацікавити, може, грішми? Але законник несподівано для самого себе закохується в неї... Тут треба згадати, що сам Коул Портер, автор музики та віршів, замолоду вивчав на вимогу старших родичів юриспруденцію в Ельському університеті. Лише в тридцятирічному віці став систематично займатися композиторською діяльністю. В Арістіді є трішечки від нього, цей розумник сипле юридичними термінами, проте не може обґрунтувати, з якого це дива закон має регламентувати, як високо дівчина може задирати ноги в танці. А хазяйка кабаре на одному з «судових засідань» зважає на долонях, наче на шальках терезів, голови служителів закону, всі «за» та «проти» права жінки бути провакативною, жаданою.

Від канкану всі щасливі, і ті, хто танцює, і ті, хто дивиться! «А щастя не може бути незаконним», – доводить Пісташ. Та справа не в самому канкані, він лише частина богемної атмосфери Парижу, і господарка кабаре неймовірно чуттєво співає гімн цьому дивовижному місту – I Love Paris, саме він стає кульмінацією вистави.

А що ж скандальний канкан? За нього відповідають чарівні

артистки балету і балетмейстер-постановник Віталій Кузнецов, з яким трохи посперечався був наш фотокор: от якби, мовляв, танцівниці ще й пострибали у шпагаті, тримаючи рукою підбора... Цих фетишистів жіночих ніжок не зупинити! Важливіше, що сама Пісташ, тобто співачка Ковальська, хвацько витанцьовує та сідає на шпагат!

Сценічний простір звільняє для танців («бал мистецтв» особливо приголомшить, не дарма після нього Пісташ вчергове ледь не заgrimіла до в'язниці) заслужений художник України Станіслав Зайцев, зробивши домінантою мальовані куліси з величезними танцівницями, ніжки яких випростуються з-під ярусів пишних спідниць, майорять підв'язками та бантиками на панталончиках.

...Напередодні прем'єри довелося почути в театральних колах: сякі-такі, у складні воєнні часи поставили «Канкан»... Дісталось і майбутнім глядачам: сякі-такі, підуть по квитки, щоб дивитися на ніжки. Проте як герої мюзиклу знають, що таке сміятися крізь біль, так і колектив музкомедії ладен під ракетами співати й танцювати під чарівну музику. Задля чого? Задля того, аби кожен – у залі, на сцені та за лаштунками – отримав свій шматочок щастя. Затягувати сьогодні людей у депресію є кому й без театрів. ❑

ПРЕМ'ЄРА

Марія Гудима

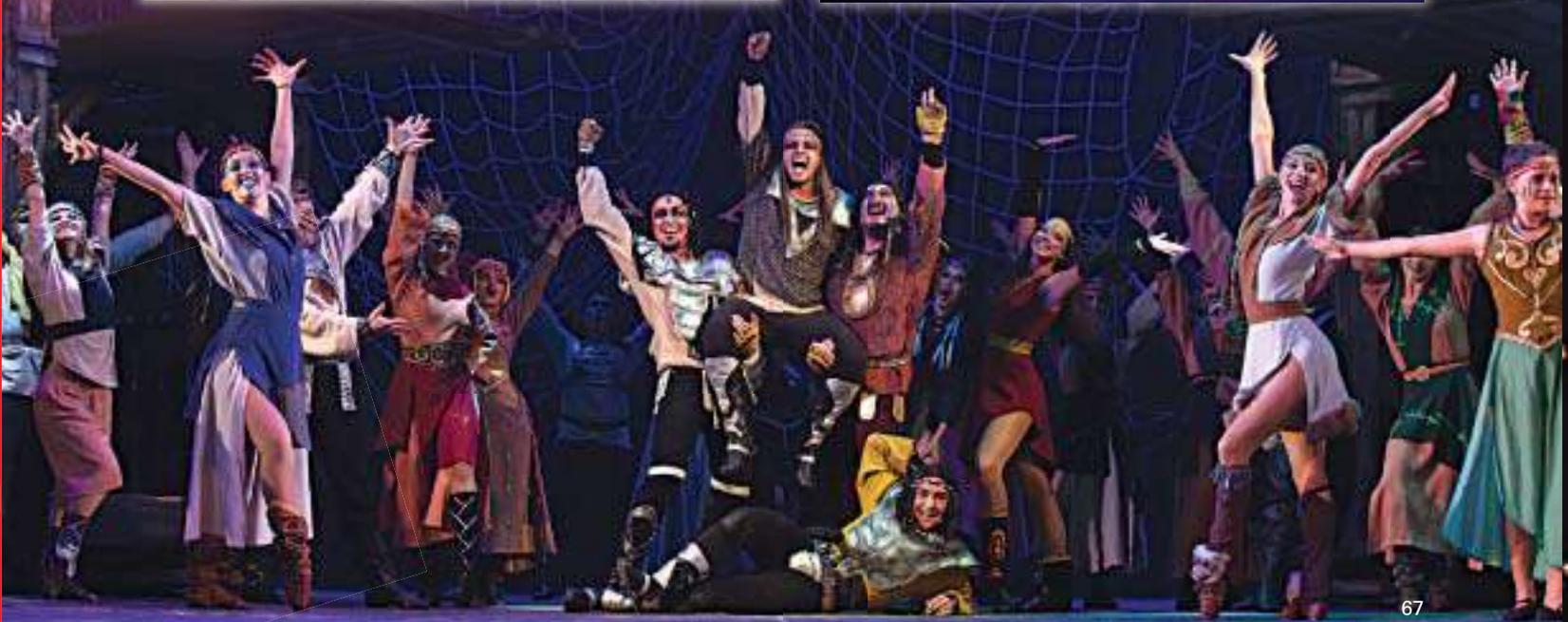
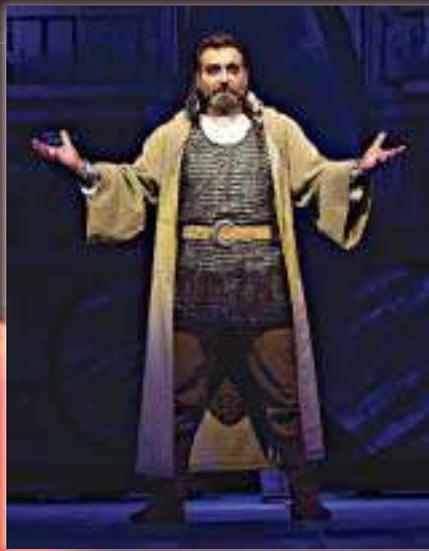
Фото: Олег Владимірський

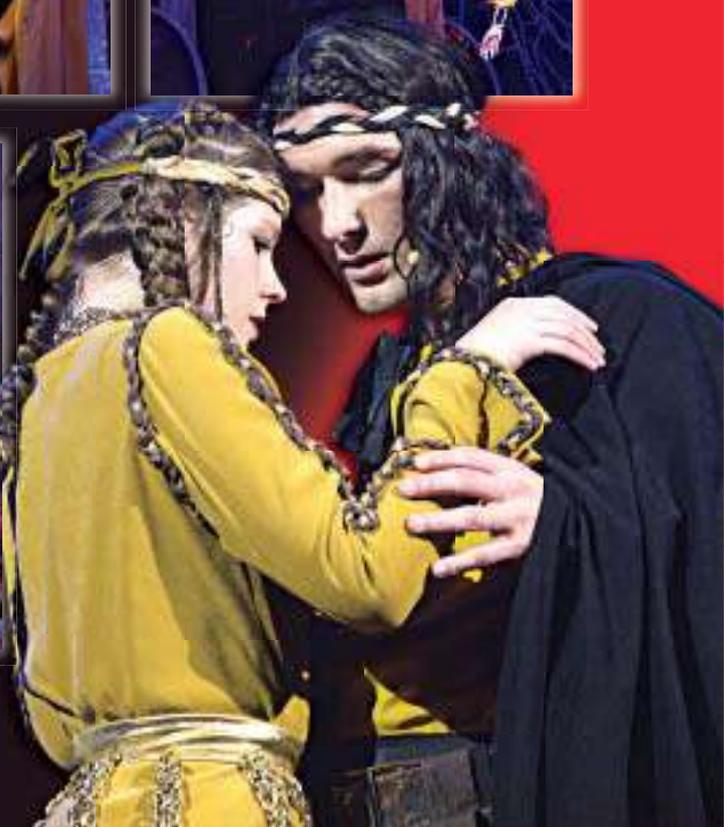
РОМЕО і ДЖУЛЬЄТТА

СПОКУТУЮТЬ ГРІХИ ЛЮДСТВА

КОЖНЕ ПОНОВЛЕННЯ ЦЬЄЇ ЛЕГЕНДАРНОЇ ВИСТАВИ СПРИЙМАЄТЬСЯ, ЯК ПРЕМ'ЄРА. ПІСЛЯ ТРИВАЛОЇ ПЕРЕРВИ РОК-ОПЕРА «РОМЕО ТА ДЖУЛЬЄТТА», ПРЕМ'ЄРА ЯКОЇ ВІДБУЛАСЯ 7 ТРАВНЯ 2002 РОКУ, ПОВЕРНУЛАСЯ НА СЦЕНУ ОДЕСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО ТЕАТРУ МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ ІМЕНІ МИХАЙЛА ВОДЯНОГО. НАЙКРАЩА ТРАГЕДІЯ, НАПИСАНА ЩЕ МОЛОДИМ ВІЛЬЯМОМ ШЕКСПІРОМ, «ПРОЧИТАНА» ВІДОМИМ ОДЕСЬКИМ КОМПОЗИТОРОМ ЄВГЕНОМ ЛАПЕЙКОМ. ЗАРАЗ ЛІБРЕТО ПЕРЕКЛАВ УЖЕ УКРАЇНСЬКОЮ ОЛЕКСАНДР ХІНТ. РЕЖИСЕР-ПОСТАНОВНИК ТА БАЛЕТМЕЙСТЕР ГЕОРГІЙ КОВТУН РЕТЕЛЬНО ПОВЕРТАВ ВИСТАВУ ДО ЖИТТЯ З НОВИМИ ВИКОНАВЦЯМИ (А ВІН ПЕРЕКОНАНИЙ, ЩО ГРАТИ РОМЕО ТА ДЖУЛЬЄТТУ МАЮТЬ ЮНІ ВИКОНАВЦІ). МУЗИЧНИЙ СУПРОВІД ІДЕ ФОНОГРАМОЮ, ЦЕ СТВОРЮЄ СПЕЦИФІЧНІ УМОВИ ДЛЯ АРТИСТІВ, АЛЕ НАВІТЬ НАЙМОЛОДШІ УЧАСНИКИ – ДІТИ ЗІ ЗРАЗКОВОГО ХОРУ «ЗАБАВА» МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ № 3 м. ОДЕСИ – ПРОДЕМОНСТРУВАЛИ ВИНЯТКОВИЙ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ.

У першому складі поновленої вистави в ролях головних героїв на сцену вийшли артист Одеського обласного академічного драматичного театру Кирило Швець та Марія Євстаф'єва з акторської студії Дмитра Олешка «Ілюзіон». У другому складі Джульєттою стала Владислава Григоренко, Ро-

мео зіграв Володимир Токарчук, а своєрідним відлунням їхніх образів стали музиканти в сценічних костюмах: лідер-гітарист Євген Сухенко та скрипалька Катерина Скарбовійчук. Пристрасна акторська гра, необхідність виконувати акробатичні трюки на мобільній сценографії заслуженого художника України Станіслава Зайцева, вишукана індивідуальна пластика кожного персонажу (а вистава густонаселена)...

Войовничого на перший погляд падре Лоренцо грає заслужений артист України Олександр Щесняк. Насправді ж священник мріє покласти край ворожнечі родин Монтеккі та Капулетті, коли вже їхні діти вирішили повінчатися... Сцену вінчання у виставі вирішено вельми екзотично, тут задіяні усі стихії, від вогню до води, італійський колорит поступається кельтському – це ж сувора історія.

У новій версії роль Меркуціо, зухвалого та уїдливого друга головного героя, отримав лауреат Гран-прі міжнародних конкурсів вокалістів Ярослав Селедцов, який відійшов від ампула солоденького красунчика, ідеального героя-коханця. Артиста навіть важко упізнати, і справа не в перуці та складному гримі, тут стовідсоткове потрапляння в образ.

Власне, на цьому позитивні герої закінчуються. Годувальниця (Ірина Гусак) нібито любить Джульєтту, проте заледве розуміє її, даючи пораду змиритися з волею батьків та укласти шлюб із нелюбом Парісом (Микита Пашенко). Братіку ж Тібальту (Іван Ковальов), цьому брутальному чудовиську, взагалі байдуже до щастя сестри, йому б чергову бійку затіяти (результати не дивують).

Закохані у фіналі йдуть з життя, стаючи жертвою, що має спокувати гріхи по-звірячому жорстокого суспільства, примусити оточуючих схаменутися. Давня історія, і, на жаль, нічیه жертвоне кохання поки цей світ не врятувало. Але поки у театрах іде в різних жанрах «Ромео та Джульєтта», людство не приречене... ❏

Георгій Ковтун

ПРЕМ'ЄРА

Марія Гудима

Фото: Олег Владимірський, Володимир Екимбашян

ОДЕСЬКА
ОПЕРА

ВРАЖАЄ
НОВИМ

«Запорожець»

ЧЕРГОВЕ ПРОЧИТАННЯ КОМІЧНОЇ ОПЕРИ СЕМЕНА ГУЛАКА-АРТЕМОВСЬКОГО «ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ» НА СЦЕНІ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АКАДЕМІЧНОГО ТЕАТРУ ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ ВРАЗИЛО КОНЦЕПТУАЛЬНО НОВИМ ПІДХОДОМ. ПОСТАНОВОЧНА ГРУПА, ДО ЯКОЇ ВВІЙШЛИ МИСТЕЦЬКІ СИЛИ ОДЕСИ ТА КИЄВА, ЗРОБИЛА БІЛЬШЕ, НІЖ МОЖНА БУЛО ОЧІКУВАТИ.

Диригент-постановник заслужений артист України Василь Коваль – противник застарілого підходу, який пере-творював сюжет на історію про побутові відносини Одарки та Карася.

– А це насамперед історичний сюжет, в якому висвітлюється руйнування Запорізької Січі, – підкреслює маестро. – Ми додали пролог із музикою Івана Небесного, в якому Карась розповідає, чому козаки опинилися за Дунаєм. Також додали сцену битви на шаблях на музику Тимофія Старенкова.

Перша постановка опери відбулася в Маріїнському театрі у 1863 році. Задум опери виник під впливом історика Миколи Костомарова. Після знищення Запорізької Січі (1775 р.) частина запорожців втекла до Туреччини. Життя на чужині особливо не тішило, проте повернутися додому козаки отримали право лише після російсько-турецької війни (1828-1829 рр.) за умовами мирної угоди. В оперному лібрето час виявився більш стислим, між висхідною подією та розв'язкою проходить не понад півстоліття, а зaledве кілька років. Запорожці зостаються в реаліях XVIII сторіччя, і не випадково багато які вокальні номери вирішені у стилістиці Моцарта. У 1864-65 роках опера ставилася у Большому театрі. В обох виставах роль Карася виконував автор музики та лібрето,

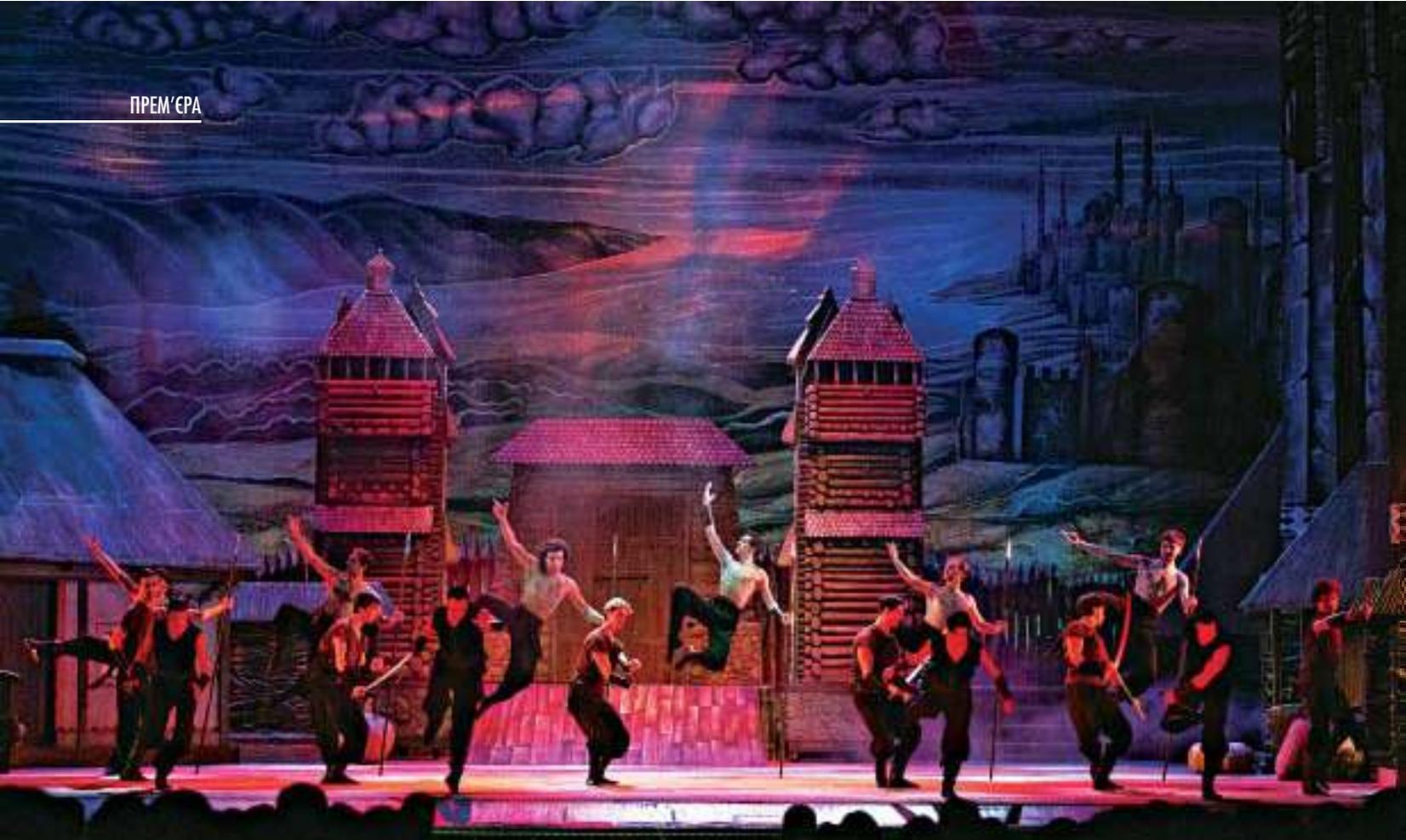
адже Гулак-Артемовський був видатним співаком свого часу. Але незабаром царський уряд про всяк випадок зняв «Запорожця» зі сцени, завбачивши у ньому тенденції «сепаратизму», а українці могли взяти приклад з поляків і теж повстати за власну незалежність.

Далі українська трупа представила «Запорожця» у 1884 році в Ростові-на-Дону, і там роль Івана Карася виконував Марко Кропивницький, справжній корифей. За свідомством сучасників, доміантою ролі був зовсім не алкоголізм, а туга за рідною землею. А Панас Саксаганський, теж корифей і теж виконавець ролі Карася, аніскілечки не боявся гніву своєї Одарки, навмисне її дражнив. Саме в такому ключі, тобто в кращих традиціях вітчизняної сцени, вирішено образ Карася і в одеській постановці.

Побратими зустрічаються у передсвітанковій напівтемряві на тлі розколотого світу з пошкодженими іконами (сценографію вистави зробив головний художник театру заслужений працівник культури України Андрій Злобін, особливі ефекти забезпечили відеограф Євген Фарафонов та художник зі світла Павло Литвиненко, а розкішні костюми – заслужений художник України Сергій Васильєв).

Власне, з цієї таємної зустрічі повертається вранці додому

Іван Карась (виконавці цієї партії – заслужений артист України Дмитро Павлюк, він же – режисер-постановник, і Юрій Дудар). Одеський Карась не хилитається від п'ятики та не виймає з-за халяви чобота пляшку з горілкою, він вводить свою Одарку в оману, не кажучи, де був (а був на зустрічі з побратимами). А Одарка (Анна Богач і Марина Годулян), вочевидь, бажаючи додати трохи перцю в подружнє життя, шукає, до чого б присікатися. Нарешті, чоловік обмовляється, нібито ночував у небоги. Це тригерить жінку: «Так оце ти у небоги аж дві ночі пропадав? Щоб на тебе перелогі! Щоб тебе нечистий взяв!». Ну а що, без перцю не обпечеш серця, як то кажуть.

«Запорожець» містить чимало розмовних діалогів, і цим наближається до жанру зінгшпілю, як і хіт минулого театрального сезону «Наталка Полтавка». Той самий Моцарт колись створив зінгшпіль «Викрадення з сералю», де також частково присутній умовно турецький колорит. Спількування Карася із Султаном (заслужений артист України Віталій Білий і Олексій Жмуденко), танці одалісок не позбавлені солодкого присмаку рахат-лукуму, тут усе в межах традицій. А от оригінальна хореографія та бойові сцени – теж із перчиком.

Балетмейстерка-постановниця, заслужена діячка мистецтв України Олеся Шляхтич шукала баланс між сучасним балетом та українським народним

танцем; заслужений артист України Вадим Сабодаш для постановки танців зі зброєю консультував її по шаблях, по піках та коротких кортиках.

– Я відповідала за малюнок, геометрію, хореографію та любов, а він за чоловічий жорсткий двобій, – усміхається пані Олесья. – Звичайно, хореографія в опері – це доповнення до музично-вокальної історії. Я отримала від театру завдання поставити сучасний український танець. Ми не хотіли тривіальних форм, тривіального кола техніки, шукали самобутнє, етнічне, шукали баланс між сучасним балетом та українським народним танцем.

Окрема сюжетна лінія – взаємини прийомної дочки Карся і Одарки, норавливої дівчини Оксани (заслужена артистка України Юлія Терещук) та відданого їй козака Андрія (Олександр Прокопович і Геннадій Корягін). Віддані одне одному закохані намагаються разом втекти з Туреччини раніше, ніж це буде дозволено, але зрештою уникають покарання за свою невдалу спробу. Фінал завершується зворушливим монологом Андрія, сповненим молитовної надії на повернення додому, до омріяної України.

Цілком органічним та доречним доповненням класичної музичної основи і особливою окрасою одеської постановки стали народні пісні (чи ті, що вже давно сприймаються, як народні) – у величому звучанні хору і вишуканому ансамблевому виконанні (на окремі овації заслугоує робота головного хормейстера театру заслуженого діяча мистецтв України Валерія Регрута). Звучить навіть «Червона калина», яка стала пісенним гімном нашого воєнного сьогодні, і це вже цілком очевидна історична паралель: любов до рідного краю, готовність відстоювати свою національну ідентичність і незалежність – це незмінна риса українців поза часом та обставинами... □

УНІВЕРСУМ ПІД НАЗВОЮ ОДЕСА...

ЗА СПРИЯННЯ
ДЕПАРТАМЕНТУ
МІЖНАРОДНОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА,
КУЛЬТУРИ ТА
МАРКЕТИНГУ ОДЕСЬКОЇ
МІСЬКОЇ РАДИ, У
МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ
ГАЛЕРЕЇ «ARTODESSA»
ВІДБУЛАСЯ ПРЕЗЕНТАЦІЯ
УНІКАЛЬНОГО ВИДАННЯ
– «УНІВЕРСУМ ПІД
НАЗВОЮ ОДЕСА. ІСТОРІЇ
КОЛЕКЦІОНУВАННЯ».
ЦЕ ЗБІРКА ІНТЕРВ'Ю З
ВІДОМИМИ ОДЕСЬКИМИ
КОЛЕКЦІОНЕРАМИ, В ЯКИХ
ВОНИ РОЗПОВІДАЮТЬ
ПРО СВОЇ ЗБРАННЯ,
РОЗМІРКОВУЮТЬ ПРО
УНІКАЛЬНУ ІСТОРИЧНУ ТА
КУЛЬТУРНУ СПАДЩИНУ
ОДЕСИ.

Укладач збірки – журналістка, арт-оглядачка і кураторка галереї «ARTODESSA» Катерина Піменова.

– Презентований збірник – це тільки початок, – зауважила пані Катерина. – Одеса – місто з унікальним минулим і бурхливим сьогоденням. Ми назвали своє видання «Універсум...», маючи на увазі багатогранність, яскравість і феноменальність усього того, що утворює Всесвіт нашого неповторного міста. А в колекціях відображається, зберігається історія та культура в усій її широті та різноманітності.

Серед героїв видання – колекціонери, які не тільки зацікавлено колекціонують твори мистецтва чи якісь історичні матеріали, а й ведуть активну громадську роботу, видають книги й альманахи, є непересічними особистостями.

Це, зокрема, Фелікс Кохріхт – журналіст, культуролог, колекціонер, редактор альманаху «Дерибасівська-Рішельєвська», Євген Лукашов – колекціонер, лауреат премії Паустовського, заслужений працівник культури України, Євген Деменок – дослідник, колекціонер, автор численних публікацій і книг, присвячених художникам і культурній історії Одеси, Анна Голубовська – фотограф, дослідниця, викладачка історії мистецтва та фотографії, автор статей про фотографію XIX століття в Одесі, Тарас Максимюк – колекціонер, дослідник, знавець історії українського мистецтва, заслужений працівник культури України, почесний член Всеукраїнської

спілки краєзнавців та Одеського товариства колекціонерів... В цілому до уваги читачів – інтерв'ю з десятима колекціонерами.

Принагідно варто зауважити, що укладачка збірки Катерина Піменова є автором проєктів, присвячених відомим одеським художникам, скульпторам, а також ініціатором проведення конференції колекціонерів нашого міста, яка вже двічі відбулась за таких непростих умов сьогодення.

Можна висловити впевненість, що видання «Універсум під назвою Одеса. Історії колекціонування» не тільки матиме історичне значення, а і спонукатиме читачів розширити свої знання та створити свої неповторні зібрання. ❏

МІС УКРАЇНА 2025

ВАЛЕРІЯ ЛІСОВСЬКА

ГОТУЄТЬСЯ ЗДОБУТИ ТИТУЛ MISS WORLD

СТУДЕНТКА ФАКУЛЬТЕТУ ПРАВА ТА ЕКОНОМІКИ МІЖНАРОДНОГО УНІВЕРСИТЕТУ 18-РІЧНА ВАЛЕРІЯ ЛІСОВСЬКА У ГРУДНІ МИНУЛОГО РОКУ ЗДОБУЛА ТИТУЛ МІС УКРАЇНА 2025. А НІНІ ГОТУЄТЬСЯ ПІДКОРИТИ «МІС СВІТУ-2026». З ЦЬОГО ПРИВОДУ ВОНА ДАЛА ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЮ, В ЯКІЙ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ ПРЕДСТАВНИКИ ЗМІ ТА СТУДЕНТИ УНІВЕРСИТЕТУ. ІНІЦІАТОРОМ ЗАХОДУ ВИСТУПИВ ПРЕЗИДЕНТ ЦЬОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ АКАДЕМІК СЕРГІЙ КІВАЛОВ, ЯКИЙ ЗАВЖДИ ЗАЦІКАВЛЕНО СТАВИТЬСЯ ДО УСПІХІВ СВОЇХ СТУДЕНТІВ.

MISS UKRAINE 2025

Валерія здобуває ступінь бакалавра за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини», вільно володіє англійською та французькою мовами. Це не перший її успіх у конкурсах краси: вона також має титули Віце-Міс Україна-Південь 2025 та Міс Міжнародний гуманітарний університет 2025. Під час пресконференції дівчина розповіла про свій шлях до національного визнання, участь у конкурсах краси, благодійну діяльність, про свої плани та мрії. Окрім навчання, Валерія активно займається волонтерством, зокрема підтримує дитячі будинки та притулки для тварин.

Окрему увагу під час пресконференції було приділено розповіді про підготовку до конкурсу «Міс Світу 2026», участь у якому Валерія розглядає не лише як можливість досягнення власного успіху, а і як шанс представити образ сучасної української жінки та цінності України на світовій арені. Це буде 73-й конкурс Miss World, який знову збере учасниць з усього світу для демонстрації краси та їхньої участі у благодійних проектах. □

МОЛОДЬ ОБИРАЄ ПОМАРАНЧЕВИЙ

ВИСТАВКОВИЙ ПРОЄКТ «В ПОМАРАНЧЕВОМУ РИТМІ» ХУДОЖНИКІВ З УСІЄЇ УКРАЇНИ, ЯКІ ПРЕДСТАВЛЯЮТЬ РОБОТИ ЛИШЕ В ПОМАРАНЧЕВИХ ВІДТІНКАХ, ПОЛІПШИВ НАСТРІЙ ВІДВІДУВАЧІВ АРТ-ПРОСТОРУ «ДІАЛОГИ» (СОБОРНА ПЛОЩА, 2). ЦЮ ВИСТАВКУ ВЖЕ ГІДНО ОЦІНИЛИ У ВІННИЦІ, А ЗАГАЛОМ ВОНА МАНДРУЄ СІМОМА МІСТАМИ КРАЇНИ. РОБОТИ СТВОРЮВАЛИСЯ БЕЗ ПРАВИЛ, БЕЗ МЕЖ, У РІЗНИХ ЖАНРАХ ТА ТЕХНІКАХ, З ЦІКАВИМИ ПІДТЕКСТАМИ, АЛЕ В ЄДИНОМУ РИТМІ. ПРИЄМНИМ БОНУСОМ СТАЛА БЕЗКОШТОВНА СУВЕНІРНА ПРОДУКЦІЯ ВІД КОЖНОГО ХУДОЖНИКА ДЛЯ КОЖНОГО ГОСТЯ.

П'ятеро сміливців із Вінниці, Києва, Одеси та Северодонецька дотрималися помаранчевого дрескоду, а публіка теж підтримала: таке личить усім. Куратор «дрескодового» проєкту, молодий митець Олексій Комарницький зібрав цю команду спершу для фотовиставки «Полин», яка відбувалася в двох містах (на жаль, не в Одесі). Тепер перед командою було поставлене завдання малювати в помаранчевих відтінках; можна писати олією, можна робити колаж – техніку та жанр кожний обирає сам, як і стиль – від примітивізму до контекстуалізму та експресіонізму.

– Мій помаранчевий – це вибір, усвідомлений і водночас неочікуваний, – зізнається **Олексій КОМАРНИЦЬКИЙ**. – Стадія прийняття себе у сонячній системі, бачення крізь призму дитячої свідомості, що поступово витікає у доросле формування. Це пульс свободи, дихання душі, тепло, що лікує. Його відтінки заспокоюють, надихають і про-

буджують нові думки. Це терапія для очей. А також натяк на нові думки глядача.

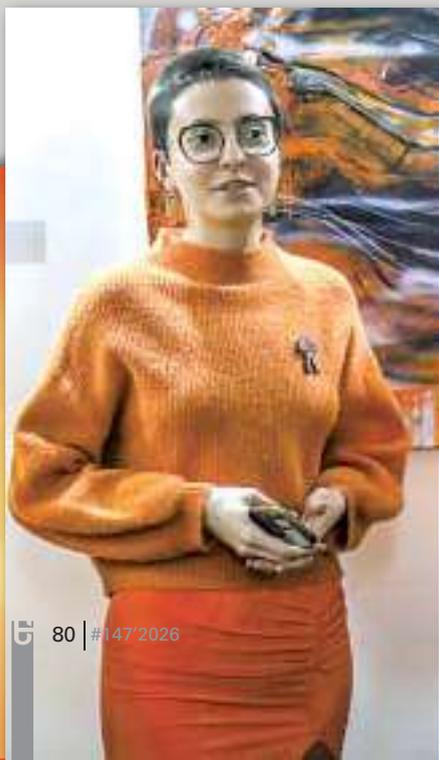
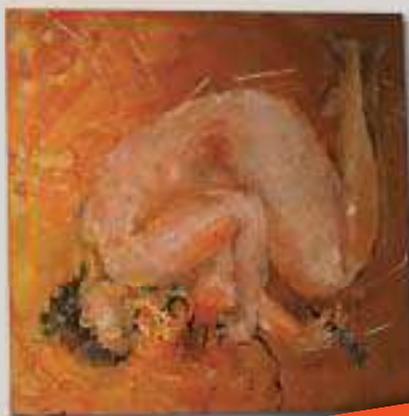
А ще Олексій нагадує, що це колір довіри у маркетологів нарівні із зеленим; в одязі встановлює нескінченне літо навіть узимку. Помаранчева революція, яку він спостерігав у дитинстві перед телевизором разом із батьками, теж вплинула на позитивне сприйняття кольору.

“
«ЦЕ ПУЛЬС
СВОБОДИ, ДИХАННЯ
ДУШІ, ТЕПЛО,
ЩО ЛІКУЄ».

– Помаранчевий – це не просто колір, – каже **Данило СКЛЯРОВ**. – Це подих сонця на шкірі прохолодного осіннього ранку. Це вогонь, що горить не для того, щоб знищити. Помаранчевий не кричить, як червоний, і не мовчить, як жовтий. Він говорить голосом життєвої енергії, натхнення, свободи й тепла. У глибинах помаранчевого – внутрішнє світло, але не сліпуче, а м'яке. Як мудрість, що прийшла не з книжок, а з прожитого болю. Це колір того, хто вже втратив і тому цінує. Колір зрілої душі, яка знає ціну радості, бо бачила смуток. Це колір вогника цигарки після важкого дня, це колір відблиску старих нічних ліхтарів на будинки... У цій виставці ми змогли розкрити цей колір максимально по-різному. Перша з трьох моїх робіт, картина «Помаранчево» трохи брудна, бунтарська, я саме такою і хотів її зробити, із зухвалими написами, платівкою, немов це графіті десь на стіні. Коли я писав свого «Помаранчевого демона», в голові крутилася фраза: «Що робити нам, коли і чорту сумно?». «Міфом про створення помаранча» я узагальнив ідею миттєвого спалаху кольору.

Не особливий, але обраний, – характеризує помаранчевий колір киянка **Вал ЯКУ** (для друзів – Валерія).

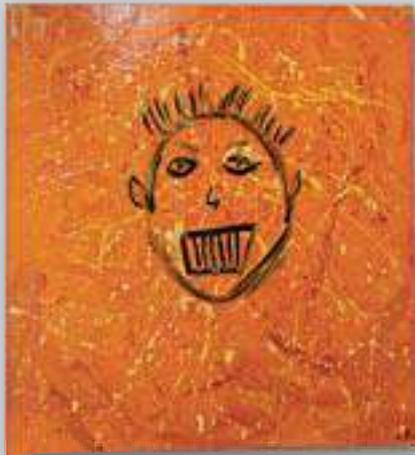
– Тільки тоді, коли втрачаєш право вибору, починаєш розуміти його істинний сенс. Усе, що тут зараз відбувається – наслідок незліченної кількості виборів, більшість з яких навіть не були пов'язані між собою, але привели до спільного результату. І зараз я обираю просто мовчки споглядати захід сонця. Не тому, що сонце помаранчеве, а тому, що цей захід може стати останнім у моєму житті.

Валерія у змішаній техніці створює образи вершників Апокаліпсису, проникливі роботи «Смерть», «Голод», «Чума» та «Війна» водночас бентежать та милують око. Ідей їй не бракує, а це найголовніше для митця. Деякі елементи, наприклад, уривки тексту на клаптиках паперу, були запозичені нею з попередніх проєктів, зокрема, з вінницької фотовиставки «Морок».

– Там я приділяла увагу темі забрудненості довкілля, – каже мисткиня. – Тому, як це впливає на людей, відгукується засміченістю всередині. А у роботі «Смерть» я використала ловця снів, бо багато хто вважає, що вмирати – це ніби засинати. В цілому в суспільстві люди часто живуть, наче перебувають у сні.

– Це межа між ніжністю та небезпекою, між життям та руйнацією, – доповнює одеситка **Вікторія КРАВЧЕНКО** (творчий псевдонім – Інтегралія). – Цей колір для мене характеризує зміни. Я бачу в цьому кольорі рух. Іноді хаотичний, а іноді цілеспрямований. У ньому пульсує життя, не ідеальне, небезпечне, але справжнє. Він нагадує мені, що енергія – це сила, яка може творити або знищувати. Все залежить від того, як її скеровувати. Так і помаранчевий: він може бути як внутрішнім джерелом тепла, яке гріє і дає надію, так і вогнем, що змінює назавжди, залишаючи лише попіл минулого і створюючи майбутнє. Я доєдналася до цього проєкту нещодавно, і мені дуже подобається, що він, як і сама концепція, доволі простий за своєю суттю. Це не є якась філософська складна штука, кожний митець ішов у своєму напрямі. Всі роботи, які тут є, доволі сміливі, правдиві, розповідають історії життя авторів, показують, як ми проживаємо під час повномасштабної війни якісь особисті втрати, як сприймаємо реальність.

«Кольором перенародження та сексу з життям» називає помаранчевий **Іван СЛИВКА**, дипломований відеооператор, талановитий музикант і живописець. Себе він бачить в образі яскравого метелика, який летить на світло та обпікається...

– Життя коротке, треба ним насолоджуватися, – радить Іван. – Не пропускайте жодного хорошого, яскравого моменту. Більшість картин тут про те, що не можна здаватися.

Хазяйка «Діалогів» **Олена ВЕЛИКА** у захваті як від сольних, так і від кураторських проєктів Комарницького, адже це справжня пожива для розуму й очей. Приємно було дізнатись, що у креативної команди є подальші плани, пов'язані з Одесою та цим творчим простором. **□**

ПОГЛЯД

Влада Галіна
Фото: Ангеліна Тарасенко,
Олег Владимірський

ЗНІМОК РОКУ – 2025

ПЕРЕМАГАЮТЬ ВОЇНИ СВІТЛА!

«ЗНІМОК РОКУ» – ТРАДИЦІЙНА ЩОРІЧНА ВИСТАВКА, ЯКУ ПРОВОДИТЬ УЖЕ ДВАДЦЯТЬ ТРЕТІЙ РІК ПОСПІЛЬ ОДЕСЬКА ФОТОГРАФІЧНА АСОЦІАЦІЯ ТА МІСЬКИЙ КЛУБ ФОТОГРАФІВ «ФОТОН-2». 15 СІЧНЯ У ПРИМІЩЕННІ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРУ БОЛГАРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ БУЛО ПРЕДСТАВЛЕНО ЕКСПОЗИЦІЮ СВІТЛИН УЧАСНИКІВ КОНКУРСУ «ЗНІМОК РОКУ – 2025». ДО ЕКСПОЗИЦІЇ УВІЙШЛИ ТАКОЖ ЗНІМКИ ЧЛЕНІВ ЖУРІ ТА ОРГКОМІТЕТУ.

Організатори виставки-конкурсу «Знімок року» у воєнні роки запрошують до участі не тільки тих фотографів, які постійно проживають на Одещині, а й одеситів, які через війну опинилися за кордоном, і тих, хто був змушений залишити свої домівки на окупованій території чи в зруйнованих містах і селах нашої країни і нині долучився до нашої спільноти, перебуваючи в Одеському регіоні.

У конкурсі беруть участь автори-професіонали та фотографи-початківці. «Знімок року» – це можливість уже відомим фотографам представити глядачам свої нові роботи, а для нових авторів може стати стартом і стимулом для подальшого розвитку у світі фотомистецтва.

Різноманітність індивідуальних стилів та напрямів дозволить кожному фотографу знайти своїх шанувальників.

Загалом для участі у XXIII виставці-конкурсі «Знімок року – 2025» надійшло 244 фотографій від 63 авторів. Для експозиції журі відібрало 90 робіт 63 авторів. На виставці представлені фотографії різних жанрів.

РІШЕННЯМ ЖУРІ БУЛИ ВИЗНАЧЕНІ ТАКІ ПЕРЕМОЖЦІ:

- ГРАН-ПРІ** – **ВДОВЕНКО Миколай** за фото «Воїн світла»;
- I МІСЦЕ** – **КАВСРІНА Лариса** за фото «Ескіз дощу»;
- II МІСЦЕ** – **СІНЕЛЬНИКОВ Олександр** за фото «Профіль літньої дами»;
- III МІСЦЕ** – **КСЕНОФОНТОВА Олена** за фото «Зимове побачення».

ДИПЛОМИ КОНКУРСУ:

- БІЛОДІД Анжела** – «Відпочинок»;
- ВЛАДИМИРСЬКИЙ Олег** – «Поминальна молитва»;
- ЗАХАРЧЕНКО Юлія** – «Те, що тримає»;
- КОМ Євгеній** – «Спасіння»;
- ОНИШКО Сергій** – «Геометрія».

ЖУРІ КОНКУРСУ:

- АЛЕКЯН Степан** – Національна спілка фотохудожників України (НСФХУ), Одеська фотографічна асоціація (ОФА), **БОЙКО Юрій** – НСФХУ, **БУХМАН Борис** – НСФХУ, ОФА, ФК «Фотон-2», **ВЛАДИМИРСЬКА Галина** – головний редактор журналу «Фаворит удачі», ФК «Фотон-2», **ГЕРЖИК Ігор** – НСФХУ, ОФА, ФК «Фотон-2». ❀

Призи переможцям надав багаторічний партнер конкурсу «Знімок року» – магазин фототехніки «Paparazzi».

Виставці-конкурсу «Знімок року – 2025» також надали партнерську підтримку журнал «Фаворит удачі», Всеукраїнський центр болгарської культури та фотоцентр «ОКСАР».

Виставка-конкурс «Знімок року»: <https://www.facebook.com/SnimokGoda/>

МЕДАЛІ
КОНКУРСУ

ВДОВЕНКО Миколай.
«ВОЇН СВІТЛА»

КАВЕРІНА Лариса.
«ЕСКІЗ ДОЩУ»

СІНЕЛЬНІКОВ Олександр.
«ПРОФІЛЬ ЛІТНЬОЇ ДАМИ»

КСЕНОФОНТОВА Олена.
«ЗИМОВЕ ПОБАЧЕННЯ»

ДИПЛОМИ
КОНКУРСУ

ОНИШКО Сергій. «Геометрія»

БІЛОДІД Анжела – «Відпочинок»

ЗАХАРЧЕНКО Юлія – «Те, що тримає»

ВЛАДИМИРСЬКИЙ Олег – «Поминальна молитва»

КОМ Євгеній – «Спасіння»

УЧАСНИКИ
КОНКУРСУ

АЛЬОШИНА Катерина. «Шах і мат»

АНДРЕЄВА Тетяна. «Любов»

БОГАЧЕНКО Власт. «Перекур»

АЛЕКСАНДРОВА Діана. «Одеський дворик»

БІЛОДІД Анжела. «Липень»

БІЛОДІД Анжела. «Бджолоїдка»

БЛАГОВЕЩЕНСЬКА Олеся. «Оченята»

БОНДАТІЙ Ганна. «Золоті роки»

БОГОМОЛЕНКО Ірина. «На Куяльнику»

БУРЛАК Олександр. «Прибулець»

БУРЛАК Олександр. «Репетиція диригентів»

ВАСІН Сергій. «Вишенька на торті»

УЧАСНИКИ
КОНКУРСУ

ВІЗІРОВ Олександр. «Мечеть Сулейманіє»

ВДОВЕНКО Миколай. «Втомлений, але не зломлений»

ГАМАРНІК Тетяна. «Майже ранок нового дня»

ВОЛКОВСЬКА Альона. «Після дощу...»

ГАМАРНІК Тетяна. «Вихід є»

ГАМАРНІК Тетяна. «Спогади про мирне небо»

ГЕРГАЯ Георгій. «Нащадок»

ГЕРГАЯ Георгій. «Вітерець»

ГЕРГАЯ Георгій. «Білий пес»

ВЛАДИМИРСЬКИЙ Олег. «Гарний копелюшок»

ВЛАДИМИРСЬКИЙ Олег. «Звільнення»

УЧАСНИКИ
КОНКУРСУ

ГУЛЕНКО Павло. «Великий куяльницький мур»

ДОДОНОВА Тетяна. «Тягар»

ДОДОНОВА Тетяна. «Світло в порожнечі»

ГІЛОДО Олександр. «Осінній пляж»

ГОНОПОЛЬСЬКИЙ Натан. «Тривоги улюбленого міста»

ДЕМ'ЯНИШИНА Катерина. «Зв'язок»

ДОКОВА Алла. «Назустріч світлу»

ДОНКОГЛОВА Юлія. «Краса навколо нас»

ІВАНОВ Костянтин. «Чекаємо світла»

КАВЕРІНА Лариса. «Дитячі страхи»

КАВЕРІНА Лариса. «Стомлені крила»

ЖУРАВЕЛЬ Дмитро. «Бог — це Воїн»

ІГНАТЕНКО Ірина. «Пауза»

УЧАСНИКИ
КОНКУРСУ

КАПАЛІНА Олександра.
«Портрет кішки»

КАРЕЛІНА-РОМАНОВА Аляся. «Світло та тіні»

КОВАЛЬ Мірра. «Полум'яні рефлекси»

КОВАЛЬ Мірра. «Приховане лукавство»

КОВАЧ Андрій. Захисник

КОРДЗАЯ Натела. «Українське сонце»

КОМ Євген. «Сни про завтра»

КОМ Євгеній. «Міграція»

КОРЕНЄВА Ганна. «Шлях додому»

КОРЕНЄВА ГАННА. «Втомився»

УЧАСНИКИ
КОНКУРСУ

КОЦ Ігор. «Портрет -2»

КСЕНОФОНТОВА Олена.
«В очікуванні дива»

КОРОЛЬОВА Світлана. «Погляд крізь ґрати»

КОРОЛЬОВА Світлана. «Межа тиші»

КУРНОСИК Кирил. «Без назви»

ЛАНДІН Володимир. «Золотий подих лиману»

ОМЕЛЬЧЕНКО Ірина. «Усе відбудуємо»

ЛІЩИНСЬКИЙ Зорян. «Мирне небо»

ОМЕЛЬЧЕНКО Ігор. «Вистоїмо!»

ЛІЩИНСЬКИЙ Зорян. «2x2»

МАКСИМЕНКО Оксана.
«Трансформація»

УЧАСНИКИ
КОНКУРСУ

ПАРАЦУК Вікторія. «Свобода вибору»

ПОДРОЖНА Алевтина. «Без назви»

СЕВЕРЧУК Анна. «Гугін і Мунін»

СІГДОВА Ірина. «Вечірній ефір»

М. MAX PAYNE. «Вертоліт»

МАСЛЕНИКОВ ДАНІІЛ. «Світла фігура долі»

ОНИШКО Сергій. «Морозний ранок»

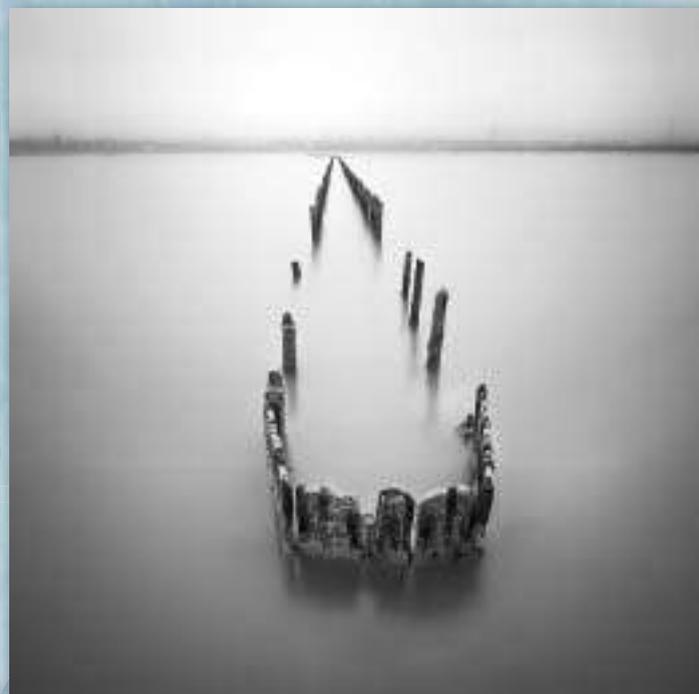
ОНИЩЕНКО В'ячеслав. «Різні світи»

САМБУРСЬКИЙ Валерій. «Благодатний день»

ОНИЩЕНКО В'ячеслав. «Орфографічна геометрія»

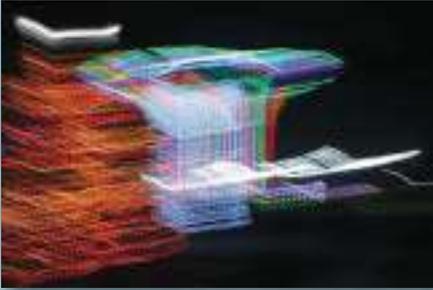

САМУЧЕНКО Євген. «Куяльник - 1»

САМУЧЕНКО Євген. «Куяльник - 3»

УЧАСНИКИ
КОНКУРСУ

ТАРАСОВА РУСЛАНА. «Натюрморт»

ФАТЬКО Юрій. «Ехо хвиль»

ФАТЬКО Юрій. «Перед вибором»

СТЕЦЬОК Андрій. «Освідчення»

СІГІДОВА Ірина. «Десь на білому світі»

СІНЕЛЬНІКОВ Олександр. «Люди у місті»

СТЕЦЬОК Андрій. «Без улову»

ЧАЛА Лідія. «Похмурий ранок»

ФАЙДУЛІНА Яна. «Чайки»

ХОЛОДОВ В'ячеслав. «Без назви»

СЬОМОВА Лариса. «Сім відтінків настрою»

ШЕЛЕСТЮК Віталій. «Книга – джерело знань»

ЖУРИ
І ОРГКОМІТЕТ

АЛЕКЯН Степан. «Без підпису»

БУХМАН Борис. «Ігри незламних»

БОЙКО Юрій. «Трамвай у світле майбутнє»

ГЕРЖИК Ігор. «Експедиція до кратера вулкана»

ТАРАСЕНКО Ангеліна. «Kite»

ГУМЕНЮК Сергій. «Workers»

ФРАНЦ Сергій. «Стрибок»

МЕДИЧНИЙ
ЦЕНТР ЖІНОЧОГО
ЗДОРОВ'Я

«ГАМЕТА»:

ТУРБОТА,
ПРОФЕСІОНАЛІЗМ
І РЕЗУЛЬТАТ

УЖЕ ПОНАД 16 РОКІВ МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР «ГАМЕТА» – ЦЕ ПРОСТІР, ДЕ ЗЦІЛЕННЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ З ДОВІРИ. ТУТ СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ З ЛЮДЯНІСТЮ, А МРІЇ ПРО МАТЕРИНСТВО – З ПРОФЕСІЙНОЮ МЕДИЧНОЮ ПІДТРИМКОЮ.

«ГАМЕТА» – це сучасна медицина, що базується на доказовому підході, міжнародних стандартах і персоналізованій турботі. Тут не просто допомагають у питаннях репродуктивної медицини та жіночого здоров'я – тут повертають жінкам радість і повноту життя. Історія кожної пацієнтки центру – це шлях до себе, до здоров'я, до мрії, яка починається з довіри.

**МЦ «ГАМЕТА»:
КОЛИ
ВИ ОБИРАЄТЕ
НЕ ПРОСТО КЛІНІКУ,
А КОМАНДУ, ЩО ЙДЕ
З ВАМИ ДО МРІЇ!**

КОМАНДА ФАХІВЦІВ

До колективу Медичного центру «Gameta» входить понад 20 провідних фахівців своєї галузі. Це лікарі вищої категорії, кандидати та доктори медичних наук, спеціалісти з досвідом роботи від п'яти до понад 20 років.

ЗА РОКИ РОБОТИ У МЕДИЧНОМУ ЦЕНТРІ «ГАМЕТА»:

- понад 465 000 пацієнтів отримали допомогу;
- 9 840 малюків народилось завдяки професійній команді;
- 96% позитивних відгуків;
- 100% індивідуального підходу до пацієнтів.

Директор МЦ «ГАМЕТА» –

Катерина ГОЛОВАТЮК

Лікар акушер-гінеколог вищої категорії, доктор медичних наук, Заслужений лікар України. Під її керівництвом «Гамета» стала синонімом довіри, надійності та медичної досконалості. Катерина Петрівна – не лише керівниця, а й провідна фахівчиня, яка особисто розвиває напрям естетичної гінекології та інтимної пластики, акцентуючи на гармонії здоров'я, комфорту та впевненості жінки у власному тілі.

ОСОБИСТИЙ КАБІНЕТ ПАЦІЄНТА – СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ТУРБОТИ

Клініка дбає не лише про якість медичних послуг, а й про зручність кожної жінки. Для пацієнок створено особистий кабінет, який дозволяє:

- переглядати попередні й майбутні візити;
- отримувати висновки лікарів та результати аналізів;
- відстежувати оплати;
- зберігати важливу контактну інформацію.

РЕПРОДУКТИВНА КЛІНІКА «ГАМЕТА» ПРОПОНУЄ 221 МЕДИЧНУ ПОСЛУГУ І АКТИВНО ВПРОВАДЖУЄ НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ. КОЖЕН НАПРЯМ ЇЇ РОБОТИ – ЦЕ ЦІЛА ІСТОРІЯ НАУКИ, ДОСВІДУ ТА ПІДТРИМКИ:

- Планування вагітності – комплексні обстеження, консультації та підбір найкращого маршруту до вашого «+».
- Лікування непліддя – сучасні протоколи, міжнародні стандарти та підтримка на кожному етапі.
- ЕКЗ – індивідуальні програми штучного запліднення для найкращого результату.
- Відкладене материнство – збереження яйцеклітин і репродуктивного потенціалу на майбутнє.
- Невиношування вагітності – пошук причин і професійне вирішення складних випадків.
- Ведення вагітності – турбота, контроль і спокій від першого візиту до пологів.
- УЗД, скринінги вагітних, пренатальна діагностика, медицина плода, амніоцентез – найсучасніші методи досліджень і раннього виявлення ризиків.
- Консервативна гінекологія – рішення для порушень циклу, запалень та гормональних дисбалансів.
- Дитяча гінекологія – делікатна допомога юним пацієнткам.
- Гінекологія-ендокринологія – гармонія гормонів і здоров'я.
- Кабінет патології шийки матки – сучасна діагностика, лікування і профілактика.
- Оперативна гінекологія – малоінвазивні втручання зі швидким відновленням.
- Естетична гінекологія, інтимна пластика – про комфорт, впевненість і якість життя.
- Молекулярно-генетична лабораторія – гарантована точність та якість результатів.

АДРЕСА:

пров. Слєпнова, 3а,
Одеса, Україна, 65039

Час роботи: пн-пт, 9:00 – 15:00

(у зв'язку з восниим часом); сб-нд – вихідні дні.

КОНТАКТ-ЦЕНТР: 0 800 33 65 75; ЛАБОРАТОРІЯ: 0 800 333 193

АВТОРИЗАЦІЯ ЗАЙМАЄ ЛИШЕ КІЛЬКА СЕКУНД:

достатньо ввести номер телефону та дату народження, після чого надійде код доступу. Якщо не виходить з кабінету, система зберігає вхід автоматично. Якщо ваші дані ще не внесені в інформаційну систему – зверніться до реєстратури або за телефоном **0 800 33 65 75**. Посилання для входу: <https://gameta.lakmus.org/client>

МЦ «ГАМЕТА» У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ:

YouTube

✳ SYVAK ✳

Вираження культурної ідентичності

СКАНУЙ ТА ПЕРЕХОДЬ

✱ SYVAK ✱ Бренд, що розмовляє українською

STRATEG

ІНДУСТРІЯ ІГОР ТА ТВОРЧОСТІ

НАБОРИ ДЛЯ ТВОРЧОСТІ
РОЗВИВАЮЧІ ІГРИ
НАСТІЛЬНІ ІГРИ

СКАНУЙ ТА ПЕРЕХОДЬ